

Text Scan Input Form - Title Page

Title:	འཛམ་གླིང་བོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་ 'dzam gling bod kyi gnas stangs
Author:	n/a
Descriptor:	copy made available from the library of tibetan works and archives
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	india
Publisher:	rdor gling rang dbang dpe bskrun khang
Date:	1960
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at M/S Salluj Infotech Images, E-45, Sector 27 Noida, District Gautam Buddha Nagar, U.P. 201301 via New Delhi, IN for the Tibetan Buddhist Resource Center, 150 17th st., New York, NY 10011, U.S.A 2006. Comments: 2010

D1898

ଅନୁଗ୍ରହ ୨୫୦ ଟଙ୍କା ଅନୁଗ୍ରହ

ଅନୁଗ୍ରହ ୨୫୦ ଟଙ୍କା ଅନୁଗ୍ରହ

ଅନୁଗ୍ରହ ୨୫୦ ଟଙ୍କା ଅନୁଗ୍ରହ

ଅନୁଗ୍ରହ ୨୫୦ ଟଙ୍କା ଅନୁଗ୍ରହ

༡༣། །འཇམ་གླིང་ནང་བོད་ཀྱི་གནས་སྤངས། །

卐——ུ——卐

གྲུལ་དབས་ཀྱི་གནས་ཚུལ། །

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ནང་བོད་ཀྱི་གནས་སྤངས།

བོད་ཀྱི་གནས་དོན་ཕྱོགས་བསྟོམས།

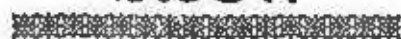
བོད་གྲུལ་ཁབ་དང་ཕྱི་གྲུལ་དབས་

བཞག་པའི་གྲོས་མཐུན་

ཆིངས་ཡིག་ཁག་

བཅས་བཞུགས་

སོ། །

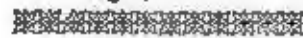
དཀར་ཆག་ ।

ཤོག་རྒྱུ།

༡	ཐུལ་རབས་ཀྱི་གནས་ཚུལ།	༡
༢	སྤྱི་ལོ་ ༡༩༡༠ ནང་བོད་ཀྱི་གནས་སྐབས།	༢༤
༣	བོད་ཀྱི་གནས་དོན་ཕྱོགས་བསྐྱེམས།	༣༠

མཐུད་ཀྱི་ ।

༡	དབྱིན་ཇི་དང་། ཐུ་ནག་དབར་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༠ ལོ་འི་ཆིངས་ཡིག་	༣༥
༢	དབྱིན་ཇི་དང་། བོད་དབར་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༢ ལོ་འི་ཆིངས་ཡིག་	༣༤
༣	དབྱིན་ཇི་དང་། ཐུ་ནག་དབར་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༥ ལོ་འི་ཆིངས་ཡིག་	༣༡
༤	དབྱིན་ཇི་དང་། ཅུ་ལུ་འི་དབར་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༧ ལོ་འི་ཆིངས་ཡིག་	༣༣
༥	དབྱིན་ཇི་དང་། བོད་དབར་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༡༢ ལོ་འི་ཆིངས་ཡིག་	༣༧
༦	ཐུ་ནག་དང་། བོད་དབར་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༡༡ ལོ་འི་གྲོས་མཐུན་	༤༣

ཆེད་བཟློམ་།

ཨོྲཱོ་ ཨོྲཱོ་ ཨོྲཱོ་

ཞོ་དེ་བ་འདིར་གཞིགས་དོགས་གནང་མཁན་ནམས་ལ་ཞུ་བྱུང་། འཇམ་
 མིང་ནང་བོད་ཀྱི་གནས་སྤངས། ཞེས་པའི་དེ་བ་འདི་ནི། སྤྱི་ཁྱུ་ལ་མི་རིགས་
 དག་ནས་བྲིས་པའི་ཁྱུ་ལ་རབས་དང་། ཡིག་ཆར་གསལ་བའི་བོད་ཀྱི་དོན་
 གནད་རགས་བསྐྱུས་སྤྱོད་གས་བསྐྱུས་ཀྱིས་དཔྱིན་ཡིག་གི་དེ་བ་ཅིག་སྤྱི་ལོ་
 ༡༩༥༩ ལོར་བོད་གཞུང་ནས་འགྲེམས་སྤེལ་གནང་འདུག་པ་དེ་ཡིན་ཅིང་།
 འདི་དག་བོད་ཡིག་ཐོག་ཕབ་བསྐྱུར་ཐུབ་ན་བོད་རིགས་ནམས་ནས་གནས་
 རྒྱལ་མཁྱེན་དོགས་ལ་ཕན་ཁུད་ཡོང་རེས་བོད་ཡིག་དུ་ཕབ་བསྐྱུར་ཞུས་པ་
 ཡིན་ཀྱང་། འདིརི་ནང་སྤྱི་ཁྱུ་ལ་གྱི་མི་མིང་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་། དཔྱིན་
 ཡིག་གི་མིང་ཆོག་འགའ་ཤས་གནས་སྐབས་མི་འགོད་ཐབས་མེད་བྱུང་བ།
 ལ་ལར་འཆར་ཅན་ཡོངས་གྲགས་མིན་པའི་མིང་ཆོག་གསར་པ་སྟན་ཏུ་ཐོན་
 པ་བཅས་འགའ་ཤས་སར་ལམ་སང་གོ་དོན་དོགས་དཀའ་ཅམ་ཡོད་པ་འདི་
 དག་གཙོ་བོ་ཡིག་བསྐྱུར་བའི་ཤེས་ཀྱས་ཀྱིས་མ་སྤོང་བར་བཟོད་གསོལ་ཞུ་
 བྱུང་། སྤྱོད་གས་གཞན་ཞིག་ནི་ཡོངས་གྲགས་ན་ལམ་དང་། འདྲིན་བྱེད་ཀྱི་
 སྤྱོད་ལྷལ་དུ་མ་གོམས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་གཤིས། དཔྱིན་བོད་གཉིས་
 ཀར་མཁྱེན་པའི་སྟན་དཀྱུས་ཡངས་པ་དག་ནས་ཆོག་དོན་ལ་བསྐྱུར་བཅོས་
 དག་ཐེར་གནང་ཆོང་ཆོས་དགའ་བསུ་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་བྱུ་ཡིན།།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ བོད་རབ་ལོ་ ༡༩༥༢ ལྷགས་བྱི་ལོ།

དོར་སྤྱིང་རང་དབང་གསར་སྤེལ་ཁང་ནས་བར་དུ་བསྐྱུན།།

དང་པོ་ རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གནས་ཚུལ།

卐 — ॐ — 卐

༥ བོད་དང་རྒྱ་ནག་དབར་གྱི་འབྲེལ་པའི་ལོ་རྒྱུས་དུས་རབས་གསལ་
 བོ་བཞིའི་ནང་ཕྱང་ཡོད་པ་རེད། དུས་རབས་དང་པོར་ཐན་ཚུན་འདྲ་མཉམ་
 གྱི་འབྲེལ་པ་འགོ་འཇུགས་ཕྱང་ཞིང་། དེ་ཡང་ཡོ་ཤུའི་འདས་ལོ་བརྒྱ་ཟུག
 བདུན་པའི་འགོར། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྤོང་བཅན་སྐུ་པོས་ཤར་ཕྱོགས་རྒྱ་
 ནག་དབང་སྐབས་རྒྱ་ནག་གོང་མ་སྤང་ནས་ཞི་བདེ་དང་ལོན་གྱིས་གོང་མའི་
 སྐས་མོ་ཞག་ཀྱང་བཅན་མེད་མི་འབྱལ་མཐུ་མེད་ཕྱང་ཞིང་། དུས་རབས་
 འདྲིའི་སྐབས་ཐན་ཚུན་འདྲ་མཉམ་དང་། རོགས་རེས་ཀྱི་འབྲེལ་པར་ངོས་
 འཛིན་བྱ་འོས་པ་ཞིག་ཕྱང་འདུག །སྐབས་དེའི་འབྲེལ་པའི་གནས་ལུགས་
 ར་སྤོད་ཡོད་པ་ནི་དུས་རབས་ཇེས་མའི་ལོ་འགོར་བཞག་པའི་ཆིངས་ཡིག་
 ལྷ་སའི་གཙུག་ལྷག་ཁང་གི་མདུན་དུ་ཡོད་པའི་རོ་རིང་ཕྱིང་རོ་བཀོས་བརྒྱབ་
 ཡོད་པ་མ་ཟད། དུས་རབས་བརྒྱ་ཟུག་བརྒྱད་པའི་ལོ་སྤོང་ནང་བོད་དམག་
 ནས་རྒྱ་ནག་དུལ་ཕྱོགས་དབང་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཆ་ལྷ་སར་དུ་ལའི་སྤྱ་མའི་
 མོ་ཕྱང་གི་མདུན་དུ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རོ་རིང་གཞན་ཞིག་ཐོག་གསལ་འཁོད་ཡོད་
 པ་རེད། 《འདི་སྐོར་སྤྱི་ལ་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ ལོ་བཅའ་ས་པའི་དེབ་སྤོན་
 དང་། ད་ལྟའི་བོད་ཅེས་པའི་ལཱུ་དང་པོ་གཉིས་པ་ནང་གསལ་ཡོད།》
 དུས་རབས་འདྲིའི་སྐབས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་འབྲེལ་པའི་སྐོར་གྱི་ར་སྤོད་གནད་ཆེ་
 བ་ཞིག་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ལོ་རྒྱ་ནག་དང་། བོད་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་དབར་བཞག་
 པའི་ཆིངས་ཡིག་ནང་རྒྱ་ཅམ་གསལ་འཁོད་ཡོད། རྒྱ་བོད་གཉིས་དབར་གྱི་
 མཐུན་བསྐྱེད་དང་དམག་འཐབ་ཀྱི་དུས་རབས་དེ་དག་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྤོང་
 དར་མ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་འཆམ་ཞིག་སྐབས་བཀྱིངས་པ་ནས་བརྒྱུང་མཚམས་

ཚོད་དེ་ལྷ་ནག་གི་འཆས་དེ་སྐབས་དེ་ནས་བརྒྱུ་ཡོངས་ལྷགས་དར་ཁྱབ་
 གྱུང་ཡིད་འདུག །《འདི་སྐོར་དེ་སི་དེ་རི་ནས་བོད་ཀྱི་གནས་ལྷགས་ཞེས་
 བའི་དེ་བ་ཅིག་ཡོན་ཏེན་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༡༦༢༧ ལོ་ནང་བཙམས་པའི་ཤོག་གྲངས་
 ༡༦༩ ནང་གསལ།》 དེ་ཆེས་ཀྱལ་ཁབ་དེ་ནག་རང་དབང་ལྷན་བའི་ས་
 ཁལ་ཁག་མང་པོར་བགོས་དེ་ཁྲངས་སོ་སོས་དབང་བསྐྱར་བྱས་པ་རེད།
 དུས་རབས་དེའི་སྐབས་ཀྱི་བོད་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་སྐོར་ཉེ་ཆར་ཀྱི་མིའི་
 དེ་བ་ཚོས་མཁན་ནས་བཞེད་གསལ་ལ་དུས་རབས་བརྒྱ་ལྷག་བདུན་པ་ནས།
 དགུ་པའི་བར་ཀྱི་བོད་འབྲེལ་བ་ཉེ་བོ་ཞིག་ཡོད་ཅང་། བོད་ཀྱི་གནས་སྤངས་
 གསལ་པོ་རང་ཡོད་པ་མ་རེད། ཅིས་དང་། དུས་རབས་དེའི་སྐབས་བོད་
 ཀྱི་དྲུག་ལྷགས་ཀྱི་ནག་ལས་ཞན་པ་གདན་ནས་ཡོད་ཚོད་མི་འདུག །དེ་ཆེས་
 ཁག་བགོས་ཀྱི་སྐྱབས་ལྷགས་ཆག་པ་དང་། སྤྱི་འབྲེལ་ཡང་ཅ་བ་ནས་
 མེད་པ་ལྷ་བྱར་སོང་བར་བདེན་བོད་ཀྱི་གནས་སྤངས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་
 གསལ་དུ་བྱིན་པ་རེད། གང་ལྟར་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ལོ་སྟོང་ལྷག་གོང་
 གི་གནས་ལྷགས་དང་། དེང་སྐབས་འཛམ་གླིང་གི་གནས་རྒྱལ་མཐུན་མིན་
 དང་། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ཀྱི་ནག་དང་རྒྱལ་ཕྱོགས་བར་གྱི་གནས་ལྷགས་
 མཐུན་མིན། ལྷ་དུས་དང་དེང་དུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འདྲ་མིན་མིང་ཆོག་གི་གོ་དོན་
 ཡོན་སྤངས་འདྲ་མིན་བཅས་ལ་བདེན་ལྷ་དུས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་གནས་སྤངས་
 བཞེད་ཀྱི་མིན། 《ཞེས་པ་འདི་སྐོར་དེ་ཚོང་ལི་ནས་བོད་ཀྱི་གནས་སྤངས་
 སྐོར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་བཙམས་པའི་ཤོག་ལྡེ་ ༡༤ ནང་གཟིགས།》 ཀྱི་ནག་གི་
 ལོ་རྒྱུས་ནང་མཐོང་རྒྱལ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོན་ཤག་གྱུང་། དུས་རབས་དེའི་
 སྐབས་བོད་ཀྱི་གནས་སྤངས་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་ཀྱི་ནག་ལས་ཞན་པ་ཡོད་པ་
 མ་རེད། སྐབས་སྐབས་བོད་ཀྱི་ནག་གི་བཞེད་བྱས་འོག་ཚུད་པ་དངོས་

འབྲེལ་ཡིན་ནའང་། སྐབས་སྐབས་སྐྱེ་ནས་གཞུང་ནས་བོད་ཀྱི་ངག་བཀོད་
 ལྟར་བྱ་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ཡོད་པ་ཡང་དངོས་འབྲེལ་རེད།
 སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༠ ནང་སོག་རིགས་ཀྱི་གོང་མ་དང་པོ་ཡུལ་ལའི་ཁང་ནས་བོད་ཀྱི་
 ནང་པའི་ཆོས་ལུགས་དང་འབྲེལ་བ་བྱས་དེ་ས་སྐྱེ་དགོན་གྱི་སྐྱ་མ་ཆེན་པོར་
 བོད་ཀྱི་བདག་དབང་དང་། དབྱ་བཞུགས་མ་བསྐྱོས་པར་གོང་གི་གནས་ཚུལ་
 དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། དེ་ནས་བརྒྱུད་དེ་སྐབས་བོད་ནང་སྐྱ་མས་སྐྱེ་
 བོ་གནང་བའི་སྐོལ་སྒྱུར་དང་། བོད་ཀྱི་ཁོངས་ཀྱི་བྱས་རབས་འགོ་ཚུགས་
 འདུག་ཅང་། ས་སྐྱེའི་སྐྱ་མ་ནམས་ནས་དབང་ཆ་བརྒྱུད་མ་ཐུབ་པར་བོད་
 ཀྱི་སྐྱེ་པོ་འི་དབང་འཛིན་གཉིས་པ་ཞིག་བྱུང་སྟེ་དེའི་སྤྱོད་དབང་ལོ་བརྒྱ་
 ལྷག་གསུམ་ལྷག་ཙམ་གནས་ཤིང་། དེ་རྗེས་སོག་རིགས་ཨོ་འི་ལོ་ཀྱ་
 ནས་དུ་ལའི་སྐྱ་མ་ལྷ་པ་སྟོ་བཟང་སྐྱེ་མཆོར་བོད་ཀྱི་ད་ལང་ཆ་ཡོང་བའི་དུ་
 རམ་བྱ་ཆེད་གོང་གི་སྐྱེ་པོ་སྤྱོད་དབང་ཆ་གཏོར་བཏང་བ་རེད།
 དེ་སི་དེ་རི་ནས་མཇུག་སྟོན་བྱས་གསལ་དེ་ནས་སྐྱ་མའི་སྐྱེ་པོ་འམ་སྐྱ་མ་
 ཆེན་པོ་དེས་ཞིང་ཆེན་ཁག་གི་དཔོན་རིགས་ནམས་ཀྱི་བདག་དབང་འབྲེལ་སྐྱོ་
 ནས་རིམ་བཞིན་ས་ཁུལ་རྒྱུད་ཁག་ཆེན་མ་རང་དབང་དུ་བསྐྱུར་བ་རེད།
 དེའི་སྐབས་བོད་ཀྱི་བདག་དབང་བྱེད་པོ་ནས་སྐྱེ་ནས་གོང་མར་བོད་ཀྱི་ཁོངས་
 ཡིན་པ་ཁས་ལེན་བྱས་ཡོད་འདུག་ཅང་། དེའི་གོ་དོན་ནི་བོད་ནང་གི་གཞུང་
 རོན་ལས་ཀའི་ཐོག་སྐྱེ་མིས་ཐེ་བྱས་བྱས་ཆོག་པའི་དབང་ཆ་སྤྱད་པར་གོ་
 ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། དུ་ལའི་སྐྱ་མ་ལྷ་པ་མི་ཅིང་དུ་ཐེབས་དུས་སྐྱེ་ནས་གོང་
 མ་ནས་རང་དབང་གི་ཁྱུང་བའི་བདག་པོར་ངོས་འཛིན་བྱས་དེ་མཇུག་འབྲས་
 བྱས་འདུག །གང་ཡིན་ཟེར་ན་སྐྱེ་ནས་གོང་མ་ནས་སོག་ཡུལ་གྱི་མང་པོ་འི་
 ཐོག་མཚུན་དབང་བསྐྱུར་བྱ་སྐྱེའི་བསམ་སྟོ་ཡོད་པར་བདེན་སྐྱེ་སྤྱིང་ལྷ་པ་

༥༨། མཐུན་སྦྱོར་ས་ཁྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་ བློ་འདྲེན་གྱི་
 འོག་གཏམ་ ༣༩ བཤམ་ཡོད། རེབ་ཚོམ་མཁན་རོག་ཉིལ་གྱི་བསམ་
 ཚུལ་ལ་ཡང་དུ་ལའི་སྒྲ་མ་ལུ་པར་བྱ་བ་ཀྱང་གི་མཛད་སྒོ་ཚང་མར་རང་
 དབང་བདག་ཐོབ་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་བརྩི་འཛིན་བྱས་པ་ལས། དེ་མིན་གྱི་
 མཐོང་ཚུལ་གཞན་ཡོད་པ་དབང་འདྲ་ཞིག་གི་ནང་དུ་འདྲེན་གསལ་ལའོད་
 མེད་ཅེས་ བློ་འདྲེན་གཏམ་ ༡༤ བས་དུ་ལའི་སྒྲ་མ་ཞེས་པའི་འགོ་བརྒྱུད་འོག་
 གསལ། བློ་འདྲེན་གྱི་བསམ་ཚུལ་ལ་དུས་སྤུས་ཀྱི་བྱ་མའི་དེབ་
 ཚོམ་པ་ནམས་ནས་སྒྲིན་འདོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད། རོག་ཉིལ་གྱི་བརྩིས་
 གསལ་ནས། བྱ་མེས་དུ་ལའི་སྒྲ་མ་ལུ་པར་རང་དབང་བདག་ཐོབ་ཡོད་པའི་
 བྱལ་པོར་ངོས་འཛིན་བྱ་གི་ཡོད་པར་བྱེད་སྒྲིབ་ཐེབས་ཀྱི་མེད་ལྷགས་ཚོད་པ་
 ཡང་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། གང་ལྟར་སྒྲིན་འདོན་འདི་ནམས་ཅ་པ་ནས་
 བྱེད་མེད་ཡོད་པ་གསལ་པོར་དོགས་སྐྱར་རོག་ཉིལ་ནས་དུ་ལའི་སྒྲ་མ་ལུ་
 པ་བྱ་ནག་དུ་ཐེབས་སྐབས་བྱ་ནག་གི་དཔོན་རིགས་ནམས་ནས་རང་དབང་
 གི་བདག་པོར་བརྩི་འཛིན་བྱས་པ་ལས། དེ་མིན་གྱི་མཐོང་ཚུལ་གཞན་ཡོད་
 པ་བྱ་ནག་གི་ཡིག་རིགས་དང་། སྤེལ་བསྐྱབས་གང་གི་ནང་དུ་འདྲེན་གསལ་
 འོད་མེད་ལྷགས་གསལ་པོར་བརྒྱུད་བཀོད་ཡོད་པ་རེད། སྤྱི་ལོ་ ༡༧༧༩
 ལོ་དེ་སི་དེ་རི་ལྷ་སའི་གྲོང་ཁྱེར་ནང་འབྱུང་དེ་ལོ་ ངོ་ལུ་ལྷག་ཅམ་མོད་
 སྐབས་བརྒྱུད་གསལ། དུས་རབས་དེའི་སྐབས་བོད་ཀྱི་བྱལ་སྤྱི་དེ་བཞིན་དུ་
 ལའི་སྒྲ་མའི་འོག་རང་དབང་ལྷན་པའི་བྱལ་པོ་ཞིག་གིས་རང་བཙན་གཙང་
 མར་འཛིན་སྒྲོང་གནང་གི་འདུག་ཅེས་བརྒྱུད་ཡོད་པ་རེད། སྤྱི་ལོ་ ༡༧༧༩
 ལོ་ཁ་སྤྱི་ཚེན་གྱི་ཆོས་སྤེལ་མཁན་ཨོ་ར་ཇིའོ་ དེ་ལ་སྤྱོད་ན་ ཞེས་པ་ལྷ་
 སར་ལོ་ ངོ་ ༣༣ རིང་བསྐྱུད་དེ་དུངས་མཐོང་ཉམས་སྒྲོང་གི་ཐོག་ནས་བརྒྱུད་

གསལ། བོད་ཡོངས་ཐོགས་ཀྱི་དཔོན་པོ་དང་སྐ་མ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་ཅང་།
 ཁོང་གི་འོག་དུ་མཐོ་རིམ་གྱི་ལས་དོན་ཁང་ཞིག་བཙུགས་པ་དེའི་མིང་ལ་ལྷ་
 སའི་རྒྱལ་པོ་འབོད་ཅིང་། དེའི་ལས་འགན་ནི་མི་མང་གི་ཁྲིམས་འདོ་
 བཞུགས་ཀྱི་དང་། སྤྱི་རྒྱལ་ནས་བཅོན་འཇུག་བཀའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་པ་
 རེད། དེ་མིན་དེ་སི་དེ་རི་ཞེས་པ་ནས་མཐོ་རིམ་གྱི་ལས་དོན་ཁང་ཞིག་བཙུགས་
 དེ་རྒྱལ་ཁབ་ནང་གི་བཀའ་སློན་དང་། བཀའ་གི་སློན་ཆེན། བཞུགས་ཡང་གཤམ་
 ཆེད་དཔོན་རིགས་ཆང་མ་འདེམས་བསྐོས་ཀྱིས་ཆོག་པའི་དབང་ཆ་ཁོང་ལ་
 ཡོད་པ་རེད། དེ་ལ་སྐུ་ལ་ནས་བཞུགས་པས་ལ། ཆོགས་པ་བསྐྱེད་པས་བཙུགས་
 འདི་ཡོད་སྐབས་དུ་ལའི་སྐ་མ་ནས་ཉིན་ལྟར་བཀའ་གི་ལས་དོན་གནང་མ་
 དགོས་པར་ཁོང་རང་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་ལས་གནང་སྟེ་བཞུགས་སྐྱོའི་གོ་སྐབས་
 བྱང་བ་རེད། དུས་རབས་འདིའི་སྐབས་ལ་བོད་ནང་ཀྱི་མིའི་དབང་ཆ་སྐྱ་མོ་
 ཅམ་མེད་པ་རེད། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ཀྱི་ནག་གི་དྲིལ་བསྐྱེད་པས་ནང་རང་
 འདོད་ལྟར་བཞུགས་པས་ལ། སྐུ་ལའི་ཁང་གི་དུས་ནས་བཟུང་བོད་འདི་ཀྱི་
 ནག་གི་ཁོངས་གཏོགས་ས་ཁུལ་དུ་བསྐྱུར་ནས། དེ་ཐོག་གོང་མ་ཡུའན་དང་།
 མིང་གི་སྐབས་ལ་ཡང་དེ་རང་ལ་གནས་པ་རེད་ཅེས་བཞུགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།
 སྐབས་ཤིག་ལ་ཕི་ཅིང་གོང་མ་ནས་བོད་ནང་གི་ལས་དོན་ལ་དབང་བསྐྱུར་
 བྱས་པ་ཡང་བྱང་འདུག། །དཔེར་ན། ཐོང་དཔོན་ནམ། ཡང་ན་མི་གྲངས་
 ༡༠༠༠ ནས་༡༠༠༠༠ བར་གྱི་འགོ་འཛིན་དཔོན་རིགས་འཕེས་ལེན་སྐབས་ལག་
 འཁྱར་གཏོང་སྟེལ་བྱང་འདུག། །སྐབས་འགར་ཀྱི་ནག་གོང་མ་ནས་རང་
 དབང་ལ་གཞོན་འཆོར་མ་བྱང་ཕྱིན་བོད་མི་ནམས་ཀྱི་ལས་དོན་ཁོ་རང་ནས་
 བྱེད་དུ་བཙུག་པ་དང་། ཡང་ན། སྐན་ཚུན་གཉིས་ཕྱོགས་ནས་བརྩི་འཛིག་།
 ཡང་ན། གོང་མར་ཁ་ཅམ་གྱི་ཞབས་འགྲུར་ཁྱེད་ན་འཕུས་ཀྱི་ཡོད་ལྷགས་།

གསལ་འཁོད་ཡོད་པ་རེད། དུས་རབས་འདི་སྐབས་བོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་
 དེ་ཁོངས་ཡིན་པ་ལྟ་བུར་མངའ་བར་བྱུང་། ཡང་ན། བསམ་འཆར་ཅམ་
 ཡིན་པའི་ཚེས་ཅན་དུ་གནས་ལུགས་ 《དེའི་ཅན་ལི་ནས་བཅུ་མས་དེའི་ཤོག་
 གངས་ ༢༩ ནང་གསལ།》 དུས་རབས་དེའི་ནང་བོད་ཀྱི་འགོ་འཛིན་ནམས་
 ནས་བོད་འདི་ཀྱི་ནག་གོང་མའི་མངའ་ཁོངས་ཁས་ལེན་བྱས་ཡོད་པ་དངོས་
 འབྲེལ་ཡིན་ཅང་། འདི་ནག་ཀྱི་ནག་གོང་མའི་མཚན་གནས་ཅམ་ལེན་བྱས་
 བ་ལས་ལྷག་པའི་ལོ་རེན་གང་ཡང་མེད་པ་རེད། དུས་རབས་དེའི་ནང་
 ཀྱི་ནག་ནས་བོད་ཤོག་དབང་ཤུགས་བྱས་པར་བོད་མི་ནམས་ནས་འདོད་སྟོ་
 ཁོངས་མིན་གྱི་ནམ་པས་ནས་ཤུགས་མཐར་སྒྲིལ་བྱས་པའི་ར་སྟོད་ཡོད་པ་
 རེད། དཔེར་ན། དགོ་ལུགས་པའི་ཆོས་དང་ཤོག་ལུག་བཟུང་མཁན་ཚོ་
 ཁ་བ་ནས་ཀྱི་ནག་གོང་མའི་གདན་ལྗང་ལུ་བར་སྤྲ་ཆེས་ཞལ་བཞེས་གནང་མིན་
 ལ་གཞིགས་ཆེ་དེ་སྐབས་བོད་ཀྱི་ཁོངས་ཞེས་པ་མིང་ཅམ་ཡིན་པ་གསལ་བོ་
 ཡོད་པ་མ་ཟད། དི་ཅིང་ནས་གདན་ལྗང་ལུ་བར་ལྷ་མོར་གྱི་དབྱ་བཞུགས་
 ནས་སྤྲ་ཆེས་ཞལ་བཞེས་གནང་མིན་གྱི་གནས་ཚུལ་དངོས་འབྲེལ་དེ་ཅན་ལི་
 རང་ནས་ཁས་ལེན་བྱས་འདུག་ཅང་། ཀྱི་ནག་གི་ཀྱལ་རབས་པ་ནམས་
 ནས་བྱུང་བསྐྱབས་འཕེན་བསྐྱམས་བྱས་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཅིང་ལི་རང་གི་
 གནས་ཚུལ་ལྟར་བྱས་ན། ཁོ་པས་བཞེད་གསལ་གོང་མ་ཅིང་ཅུང་ནས་གདན་
 ལྗང་སྤྲ་ཆེས་ལུ་བར་ཅིང་ཁ་བ་ནས་ཞལ་བཞེས་མ་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་
 དངོས་འབྲེལ་མི་མང་ཤོག་ལུ་བསྐྱབས་བྱས་ཆེ་གོང་མའི་མཚན་གནས་
 དང་། སྤྲི་ཆེ་བ་ལ་དམའ་འབེབས་ཡོང་བྱུང་། ལྷག་དུ་སྤྲ་མ་ནམས་
 ལ་གོང་མས་སྐབས་འཇུག་གནང་བཞིན་དུ་ཡོད་པའི་སྤྲ་ཆུས་བསྐྱན་དགོས་
 དུས་སྐབས་ལ་སོང་སྐབས་ལུ་བསྐྱབས་བྱ་བྱ་སྤྲི་མོས་མེད་ཁར་མི་མང་

ནས་མི་འདོད་པའི་ནམ་པ་ཡང་བསྟན་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་དང་། བདེན་
 པ་ནམས་སྤུས་སྤྲུངས་དང་། དོན་ཅ་ཁྱོག་བསྐྱངས་པ་རྒྱུ་ལྟེ་བས་མ་གྲོ་བྱུང་
 མཚར་པོ་འདི་སྐབས་དེའི་རྒྱལ་རབས་པ་ནམས་ཅམ་མ་ཟད། དེང་དུས་
 གྱི་རྒྱུ་དཔོན་རིགས་དང་། རྒྱལ་རབས་པ་ནམས་ནས་ཀྱང་བྱེད་བཞིན་
 ཡོད་པའི་ར་འཕྲོད་ཇི་མང་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་མིའི་དཔོན་རིགས་དང་རྒྱལ་
 བསྐྱུགས་པ་ནམས་ནས་ 《སྤྱི་ཚུལ་རྟེན་གྱི་》 ཞེས་པའི་ཆོག་དེ་
 《སོ་སྤྱིན་གྱི་》 ཞེས་དོན་ལ་ངོས་འཛིན་གྱིས་གོ་བ་ལོག་སྤྱོད་ཡོད་ཀྱི་ཡོད་
 པར་བདེན་ཆོག་དེའི་གོ་དོན་དངོས་འབྲེལ་ཇི་ཡིན་ཞིབ་འཇུག་བྱ་དགོས་ཀྱི་
 ཡོད་པ་རེད། སྤྱི་ཚུལ་རྟེན་གྱི་ཞེས་པའི་ཆོག་འདི་ས་བདེན་འཛིན་པའི་
 དུས་སྐབས་ཅ་ཁྱོགས་ཀྱི་ཆོག་ཅིག་ཡིན་པ་ཤེས་དགོས་པ་དང་། དེ་དག་
 དུས་རབས་བརྒྱ་ཕྱུག་༡༩ལོ་དཀྱིལ་ཅམ་བར་རྒྱལ་འབྲེལ་ཁྲིམས་ནང་གསལ་
 འཁོད་མེད་པ་རེད། ས་བདེན་འཛིན་པའི་དུས་སྐབས་ལ་ཆོག་དོན་འདི་
 རང་དབང་བདག་ཐོབ་གཙང་མར་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། དེའི་ཁོངས་གཏོང་ས་
 ས་ཆ་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་པོའི་དབར་གྱི་དམིགས་གསལ་འབྲེལ་རར་མིང་ཐོག་
 པའི་ཆོག་ཅིག་རེད། 《འདིའི་དོན་ནི་སན་ནས་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཕྱན་དང་།
 དེ་ནམས་ཀྱི་དབང་ཆ་ཐོབ་ཐང་། ཁ་ཆས་བཅས་ཀྱི་སྒོར་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༣༠ ལོར་
 ལོན་ཤོན་དུ་བཅུ་མས་པའི་ཁྲིམས་ཡིག་དང་། ཡང་། སི་ཀྲུའི་ཅེས་པའི་
 ཁྲིམས་ཡིག་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༤༣ ལོ་ལོན་ཤོན་དུ་བཅུ་མས་པར་གཟིགས་》 རྒྱ་
 ནག་གོང་མ་དང་སོག་པོའི་རྒྱལ་པོ་ནམས་ཀྱི་བར་ཁྲིམས་སྒྲིལ་གྱི་ཆ་ནས་
 འབྲེལ་བ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པ་རེད། དེ་ཡང་གོ་དོན་བཞི་ཡོད་པའི་དང་
 པོ་གོ་དོན་གཅིག་ལ་ས་ཆ་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་པོ་ནས་སྤྱི་ཚུལ་རྟེན་གྱི་ཞེས་པའི་
 ས་བདག་ལ་གུས་བཀུར་བྱ་བར་ལོ་ལྟར་ཐོངས་རེ་བཅར་སྒྲིལ་ཡོད་པ་དང་།

གཉིས་པ་ ས་ཆ་འཛིན་སྤྱོད་བྱེད་པོ་ནས་སྤྱོད་རྒྱ་ཁྱོད་པར་ལོ་རེ་དེན་
 འབྲུལ་ཁྱུ་དགོས་པ་དེ་དག་མང་བ་དངོས་པོ་འབྲུལ་སྤྱོད་ཡོད་པ་རེད།
 གསུམ་པར་ ས་ཆ་འཛིན་སྤྱོད་བྱེད་པོ་ནས་དམག་དང་ཉེན་འགན་བྱུང་ཆོ་
 བོང་མར་དམག་རོགས་ཁྱུ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། བཞི་པར། བོང་མ
 ནས་ས་ཆ་འཛིན་སྤྱོད་བྱེད་པོར་མཇུག་སྤོག་གནང་སྤོལ་བཅས་ཡོད་པ་རེད།
 རྒྱ་ནག་གི་ཁྲིམས་སྤོལ་ལྟར་བྱས་ན་སྤྱོད་རྒྱ་ཁྱོད་རྒྱ་གྲི་ཞེས་པའི་སྤོལ་རྒྱ་ན་འདི་
 ལྟ་བུ་ཞིག་འདུག། 《དག་ཅེས་པ་དཔེ་ཆ་གཉིས་པའི་ཤོག་གྲངས་ ༡༤༥
 པར་གཟིགས།》 རྒྱ་ནག་ནས་བོད་ཀྱི་ཐོག་སྤྱོད་རྒྱ་ཁྱོད་རྒྱ་གྲི་ཞེས་པའི་གནས་
 རྒྱུ་ལ་ནི་བོང་དང་མི་མཐུན་པ་བྱུང་ཡོད། དུས་རབས་འདི་སྐབས་ཡུ་རོབ་
 ཀྱི་མི་རིགས་ལྟ་སར་བསྐྱོད་མི་ནམས་ནས་གསལ་བསྐྱགས་བྱས་རིགས་ནང་
 འཁོད་པར་གཟིགས་ན་མཐོང་ཆུང་འདི་ལ་རྒྱ་བ་གཉེར་བྱུང་གྱི་ཡོད། དུ་
 ལའི་སྤྱོད་མ་ནས་རྒྱ་ནག་གི་མའི་སྤྱོད་རྒྱ་ཁྱོད་ལ་ལོ་རེ་དེན་ཆས་འབྲུལ་སྤོལ་
 ཅེས་ལས་གཞན་གང་ཡང་མེད་པ་གསལ་པོར་བཞེད་དེ་དག་འབྲུད་གནང་
 ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་ནག་དཔོན་རིང་ནས་དུ་ལའི་སྤྱོད་མ་འདེམས་བསྐྱོ་བྱ་སྐབས་
 དང་ཁྲི་གསལ་ཁྱུ་སྐབས་རྒྱ་ནག་གི་མི་ནས་ཐེ་བྱས་བྱ་སྤོལ་ཡོད་ལྷགས་
 རྒྱ་ན་དུ་ནན་བཞེད་བྱེད་པ་དངོས་འབྲེལ་ཡིན་ཀྱང་། བོད་ཀྱི་དཔོན་རིགས་
 ནམས་ནས་རྒྱ་གཞུང་གི་ཐེ་གཏོར་བྱས་ཆོག་པའི་དབང་ཆ་དེར་ཅོད་པ་དྲག་
 པོ་རྒྱག་གི་ཡོད་པ་མ་ཟད། རྒྱ་གཞུང་ནས་དབང་ཆ་འདི་དག་ཆ་མཉམ་
 ཡུན་གནས་ཤིག་བྱུང་མེད་པར་བདེན་རྒྱ་ནག་གི་མི་ནས་བོད་ཀྱི་ཐོག་སྤྱོད་
 རྒྱ་ཁྱོད་དང་མི་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་གསལ་པོ་ཡོད་པ་རེད། 《འདི་སྐོར་སན་
 ནས་བད་རི་སིར་སྤྱོད་ལོ་ ༡༩༧༡ ལོ་བཅུ་མས་པའི་དེབ་ཀྱི་ཤོག་ལྟེ་ ༡༡ ནང་

གཞིགས།) གནས་ཚུལ་དེ་དང་མི་མཐུན་པ་ཞིག་ལ་འབྲེལ་བ་དེའི་སྐབས་
 དངོས་སུ་བྱང་བ་ནི་དེ་ལའི་སྒྲ་མ་ནས་བོད་ནང་དབང་བྱས་གནང་ཆོག་པ་
 དང་དེ་ལའི་སྒྲ་མའི་མཚན་གནས་ཀྱི་ནག་གོང་མ་ནས་ཕུལ་འདུག། དེ་ལྟར་
 ཡིན་ན་ཀྱང་ནག་གི་ཁྲི་འཛིན་གསར་པ་བཞེ་ལེན་ནས་བྱས་མཚམས་དེ་ལའི་
 སྒྲ་མ་དང་ཁོང་གི་དབང་རྒྱ་ཡང་ཆབས་ཅིག་བསྐྱར་བཅོས་འགོ་དགོས་པ་
 ཞིག་ཡིན་ཅུང་། ཁྲིམས་སྲོལ་དེ་ལ་ཅ་འཛིན་ཇི་བཞིན་མེད་སྐབས་བོད་
 གཞུང་ནས་ཀྱང་དུས་དྲུག་དུ་ཁས་ལེན་བྱ་གི་མེད་པ་རེད། མཚུ་གོང་མར་ཀྱང་
 ནག་གི་བདག་དབང་བྱང་ཇེས་འདི་རིགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མཚམས་ཆོད་དེ་ཀྱང་
 ནག་ནས་བོད་སྲོང་བའི་དུས་སྐབས་ཤིག་འགོ་ཚུགས་པ་རེད། སྤྱི་ལོ་ ༡༧༠༩
 ལོར་རྩ་སའི་ཀྱུ་ལ་པོ་དང་། ཏི་སི་རི་དགོངས་པ་མཐུན་མིན་བྱང་མཐར་
 ཏི་སི་རི་དགོངས་དེ་དེ་ལའི་སྒྲ་མ་ཡང་ཀྱང་ནག་གོང་མའི་བཀའ་འབྲེལ་
 བྱང་བ་བཞིན་ཕུག་ལས་ཕྱིར་བཤོལ་གྱི་ཚབ་དུ་སྐྱབས་པོ་རི་དགོན་གྱི་
 གྲུ་ཞིག་བཅུགས་པ་རེད། དེ་སྐབས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ན་ཅང་ཇ་དྲག་ཆེན་
 པོ་བྱང་གྱིན་བོད་མི་མང་ནས་ཀྱང་ནག་གོང་མར་རིགས་རམ་འབོད་བསྐུལ་བྱ་
 གས་ཐོག་གོང་སྡེ་བྱིན་ཅན་རྩ་སའི་ནང་ཨོ་ཡི་ལོ་ཀྱ་ཟེར་བའི་སོག་པོ་ནས་
 བཅན་འཇུལ་བྱང་འདུག། དེ་ཇེས་གོང་མ་ཁང་གི་ནས་བོད་དུ་ཀྱང་དམག་
 བྱོན་ཆེ་བའང་སྡེ་རྩ་ས་དང་། བོད་ཆང་མ་དབང་སྡེ་བོད་ཀྱི་ནང་དུ་ཀྱང་ནག་
 གི་དབང་བྱས་ཐོག་མར་བྱང་སྡེ་རྩ་སར་གོང་མའི་སྐུ་ཚབ་ཨོ་ཡི་བན་ཞེས་པ་
 གཉིས་བཅུགས་པ་རེད། ཀྱང་ནག་ནས་ཁོང་གཉིས་ལ་བཀའ་མངགས་
 ཐེབས་ཕྱགས་ནས་བོད་ནང་ཀྱང་མིའི་དབང་རྒྱ་ཅི་ཅེས་ཡོད་པ་དོགས་ཐུབ་ཀྱི་
 ཡོད་པ་རེད། ཨོ་ཡི་བན་གཉིས་ནས་ས་གནས་ཀྱི་ལས་དོན་ཇི་འདྲ་ཞིག་
 ཡིན་ཅུང་དེ་ལའི་སྒྲ་མའམ། ཡང་ན་བཀ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་ལ་འདྲ་

མཉམ་གྱི་ཐོག་ནས་གོ་བསྐྱར་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། བཀའ་སློན་
 མན་གྱི་སེར་སྤྱ་དཔོན་རིགས་གནད་ཡོད་ཚང་མས་དགོངས་བསྐྱོར་ཞུ་དགོས་
 རེ་ཡོད་དུ་ལའི་སྒྲ་མར་ཐག་གཅོད་གནང་རྒྱུར་འབྲུལ་དགོས། ཡུལ་བན་
 ཉམས་ས་མཚམས་ཁག་གི་གནས་ཚུལ་ལྟ་དྲོལ་ས་དང་འབྲེལ་དམག་སྒྲར་ཁག་
 ལ་ལྟ་སྒྲོར་དུ་བསྒྱེད་རྒྱ། ལུང་པའི་དུལ་ཐང་ལ་བཀོད་བྱས་བྱ་རྒྱ། བོད་
 དང་ས་མཚམས་ཤིར་སྒོད་མི་རིགས་རྒྱུ་ཁའི་དབར་གྱི་འབྲེལ་བར་ལྟ་དྲོལ་
 བྱ་དགོས་ཡོད་པ་ «ཤུ་ཙམ་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༧ ལོར་བཅམས་དེབ་ནང་ལྟ་
 ས་དང་། ཡིན་དྲོལ་ཆོད་མིན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཞེས་པའི་དེབ་ཀྱི་ཤོག་གུངས་
 ༣༥ ནང་གསལ་ཡོད་» ཡི་གེ་འདི་དག་རྒྱ་ནག་སྤྱི་དུས་ཀྱི་དངོས་ཁོངས་
 ཉམས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་གནས་ཚུལ་དངོས་འབྲེལ་ཐོག་ཆ་འཛིག་བྱ་
 འོས་ཤིག་མ་ཡིན་ཀྱང་། རྩོ་བོལ་ཞེས་པ་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༧༥ ལོར་བོད་ནང་
 བསྒྱེད་སྐབས་རྒྱ་ནག་གོང་མ་དང་། དུ་ལའི་སྒྲ་མ་གཉིས་དབར་གྱི་འབྲེལ་
 བའི་སྒྲོར་གནས་ཚུལ་དོ་སྒྲུང་བྱ་འོས་པ་ཞིག་བཀོད་ཡོད་པ་ཁོ་བས་བཞིན་
 གསལ། རྒྱ་ནག་གོང་མའི་སྤྱི་ཚབ་ཁྲི་མི་རོ་ཡི་གཉིས་སྤྱང་བྱ་རྒྱ་དམག་
 ༡༠༠༠ ཉར་ནས་ལྷ་སར་བཞུགས་འདུག་ཅེས་དང་། རྒྱ་ནག་གོང་མར་ཡུལ་
 དེའི་བདག་དབང་ཡོད་པར་བཅི་འཛིག་ཞུ་བཞིན་དུ་འདུག་པ་དང་། གཞུང་
 ག་ལས་ཁུངས་གལ་ཆེ་ཁག་གི་དཔོན་རིགས་ནམས་ཀྱང་གོང་མའི་བཀའ་
 དགོངས་ལྟར་གསར་བསྐྱོར་བྱེད་དབང་ཡོད་པ་མ་ཟད། ལས་དོན་ཚང་མ་
 ཐག་ཆོད་དངོས་གཞི་བྱ་རྒྱུར་པད་ཅིན་གཞུང་ལ་གཏོང་དགོས་ཡོད་འདུག་
 རུང་། རང་གཞུང་ངམ། ནང་གི་གཞུང་ཞེས་པ་ལ་ས་ཁུལ་མི་མང་ཐོག་
 གི་དབང་ཆ་འདུག རྒྱལ་ས་རང་གི་ནང་གཞན་འདྲིས་མེད་པར་རྒྱ་མི་ཁོ་
 གཙང་བཞག་འདུག ཁྲི་མང་ནས་ཁྲལ་བསྐྱུ་ལམ་མེད་པ་མ་ཟད། ལྷ་

ས་མཐོག་ཕུ་ལས་དེ་མིན་ས་ཁྲལ་གང་དུ་འང་གྱི་རྒྱུ་འགྱུར་གཞིན་ཡོད་པའི
 སྤང་བ་བྱུང་མི་འདུག། སྤྱོད་གོལ་ནས་མཛེན་སྟོན་བྱས་དོན། སྐབས་དེར
 དུ་ལའི་སྤྱོད་མར་མང་ཆོག་ས་ཀྱིས་སྤྱོད་མེས་ཆེ་བ་ཡོང་ཉེ་ཡོད་པར་བརྟེན་ཀྱི་
 བྱ་གོང་མ་ནས་ཀྱལ་བ་སྤྱོད་གོང་མ་ནས་ཀྱི་དབང་ཆ་ཇི་ཡོད་ཁོང་ལ་
 འབྲུལ་གནང་མཛེན་པའི་རེ་འདུན་ཡང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། འཇིག་རྟེན་
 ར་སྤྱོད་གོལ་ནས་སྤྱོད་ལོ་ ༡༧༧༠ ལོར་མར་ཁམས་ཞེས་པའི་དེབ་ཐོག་བོད་ནང་
 དོན་གཙོ་དུ་བསྟེན་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། ཐོ་མ་སི་མན་ནིང་ནས་ལྷ་སར་
 བསྟེན་པའི་གནས་རྒྱལ་བཅས་ཤོག་གྲངས་ ༡༠༧ ཡོད་པ་ནང་གསལ་འདུག།
 དེ་ཙམ་ལི་ནས་གོང་གསལ་དག་འབྲུད་གནས་རྒྱལ་ལ་ཡིད་མཐུན་བྱས་འདུག
 རུང་། སྤྱོད་གོལ་ནས་དུ་ལའི་སྤྱོད་མ་སྤྱོད་གོང་མ་ནས་ཀྱི་དབང་ཆ་གང་
 ཡོད་རང་ཁས་ལེན་བྱས་མི་འདུག། ཀྱི་ནག་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་བོད་
 དུ་ཡོད་པ་ནས་ནས་དུས་རབས་དེའི་སྐབས་ལ་འདྲེན་པ་མ་ཟད། ཀྱི་ནག་གི་སྤྱོད་ཆ་བ
 བས་ཀྱང་དུ་ལའི་སྤྱོད་མ་སྤྱོད་ན་བའི་སྐབས་ལ་མ་གཏོགས་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་
 ཐོག་དབང་བྱས་བྱས་བ་བྱུང་མི་འདུག། རི་སི་དེ་རི་ཞེས་པ་ནས་ཀྱི་མིའི་
 དབང་གྲགས་ཆེ་བའི་སྐབས་ལོ་ལྔའི་རིང་ལྷ་སར་བསྐྱེད་པའི་གནས་རྒྱལ་
 བཞེད་གསལ་བོད་ཀྱི་གཙོ་ཆེ་བའི་སྤྱོད་མ་དེ་ལ་བོད་མི་རིམ་བ་དང་གཉིས་
 ཅམ་མ་ཟད། བལ་པོ། ཀྱ་ཀྱར། ཀྱི་རིགས་བཅས་ནས་ཁས་ལེན་གྲུས་
 བཀུར་དང་། དད་བ་ཞུས་དེ་འབྲུལ་བ་ཕུལ་གྱི་འདུག་ཅིས་དང་། ཁོང་
 བས་ཆོས་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་སྤྱོད་གནང་མཛེན་གྱི་འདུག། ཁོང་ནི་བོད་ཡོངས་
 རྩོགས་ནང་གི་དབུ་བཞུགས་ཆེ་ཤོས་དེ་ཡིན་པར་བརྟེན་ཆོས་དང་སྤྱོད་གཉིས་
 ཀ་འཛིན་སྤྱོད་གནང་གི་འདུག། ཀྱི་ནག་གོང་མ་ནས་ནས་ཀྱང་དད་གྲུས་

ཆེན་པོས་དེ་ལྟུང་ཁྱེ་བར་སྐྱེ་ཆེན་ཀྱང་ཡང་ཡང་བཏང་འདུག་ཅེས་འཁོད་
 ཡོད་པ་རེད། །《ཨོ་པ་སི་ཀྱ་ཤོག་གྲངས་ 201 ནས་ 2 བར་གསལ།》
 དུ་ཡའི་སྒྲ་མ་དང་ལྷན་པོ་མའི་དབར་སྐབས་དེར་འབྲེལ་བ་ཇི་ཡོད་སྟེ་
 སྤྱི་ལོ་ 1806 ནང་ལ་ཇར་རེ་སི་ཀྱའི་ཆོས་སྤྱིལ་མཁན་ཅག་དང་། སྤྱི་
 ཀྱ་གཉིས་ལྷ་སར་འབྱོར་བའི་གནས་ཚུལ་ནས་ལྷན་པོ་ལ་གསལ་ཡོད།
 དཔེར་ན། མེ་ཤོན་ན་རི་ཆོས་ཆོས་སྤྱིལ་མཁན་དེ་ནམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་
 ལྟར་བྱས་ན་བོད་གཞུང་ནི་ཡེ་ཤའི་སྒྲ་མ་ཆེ་ཤོས་སྤྱི་བ་ཆོས་བ་དང་འདྲ་
 ཞིང་། ལྷན་པོ་གི་གཞུང་ཆེན་ནི་ཨོ་ཀྱ་ཡའི་ལྷན་ས་རེ་མ་ན་ ཨོ་པ་སི་
 ཀྱི་ཡའི་གཞུང་ཆེན་ཡོད་པ་དང་འདྲ་བ་རེད་ཅེས་ །《སྤྱི་ལོ་ 1822
 ཡོར་ལོན་ཤོན་དུ་བར་འདྲེབས་བྱས་པའི་ ཅག་གི་ དེབ་དང་པོ་ འི་ཤོག་
 གྲངས་ 242 ནས་ 42 བར་དང་། དེབ་གཉིས་བའི་ཤོག་གྲངས་ 248
 ནང་གསལ་ཡོད།》 བོད་ལྷན་པོ་གིས་དབང་བསྐྱུར་བྱེད་པའི་དུས་རབས་
 འདིའི་སྐབས་བོད་དང་འབྲས་ལྗོངས་དབར་ས་མཚམས་སྟེར་ཆིངས་ཡིག་
 ཞག་པ་རེད། ཆིང་ཡིག་འདི་བཞག་བར་བདེན་དུན་ཇིས་བོད་ནང་ལྷན་
 པོ་གི་བདག་དབང་ཡོད་པའི་ངོས་འཛིན་བྱས་ལྷགས་ཅོད་བ་བྱས་འདུག་
 ཅུང་། གོ་དོན་འདི་དག་ལ་ཁྲིམས་དོན་ཁང་ས་ནག་གང་ཡང་མི་འདུག་
 ཆིངས་ཡིག་དེའི་དོན་ཚན་དང་པོ་འི་ནང་བོད་འབྲས་དབར་གྱི་ས་མཚམས་
 དབྱེ་འབྱེད་བྱས་ཡོད་པ་དང་། དོན་ཚན་གསུམ་བའི་ནང་ཡིག་འཛིན་བྱེད་མི་
 སུན་ཚུན་གཉིས་ཕྱོགས་ནས་ས་མཚམས་དེར་བཙི་འཛིན་དང་འབྲེལ་བཅན་
 འཛུལ་མི་འབྱུང་བ་བྱ་བྱ་བྱས་པ་དང་། ཆིང་ཡིག་འདིའི་ནང་གི་གནད་
 དོན་བསྟོད་བསྐྱེད་བྱ་བྱས་ཀྱི་འོས་ལྷན་དོན་ཚན་གཉིས་བའི་ནང་དུ་གསལ་གྱི་
 ཡོད་པ་རེད། དེའི་ནང་ལ་འབྲས་ལྗོངས་འདི་བཞིན་དུན་གཞུང་སྐབས་

ཁོངས་སུ་ཡོད་པར་ངོས་འཛིན་ཁས་ལེན་བྱས་པ་མ་ཟད། བང་སྤྱོད་དང་།
 སྤྱི་ཀྱལ་འབྲེལ་བའི་སྒྲོར་དཀྱིན་གཞུང་བརྒྱད་མ་གཏོར་འབྲས་ལྗོངས་ས་སྤྱོད་
 བའམ་དཔོན་རིགས་སུ་འདྲ་ཞིག་ནས་ལྷགས་མཐུན་ཡིན་མིན་ལ་མ་ལྟོས་
 བར་སྤྱི་ཀྱལ་དང་འབྲེལ་བའི་རིགས་ཐད་ཀར་གང་ཡང་བྱས་མི་ཆོག་ཅེས་
 གསལ་འཁེད་ཡོད་པ་ལས། དཀྱིན་གཞུང་གི་བོད་ཐོག་ཀྱི་ནག་གི་དབང་ཆ་
 ཡོད་པའི་ཁས་ལེན་བྱས་པ་གང་ཡང་མེད་ཅུང་། ཆིངས་ཡིག་འདི་ཐོག་
 ནས་ཀྱི་ནག་ལ་ཡོད་པའི་ཁེ་སྤོང་ནི་བོད་ཀྱི་དཔོན་རིགས་ལ་སྐབས་བསྐབས་
 མ་དགོས་པར་བོད་དོན་སྒྲོར་ཀྱལ་འབྲེལ་གྲོས་མཐུན་ནང་འཛུལ་ཆོག་པའི་
 དབང་ཆ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ཀྱང་། ཁེ་དབང་འདི་དག་ཀྱི་
 ནག་གཞུང་ཁེ་གཙང་གི་མ་གཏོགས། བོད་གཞུང་ནས་ཀྱང་ཁེ་དབང་དེ་
 ལེན་མི་ཆོག་པ་གོ་བྱུང་གི་མ་རེད། གནས་ཚུལ་དངོས་འབྲེལ་ལ་གཞིགས་
 ན་དེ་ཆིངས་དཀྱིན་ཇི་དང་། བོད་གཞུང་དབར་བཞག་པའི་ཆིངས་ཡིག་ནང་
 བོད་གཞུང་ནས་ཀྱལ་འབྲེལ་གྲོས་མཐུན་ནང་ཐད་ཀར་བྱགས་ཆོག་པའི་ཁས་
 ལེན་གསལ་བོར་བྱས་ཡོད་པ་རེད། ཆིངས་ཡིག་དེའི་ནང་ཀྱི་ནག་ནས་
 བོད་ཐོག་རང་དབང་བདག་ཐོབ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་སྒྲོར་གང་ཡང་གསལ་འཁེད་
 མེད་པ་མ་ཟད། དེའི་སྒྲོར་གནད་དོན་དེ་མིན་གཉིས་མཁྱེན་དོགས་གནང་
 དགོས། དང་བོར། ཆིངས་ཡིག་འདིའི་འགོ་བརྗོད་སྒྲིང་གཞིའི་མ་ནས་
 ཚུལ་ནས་བོད་དང་འབྲས་ལྗོངས་དབར་གྱི་ས་མཚམས་འགའ་ཞིག་དབྱེ་
 འབྱེད་གིས་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུ་བྱས་པ་ལས། དཀྱིན་ཁོངས་ཀྱི་གར་དང་།
 ཀྱི་ནག་བར་གྱི་ས་མཚམས་ཚོད་གཞི་ཐག་གཅོད་བྱས་པའི་གོ་དོན་མེད་པ་
 གསལ་བོར་དོགས་བྱུང་རྒྱུ་དང་། འབྲས་ལྗོངས་འདི་བཞིན་དཀྱིན་ཁོངས་
 ཀྱི་གར་གྱི་ལེ་ལག་ཅིག་མིན་ཡང་། སྐབས་ཁོངས་བདག་སྤྱོད་བྱས་པ་ཞིག་

རེད། ཕྱོགས་མཚུངས་བོད་ཀྱི་ནག་གི་ལེ་ལག་ཡིན་པ་ཁས་ལེན་བྱས་
 མེད་སྟབས་ཆིངས་ཡིག་འདི་ཡང་བོད་ནང་འབྲས་ལྗོངས་དབར་ས་མཚམས
 ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུར་བཞག་པ་རེད། གཤམ་དེ་བོད་ནང་ཀྱི་ནག་གི་བདག་
 དབང་ཡོད་པ་ཁས་ལེན་ཡོད་ན་ཆིངས་ཡིག་འདི་ཡང་ཀྱི་ནག་དང་། འབྲས་
 ལྗོངས་དབར་གྱི་ས་མཚམས་གྲོས་ཆེད་ཅིག་ཡིན་དགོས་ཀྱི་རེད།
 གཉིས་བར། ཆིངས་ཡིག་འདི་མཚུག་བསྐྱེམས་ཟིན་ཇེས་ཚོང་གི་འགྲོ་
 ལྷགས་ཁྲིམས་སྒོལ་ནང་དུའང་བོད་ཀྱི་མི་ཁྲུངས་དང་། རྒྱ་མི་གཉིས་ཀྱི་
 དབར་གསལ་པོ་བཟོས་ཡོད་པ་དང་། དཔེར་ན། དོན་ཚན་དྲུག་པའི་
 ནང་དུ་བོད་ནང་དེ་ཕྱིན་ཇི་དང་། རྒྱ་མི། བོད་པ་བཅས་ཀྱི་དབར་ཚོང་
 དོན་ཚོད་པ་བྱུང་རིགས་འབྲས་སྤྱི་དང་། ས་མཚམས་སུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་
 དཔོན་ངོ་ཐུག་ལྷན་འཛུམས་ནས་ཞིབ་བཅུད་ཀྱིས་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུ་གསལ་
 འཁོད་ཡོད་པ་རེད། བོད་འདི་ཀྱི་ནག་གི་ཁོངས་གཏོགས་དང་བདག་དབང་
 ཚོག་པ་ཀྱི་ནག་གཞུང་ལ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་འདི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་འབྱེད་
 དགོས་དོན་ཡོད་པ་མ་རེད། གནད་དོན་འདི་ནམས་ནས་ཆིངས་ཡིག་དེ་
 འཛུགས་སྐབས་རྒྱལ་འབྲེལ་སྤྱང་སྒྲིབས་འོག་བོད་ལ་ཀྱི་ནག་ནས་ལྷ་དོགས་བྱ་
 དགོས་པ་ཞིག་ལས། བོད་ལ་རང་དབང་བདག་ཐོབ་རྒྱུར་ཡོད་པ་གང་
 ས་ནས་གསལ་པོ་ཡོད། རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་ཚོད་པ་རྒྱག་ཆུས་ཤིག་ལ་ཀྱི་ནག་
 དང་། བོད་དབར་གྱི་འབྲེལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་དུས་རབས་འདི་ཐོག་བོད་ཀྱི་
 ཁོང་རང་དབང་རང་བདག་བྱུང་ལྷགས་བཟོད་བྱུང་ཚོད་པ་འདིར་བདེན་འཛིན་
 བྱ་འོས་ཀྱི་ར་འབྱོར་གང་ཡང་མི་འདུག། དུས་རབས་འདིའི་ནང་ལོ་གསུམ་
 རིང་ཀྱི་གཞུང་ནས་བོད་ཀྱི་ནང་སྤྱིད་ཐོག་དབང་ཆ་ཆེ་ཙམ་བརྒྱུང་བ་དང་།
 ཉུག་བར་དྲུག་པོའི་ལས་དོན་ཐོག་ལས་སྒྲོངས་བྱུང་བའི་ཇེས་འབྲེལ་ཡིན་པ་

དངས་འབྲེལ་རེད། ཡིན་ཀྱང་སྡེ་གྲིག་ནས་མཇུག་སྟེན་བྱས་པར་ལོ་རྒྱུན་
 འདྲིའི་རིང་བོད་ཀྱི་རང་དབང་རང་བདག་དུ་ལའི་སྒྲ་མར་ཡོད་པ་ཚང་མས་ན
 གོ་སྒྲུལ་ཀྱང་། རྒྱ་ནག་གི་ཡིག་རིམ་ནང་ཁ་གསལ་འཁོད་པ་བྱུང་མི་འདུག་
 ཅེས་ ཤིང་གིས་བཅམས་པའི་དེབ་དུས་རབས་ ༡༤ ཀྱི་ལོ་འགོ་འི་ནང་
 བོད་དང་། རྒྱ་ནག་དབར་གྱི་འབྲེལ་བ་ཞེས་པའི་ཤོག་གྲངས་ ༣༡༣ ནང་
 གསལ་འཁོད་ཡོད། ཤིང་ཚོང་ལའི་དེབ་ནང་རོག་ཉིལ་ནས་དུས་རབས་
 འདྲིའི་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་བོད་འབྲེལ་བའི་སྒྲོར་བཀོད་པར་ཁས་ལེན་བྱས་ཤིང་།
 རོག་ཉིལ་གྱི་དེབ་ནང་གོང་དུ་བཞེད་པ་ནམས་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ཆེས་ལོ་
 བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་རིང་བོད་ལ་ནང་གི་རང་དབང་ཇི་ཅམ་ཡོད་པ་དང་། དབང་
 ཚ་དེའི་རང་ག་ཤིས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་བཅས་གསལ་བོར་ཤིས་དོགས་ཡོང་རྒྱུར་
 རང་དབང་དེ་དག་བྱུང་སྐབས་བོད་མི་ནམས་ཀྱང་སྒོ་འདོད་ཁེངས་པ་བྱུང་།
 ཡོད་པ་རེད་ཅེས་དང་། དེ་སྐབས་བོད་མི་ནམས་ནས་རང་དབང་གཙང་
 མའམ། རྒྱ་ནག་ནས་རང་དབང་དེ་ལས་ཆེ་བ་དགོས་ལུགས་ཅོད་པ་བརྒྱབ་
 བ་གང་ཡང་བྱུང་མི་འདུག་པ་མཛད། རྒྱ་ནག་གི་རོགས་མགོན་དེ་ཡང་མེད་
 བ་བཟོ་སེམས་བྱུང་མི་འདུག །སྤྱི་ལོ་ ༡༧༠༣ ནང་བསྐྱར་བཅོས་བྱས་པའི་
 ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་མི་མང་གི་སྒོལ་རྒྱུན་བཅས་དང་མཐུན་པ་བྱུང་སྟེ་
 འདོད་སྒོ་མི་ཁེངས་པ་གང་ཡང་བྱུང་མི་འདུག །«ཅེས་དེབ་དེའི་ཤོག་
 གྲངས་ ༡༥ ནང་འཁོད་ཡོད།» ཆིག་དོན་འདི་ནས་དུས་རབས་དེའི་སྐབས་
 བོད་ལ་རང་དབང་གང་འཚམ་ཡོད་པ་གསལ་བོར་དོགས་ཐུབ་པ་དང་། དེ་
 མིན་རང་དབང་གཙང་མའམ། རང་དབང་དེ་ལས་ཆེ་བ་ཞེས་པའི་ཆིག་
 གསལ་འཁོད་དོན་མེད་པ་རེད། མཐུའ་མར་ཡང་བོད་ལ་རང་དབང་དེ་
 ཅམ་ཞིག་ཡོད་སྐབས་རྒྱ་ནག་གི་རང་དབང་རང་བདག་འོག་འགོ་ཤིས་མི་

ཤེས་པ་ཞིག་རེད། ལྷག་དུ་འདི་དག་དངོས་འབྲེལ་ཡིན་པ་དྲི་ཚོང་ལེན་
 དེ་པ་ནང་བཟོན་གསལ་དུས་རབས་འདིའི་ལོ་མཇུག་གི་གནས་ཚུལ་ཐོག་ཁས
 ལན་བྱས་ཤིང་། དབང་ཆ་དངོས་འབྲེལ་དེ་རིམ་བཞིན་དུ་ལའི་སྤྱི་མཐུན་
 ཕྱག་ལ་བྱང་བ་རེད་ཅེས་དང་། དུ་ལའི་སྤྱི་མཐུན་དབང་ཆ་དངོས་འབྲེལ་
 ཕྱལ་བའི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་པ་བོད་ནང་སྤྱི་ཁྱིམ་ལས་དོན་ལག་ལེན་བསྐྱར་
 ལུགས་ནས་གསལ་བར་དོགས་བྱའི་ཀྱི་རེད། 《ཅེས་ཤོག་གྲངས་ ༤༠ ནང་
 གསལ་འཁོད་ཡོད།》 བོད་ནང་གི་ཁྱིམ་འདི་དབང་ཆ་ཡོད་པའི་དུས་རབས་
 དེ་དག་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ལོར་དུ་ལའི་སྤྱི་མཐུན་སྤྱི་ཁྱིམ་གྲུང་གི་
 བདག་དབང་འཛིན་སྐྱོང་མཛད་པ་ནས་བརྒྱུད་ས་ས་མཚམས་ཆོད་དེ་ཁྱིམ་གྱི་
 ཆོད་ཀྱི་དབང་ཆ་ཆེ་ཡོད་ཕྱིར་བཞེས་མཛད་པ་རེད། དུས་རབས་དེའི་རིང་ཕྱི་
 ལོ་ ༡༩༧༠ ནས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ བར་མ་གཞིགས་དེ་མིན་བོད་ཀྱི་གྲུང་དེ་རང་
 དབང་རང་བཅོན་རང་བྱུང་འདུག །དུས་རབས་དེའི་སྐབས་དུ་ལའི་སྤྱི་མཐུན་
 ལུ་ཅུ་སྐར་ཕྱི་འབྲེལ་དོན་གཅོད་གཅིག་ཀྱང་གཏོང་གནང་མཛད་འདུག་པ་
 《སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༧ ལྷ ༤ ཆོས་ ༢༥ ཉིན་གྲུང་དོན་དབང་མི་ཞེས་པར་གཟིར་》
 དུས་རབས་ཉི་ཤུའི་ལོ་འགོར་རི་ཕོན་གྱི་གྲུ་རིགས་ཀ་བ་ཀྱི་ཅི་ཞེས་པ་ལྷ་
 སར་སྤེལ་པ་ཞིག་ནས་བཟོན་གསལ་བོད་དུ་ཡོད་པའི་ཁྱིམ་མཐུན་ལ་
 དབང་ཆ་དང་། བཙུ་འཛིན་མི་འདུག་ཅེས་བཟོན་ཡོད་པ་རེད། ད་ཆ་བོད་
 མི་མཐུན་ནས་ཁྱིམ་སྤྱོད་འདོད་ལ་མེད་པའི་གོལ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།
 བོད་ལ་ཁྱིམ་འདི་སྤྱི་ཐོབ་རན་གྱི་ཞེས་པའི་བདག་དབང་བརྒྱགས་པ་བོད་མིས་
 ཤེས་དོར་བྱང་བ་རེད། ཁྱིམ་འདི་དབང་ཆ་མཐུན་མཚམས་ཆོད་པའི་ཁྱིམ་
 གྱིས་བོད་གྲུང་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ལོར་དེའི་ཁྱིམ་དབང་བཞག་པའི་ཆིངས་
 ཡིག་དེ་དག་བོད་མིས་ངས་བར་ཆ་འཛིན་བྱེད་འོས་མིན་ཞེས་ཁས་ལེན་

མ་བྱས་པ་རེད། ཆིངས་ཡིག་དེ་ལ་བོད་མི་ནམས་ནས་ཁས་ལེན་མ་
བྱས་པར་བདེན་དབྱིན་གཞུང་ཕྱ་དཀའི་གནས་སུ་བྱར་དེ་མཐར་ལྷ་སར་དྲག་
བོ་འི་དོན་གཅིད་དཔྱང་དམག་གཏོང་དགོས་བྱུང་བ་རེད། དེའི་གྲུབ་
འབྲས་ལ་བདེན་ནས་གཞུང་གཉིས་དབར་གྱི་འཕྲིན་འབྱེད་ཚོད་གཞི་ནམས་
འབྱུན་ཐག་ཆོད་པའི་གྲོས་མཐུན་ཡང་བཞག་པ་རེད། ཆིངས་ཡིག་དེ་དག་
གི་ནང་ལ་སྤྱི་ལོ་ ༡༨༩༠ ལོར་དབྱིན་ཀྱ་གཉིས་དབར་བཞག་པའི་ཆིངས་ཡིག་
གི་དོན་གནད་དང་། ལོ་རྒྱུན་དྲོགས་ཆོད་མིན་དང་། ཕྱ་དཀའ་བྱུང་རིམ་
ཀྱི་གནས་ལུགས་འཁོད་ཡོད་ཅིང་། དབྱིན་གཞུང་དང་བོད་གཞུང་དབར་
གྱི་ཕན་ཚུན་ཤེས་དྲོགས་མཛེས་གོགས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་དམ་ཟབ་བྱུང་ཡོད་པ་
རེད་ཅེས་གསལ་འཁོད་ཡོད་པ་རེད། དེའི་ནང་ད་དྲུང་ཁ་གསལ་ཡོད་པ་
ཞིག་ལ། དབྱིན་གཞུང་ནས་བོད་འདི་རང་བཙན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ལོགས་སུ་
ཡིན་པ་ཞིག་ལ་ཆ་འཛོག་བྱས་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་པར་དེའི་ནང་རྒྱ་ནག་
གི་སྤྱིང་བཞེད་དང་། བོད་ནང་རྒྱ་མིའི་དབང་ཆའི་སྒོར་གང་ཡང་གསལ་
འཁོད་མེད་པ་རེད། ཆིངས་ཡིག་དེའི་དོན་ཚན་དང་བོ་འི་ནང་སྤྱི་ལོ་ ༡༨༩༡
ལོར་དབྱིན་ཀྱ་གཉིས་དབར་བཞག་པའི་ཆིངས་ཡིག་ལ་བོད་གཞུང་ནས་ཆ་
འཛོག་བྱེད་རྒྱ་དང་། བོད་དང་འབྲས་ལྗོངས་དབར་གྱི་ས་མཚམས་དབྱེ་
འབྱེད་བྱས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་བྱ་རྒྱུ་གསལ་ཡོད་པ་རེད། དོན་ཚན་བཞི་
པའི་ནང་བོད་གཞུང་ནས་ད་བར་ཕན་ཚུན་སྒོ་མོས་སྦྱོད་ལམ་གང་ཡོད་ལས།
དེ་མིན་ཤོ་བྲལ་རིགས་འགལ་རྒྱུ་མེད་པ་བྱས་ཡོད་པ་དང་། དོན་ཚན་
བརྒྱད་པའི་ནང་རྒྱ་གར་དང་བོད་དབར་འགྲིམ་འགྲུལ་ལ་གནོད་སྐྱོན་མི་
འབྱུང་ཆེད་བོད་གཞུང་ནས་བཙན་ཆོང་དང་། འཛོངས་ར་ཁག་གོ་ལག་
བཙས་ཕྱིར་བསྐྱུ་བྱ་རྒྱུ་ཞེས་གསལ་འཁོད་དང་། ཆིངས་ཡིག་དེའི་དོན་ཚན་

གྱི་ནང་ནས་བཞད་ཆེ་བ་དོན་ཚན་དབུ་པའི་ནང་། 《༡》 བོད་གཞུང་
 ནས་དབྱིན་གཞུང་གི་བཀའ་མེད་པར་ཕྱི་རྒྱལ་ཁག་ལ་བོད་སའི་ཐོག་ནས་སྤྱིན
 རྩེ་བྱས་པ་དང་། བོགས་མར་གཏོང་བ། དཔལ་དོན་བསྐྱོག་སྤྱོད་སོགས་
 ལ་སྤྱོད་རྒྱ་མེད་པ་བྱས་ཤིང་། 《༢》 ཕྱི་རྒྱལ་སུ་ཡིན་ཡང་བོད་ཀྱི་
 ལས་དོན་ལ་ཐེ་བྱས་མི་ཆོག། 《༣》 ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་ཆ་བ་སུ་ཡང་
 བོད་ནང་གཏོང་རྒྱ་མེད་པ། 《༤》 བོད་ས་ཁུལ་ནང་ཕྱི་རྒྱལ་སུ་འདྲ་
 ཞིག་གས། དེའི་མི་སེར་ནས་གདེར་ཁ་འདོན་པ་དང་། ལྷགས་སྤྱོད་
 འཛུགས་པ། ལམ་བཟོ། རི་ཡིའི་ལྷགས་ལམ་འཛུགས་པ་སོགས་མི་
 ཆོག། 《༥》 བོད་གཞུང་གི་དབུལ་དངོས་སོགས་ཀྱི་ཡོང་འབབ་རྣམས་
 ཕྱི་རྒྱལ་ཁག་དང་། དེའི་ཁོངས་གཏོགས་ལ་མི་སྤྱོད། དོན་ཚན་དེའི་
 ཐོག་ནས་རྒྱ་ནག་དེ་བཞིན་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་ཆ་འཛོག་བྱེད་པའི་མཛུགས་སྤྱོད་བྱས་
 འདུག། རྟེན་བཞིན་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༥ ལོར་རྒྱ་དབྱིན་དབར་བཞག་པའི་དོན་ཚན་
 གསུམ་པའི་ནང་དང་། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༡༢ ལོར་སེམ་ལར་བཞག་པའི་ཆིངས་
 ཡིག་གི་དོན་ཚན་དུག་པའི་ནང་ནས་ཀྱང་ར་སྤྱོད་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད།
 ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་བཞེད་ན། ཆིངས་ཡིག་དེའི་ནང་བོད་ཐོག་རྒྱ་ནག་
 གི་ས་ཁུལ། 《སུ་ཇ་རན་གྱི་》 ཞེས་པའི་དབང་ཆ་དང་། དེའི་བདག་
 དབང་རྒྱ་ནག་ལ་མེད་པར་འཕྱོད་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༧
 ལོར་དབྱིན་བོད་དབར་ཆིངས་ཡིག་བཞག་པར་ཁས་ལེན་བྱས་པ་ཅམ་མ་
 ཟད། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༩ ལོར་རྒྱ་དབྱིན་གཉིས་དབར་བཞག་པའི་ཆིངས་ཡིག་
 ནང་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་ཁས་ལེན་བྱས་ཡོད་པ་རེད། ཆིངས་ཡིག་དེའི་
 དོན་ཚན་དང་པོ་འི་ནང་རྒྱ་ནག་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༧ ལོར་དབྱིན་བོད་དབར་
 བཞག་པའི་ཆིངས་ཡིག་ལ་ཁས་ལེན་བྱས་པ་ཅམ་མ་ཟད། དེར་གསལ་དོན་

གནད་ནམས་སྐྱབ་ཆེད་ཕན་ཆར་རྒྱན་འབྲིངས་བྱ་བྱ་ཡང་བྱས་ཡོད་པ་རེད།
 བཟོད་རྒྱལ་གཞན་ཞིག་ལ་བྱས་ན། དབྱིན་པོད་དབང་གྱི་ཆེངས་ཡིག་དོན་ཚ
 དག་པ་ནང་གསལ། རྒྱ་ནག་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གས་ཡིན་པར་ངོས་ལེན་བྱས་ཡོད་
 པར་བདེན་དབྱིན་གཞུང་གི་འཁལ་མེད་པར་བོད་དོན་ལ་ཐེ་བྱས་མི་ཆོག་པ་
 དང་། བོད་ཀྱི་ས་ཁོངས་ནས་བདག་འཛིན་མི་ཆོག་པ་དང་། བོད་ཀྱི་ཡོང་
 འབབ་ནས་དུས་བགོས་བྱ་བྱ་མེད་པར་ཁས་ལེན་བྱས་པ་རེད། ཆེངས་ཡིག་
 དོན་ཚན་གཉིས་པའི་ནང་བོད་འདི་བཞིན་རང་དབང་རང་བདག་ཡིན་པ་ཕྱོད་
 གཉིས་ཀ་ནས་ཁས་ལེན་བྱས་ཏེ། དབྱིན་གཞུང་ནས་བོད་ཀྱི་ས་ཁོངས་བཅན་
 འཛིན་བྱས་པའམ། ནང་སྤྱིད་ལ་ཐེ་བྱས་བྱ་བྱ་མེད་པ་བྱས་ཡོད་པ་རེད།
 ཆེངས་ཡིག་འདི་གཉིས་ལ་བདག་དབྱུད་ནན་ཏན་བྱས་པར་གཤམ་གསལ་
 གནས་རྒྱལ་ནམས་དངོས་འབྲེལ་གསལ་བོ་ཡོང་བྱ་རེད། དང་བོར། དེང་
 ཕན་བྱ་བོད་མཐུན་ལམ་ཇི་བྱང་ལ་མ་ལྗོས་པར་བོད་ཀྱི་ཕྱི་རྒྱལ་ལས་དོན་
 རྣམས་དབྱིན་གཞུང་གི་འཁལ་ལྟར་བྱ་མིས་ཁས་ལེན་བྱས་པ་ཅམ་མ་ཟད། རྒྱལ་
 ཁབ་གཞན་དག་གིས་བོད་གཞུང་ཐོག་གནས་སྡངས་ཇི་བཞིན་བྱ་མིས་ཀྱང་ཆ་
 འཛིན་བྱས་ཡོད་པ་རེད། དེར་བདེན་ཆེངས་ཡིག་དེ་རྣམས་ཀྱི་གནས་རྒྱལ་དང་
 བཟོད་བྱ་གང་ནས་གཞིགས་ཀྱང་བོད་ཐོག་བྱ་ནག་གིས་བདག་དབང་དབང་
 ཆ་དེ་ནས་མཚམས་ཆོད་བྱང་པར་བདེན་བྱ་ནག་ནས་བོད་ཐོག་རང་དབང་
 རང་བདག་གི་ལབ་སློང་ཡོང་དོན་མེད་པ་རེད། གཉིས་པར། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༥
 ལོར་བཞག་པའི་ཆེངས་ཡིག་ནང་བོད་གཞུང་ནས་དབྱིན་གཞུང་ལ་དབང་ཆ་
 སྤྱད་པ་དེ་དག་བོད་ཐོག་དབྱིན་གཞུང་གིས་ཕྱི་འབྲེལ་གྱི་འཛོལ་འཛིན་ལྟ་བུ་
 ཞིག་བྱས་ཡོད་པ་རེད། གསུམ་པར། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༥ལོར་བཞག་པའི་ཆེངས་
 ཡིག་གི་དོན་ཚན་དག་པ་ནང་གསལ་ལ་བརྟེན་ན། ཆེངས་ཡིག་འདི་འཛིན་

དབང་ལ་སྐབས་དེར་དགག་ཆ་མ་བྱུང་སྐབས་ཕྱི་རྒྱལ་ལས་དོན་ཐོག་ལའང་
 བོད་འདི་བཞིན་རང་དབང་རང་བདག་ལ་ཆ་འཛིག་བྱས་པ་ཡིན་འདྲུག་ཅིང་།
 དེ་ལྟར་མིན་ན་སྐབས་དེར་དོན་ཚན་དེ་ནང་གསལ་བོད་གཞུང་ནས་དབྱིན་གཞུང་
 ལ་ཁྲིམ་མཐུན་གྱི་དབང་ཆ་དེ་ཅམ་སྟོན་ཐབས་ཡོད་པ་མ་རེད། གནས་ཚུལ་
 འདི་ནམས་ལ་བདེན་བོད་ཀྱི་ཕྱི་འབྲེལ་རང་དབང་རང་བདག་གི་ལག་ལེན་
 བསྟར་ཕྱོང་ཐོག་ལ་རྒྱ་ནག་ནས་སྤེལ་རན་གྱི་འི་མིང་ཐོག་ནས་གཞོད་སྟོན་མི་
 འབྱུང་བ་གསལ་བོ་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཆིངས་ཡིག་འདི་གཉིས་ནང་བོད་ཐོག་
 རྒྱ་ནག་གི་སྤེལ་རན་གྱི་འི་སྟངས་ལོ་ནས་མེད་པ་མཛུབ་སྟོན་བྱ་འོས་པ་
 རེད། དབྱིན་གཞུང་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༧ ལོར་དབྱིན་བོད་དབར་ཆིངས་ཡིག་
 བཞག་པ་དེ་དག་རྒྱ་ནག་ནས་ཁས་ལེན་བྱ་དགོས་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཕྱི་
 འབྲེལ་ཐོག་རྒྱ་ནག་འདི་བཞིན་བོད་ཀྱི་འཛོལ་འཛིན་ལྟ་བུར་མངོན་པའི་ཆེད་དུ་
 ཡིན་ཅིང་། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༧ ལོར་བཞག་པའི་ཆིངས་ཡིག་གི་དོན་ཚན་དགུ་
 པའི་ནང་འཛོལ་འཛིན་དེ་དག་རྒྱ་ནག་ནས་དབྱིན་གཞུང་ལ་འཕྲོ་འབྱུར་བྱུང་
 ཡོད་པ་རེད། དུས་རབས་དེའི་སྐབས་དེ་ལོ་ལྷ་མས་ཅུ་སྟུ་གཞུང་གི་རྒྱབ་
 སྐྱོར་ཡོང་ཐབས་མཛུབ་པའི་རྒྱ་ནག་གིས་གནས་ཚུལ་གཤམ་ཆེར་བྱག་པ་དབྱིན་
 གཞུང་གིས་གཞི་ནས་ཉ་གོ་བ་མ་ཟད། དབྱིན་གཞུང་ནས་ཅུ་སྟུ་འི་དྲག་
 བོ་འི་སྤྱིད་བྱས་ཀྱི་རྒྱས་འུགས་རིམ་ཁྲབ་དུ་ཕྱིན་ཆོ་ཨེ་ཤེ་ཡའི་དབྱས་ཀྱི་
 ཞི་བདེ་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་བདེ་འཇགས་བཅས་ལཱ་ཁྲུ་ཁ་བཙུ་གི་ཡོད་པ་
 རེད། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ཅུ་སྟུ་གཞུང་གིས་ཨེ་ཤེ་ཡའི་ནང་དབྱིན་ཇིའི་
 རྒྱས་འུགས་ལ་བཀག་འགོག་བྱ་འདོད་ཡོད་པར་བདེན་ དབྱིན་ ཅུ་ གཞུང་
 གཉིས་ནས་གནད་དོན་འདི་སྟོར་རྩོམ་ཁྲ་སེལ་ཐབས་གྲོས་འགོ་བཙུགས་དེ་
 དོན་གནད་མང་པོ་འི་ཁོངས་ནས་བོད་ཀྱི་དོན་གནད་སྟོར་ལ་གཞུང་གཉིས་

ནས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༧ ལོར་ཆིངས་ཡིག་ཅིག་བཞག་ཏུ་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོར་རན་གྱི་ཞེས་
 བའི་བདག་དབང་ཀྱི་ནག་ལ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ཐོག་བོད་ལ་བཀའ་མོལ་ཞུ་
 གྱི་ཇི་ཡོད་ཀྱི་ནག་བརྒྱད་ཉུ་ཀྱི་བྱས་པ་རེད། དེ་ལྟར་ཡིན་ནའང་དེའི་
 ཅུའི་གཞུང་གཉིས་ནས་བོད་འདི་རྩེར་དུ་རང་དབང་རང་བདག་ཡོད་ངེས་
 བའི་ཀྱལ་ཁབ་ཅིག་ལ་ངེས་འཛིན་ཐོག་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་བདག་དབང་ལ་སྤང་
 བཅི་བྱ་གྱི་དང་། བོད་ནང་གི་ལས་དོན་ལ་ཐེ་གཏོགས་བྱ་གྱི་མེད་པ་བྱས་
 ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་བོད་ནས་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁོ་དབང་ལེན་པ་དང་།
 བོད་ཀྱི་འབབ་ཡོང་ནས་དུས་བཤོས་བཅས་མི་བྱེད་ཀྱི་བྱས་ཡོད་པ་རེད།
 དེའི་གཞུང་གི་མངའ་འོག་ས་ཆའི་ཆགས་བབས་དང་བསྐྱར་དེ་བོད་དང་གྱི་
 འབྲེལ་བྱེད་ཕྱོགས་སྤར་སྤྱོད་སོར་གནས་བྱ་གྱི་རྩ་སྤྱི་གཞུང་ནས་ཁས་
 ལེན་བྱས་ཡོད་པ་རེད། འདི་སྒོར་ལ་དོན་གནད་གསུམ་སྒོ་ངེས་བྱ་དགོས།
 དང་བོར། དེའི་རྩ་ རྩེན་ ཅུ་ དབར་གྱི་ཆིངས་ཡིག་འདི་ནང་བོད་གཞུང་མེད་
 བར་བདེན་བོད་མི་ནམས་ནས་དེ་ལ་བཅི་འཁྲར་བྱ་འོས་མེད་པ་དང་།
 གཉིས་པར། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༧ ལོར་དེའི་བོད་དབར་བཞག་པའི་ཆིངས་
 ཡིག་ནང་འཁོད་པའི་དོན་ཆོན་ནམས་ལ་ལོགས་བཅོས་དང་། བསྐྱར་བཅས་
 བྱ་སེམས་མེད་པར་བདེན་བོད་གཞུང་ནས་དེའི་གཞུང་ལ་ཆིངས་གསལ་
 དབང་ཆ་སྤྲད་པ་ནམས་རང་འཇགས་གནས་ཡོད་པ་དང་། གསུམ་པར།
 ཀྱི་ནག་ལ་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོར་རན་གྱི་ཞེས་པའི་བདག་དབང་ཡོད་ལྷགས་ཁས་
 ལེན་བྱས་པ་དེས་བོད་དོན་ཐོག་ཀྱི་ནག་གི་དབང་ཆར་དགག་ཆ་ཡོད་རིགས་
 ལ་དོ་ཐོག་བྱང་མེད་པ་རེད། ཇི་རེ་སེའི་གཞུང་ཆིང་པ་ནས་བཞག་པའི་
 ཆིངས་ཡིག་ནམས་ལ་ ཅུ་སྤྱི་ གཞུང་གསར་པ་ནས་བཅི་འཇོག་མེད་ཅེས་
 ལབ་པར་བདེན་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༧ ལོར་ དེའི་ ཅུ་ གཉིས་དབར་བཞག་པའི་

ཆིངས་ཡིག་དེ་ཡང་ནུས་མེད་དུ་གྱུར་བ་རེད། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༠ ལོར་དབྱིན
 བོད་ཆིངས་ཡིག་བཞག་ཆེས་བོད་ནས་དབྱིན་ཇིའི་དབྱུང་དམག་ནམས་ཕྱིར་
 འཐེན་བྱས་མ་ཐག་དུ་བོད་ནང་ཀྱི་མིའི་དབང་ཆ་ཡུར་རྒྱན་ཡོང་ཐབས་དང་།
 བོད་ཕྱི་མ་ཆང་མ་དབང་རྒྱུའི་ཐངས་ཤེས་གང་ཡོང་བྱས་པ་རེད།
 སྤྱི་ལོ་ ༡༩༡༠ ལོར་རྒྱ་དམག་བོད་དུ་བཅོན་འཇུག་བྱས་ནས་དུ་ལའི་རྒྱ་མ་
 རྒྱ་གར་ས་ཐོག་དུ་ཐེབས་དགོས་བྱུང་འདུག་ཅུང་ཀྱི་ནག་ནས་བོད་ནང་དུས་
 ཡུན་རིང་པོ་སྡོད་མ་ཐུབ་པར་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༡༡ ལོ་མཇུག་ལ་རྒྱ་ནག་ནང་དོ་
 ལོག་པའས་དེ་དུ་ལའི་རྒྱ་མ་བོད་དུ་ཕྱིར་ཐེབས་གནང་བ་རེད། དེ་ནས་
 ཁོང་གི་བོད་འདི་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ནས་རང་དབང་རང་བཅོན་གཅང་མ་ཡིན་ཅེས་
 གསུང་བ་ཤད་དེ་ལ་བསྐྱབས་གནང་བ་དང་ལྷ་སའི་རྒྱ་དམག་ནམས་མགོ་
 འབྲུལ་བྱས་པ་ནས་བརྒྱུངས་བོད་ནང་ཡུར་ཡོད་རྒྱ་མིའི་སྤྱི་ཚབ་ཀྱི་དབང་
 ཆ་ནམས་མཇུག་ཆོགས་དེ་བོད་རང་དབང་རང་བཅོན་གཅང་མའི་དུས་རབས་
 ཤིག་འགོ་ཚུགས་པ་རེད། ཡང་བསྐྱར་རྒྱ་ནག་ནས་བོད་ཐོག་དབང་ཆ་
 ཡུར་རྒྱན་ཡོང་བའི་འབད་བཅོན་ཐེངས་ཁ་ཤས་བྱས་པ་དང་། རྒྱ་ནག་མི
 སེར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཙོ་འཛིན་ནས་བོད་འདི་བཞིན་རྒྱུའི་ཞིང་ཆེན་ནམས་དང་
 འདྲ་བར་བཅི་དགོས་ཞེས་ལབ་པ་རེད། མཐོང་ཚུལ་འདི་དག་དེ་གོང་
 དབྱིན་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བོད་ཀྱི་གནས་སྤངས་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཚུལ་དང་
 མི་མཐུན་པ་བྱུང་བར་བརྟེན་དབྱིན་གཞུང་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་ཡི་གེ་ཞིག་
 བཏང་བའི་ནང་བོད་ནང་གི་ལས་དོན་ཐོག་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་ཐེ་བྱས་བྱས་
 ཆོག་པའི་དབང་ཆ་གང་ཡང་མེད་གཤིས་དེ་དག་ཁས་ལེན་
 ཐུབ་མིན་ཞེས་གསལ་ཡོད་པ་རེད། དེ་མཇུག་སྤྱི་མཐུད་ཀྱིས་གོས་མོལ་
 བྱུང་བའི་སྤྱིང་བོར་གསུམ་འབྲེལ་ཆིངས་ཡིག་ཅིག་འཛིག་རྒྱུའི་དོན་ལ་

དབྱིན་ རྒྱ་ བོད་ གསུམ་གྱི་སྐྱ་ཚབ་སེམ་ལར་ལྷན་འཛུགས་གནང་བ་རེད།
 གོ་བསྐྱར་མང་པོ་ ཞིག་གནང་བའི་རྗེས་སུ་ཆིངས་ཡིག་ཅིག་བཞག་ནས་ཕྱོད་
 གསུམ་ནས་རང་མིང་བཀོད་བ་རེད། དེའི་དོན་ཚན་གཉིས་པའི་ནང་དབྱིན་
 གཞུང་དང་རྒྱ་ནག་གཉིས་ཀྱིས་བོད་རྒྱ་ནག་གི་སྐུ་ཇ་རན་གྱི་ཞེས་པའི་ཁས་
 ལེན་བྱས་པ་དང་། བོད་ཕྱི་མའི་ནང་ཨོ་གྲོ་ རོ་མིན་ཞེས་པ་ནང་གི་རང་
 དབང་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ཐོག་བོད་ཀྱི་ས་ཆ་ནམས་བོད་རང་ལ་བདག་པར་
 བརྩི་འཛིག་བྱེད་རྒྱུ། བོད་ཕྱི་མའི་ནང་གི་ལས་དོན་དང་དུ་ལའི་སྐྱ་མ་
 འདེམས་བསྐོ་བྱ་བྱེད་ཀྱིས་དང་ཁྱི་གསོལ་བྱ་བྱེད་ཀྱིས་མཚོན་པར་ཐེ་བྱས་མ་བྱས་
 པར་ལྷ་ས་བོད་གཞུང་རང་ནས་བྱེད་རྒྱུ། རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་བོད་རྒྱ་ནག་
 ཞིང་ཆེན་ཁོངས་སུ་བསྐྱར་བཅོས་བྱ་རྒྱ་མེད་བ་དང་། དབྱིན་གཞུང་ནས་
 བོད་དང་བོད་ཀྱི་ས་ཆའི་ལེ་ལག་བཅོན་བརྒྱུ་བྱ་རྒྱ་མེད་བ་གསལ་འཁོར་
 ཡོད་བ་རེད། དོན་ཚན་དེའི་བརྗོད་ཆོག་ནས་ཉ་ཅང་གསལ་དོགས་ཡོད་བ་ཉི
 རྒྱ་ནག་གི་སྐུ་ཇ་རན་གྱི་ཞེས་པའི་ཆོག་དེ་དག་བོད་རྒྱ་མིའི་ས་ཆའི་ལེ་ལག་
 ཡིན་པར་གོ་མི་བྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་མིའི་དཔོན་རིགས་ནས་བོད་
 ཀྱི་ནང་གི་ལས་དོན་ཐོག་ཐེ་བྱས་བྱས་ཆོག་པའི་དབང་ཆ་ཡོད་པར་ཡང་གོ་
 ཐབས་མེད་བ་རེད། ཆིངས་ཡིག་དེའི་ནང་བོད་གཞུང་ནས་བོད་ནང་མའི་
 ནང་དགོན་བ་ཆེ་ཁག་གི་སྐྱ་སྐུ་ལ་འདེམས་བསྐོ་བྱ་རྒྱུ་དང་། ཆོས་ཕྱོགས་
 ཀྱི་ལས་དོན་ཚང་མ་བྱས་ཆོག་པའི་དབང་ཆ་རང་འཇགས་ཡོད་བ་གསལ་
 འདུག །ང་ཆོས་གོང་དུ་གཟིགས་གསལ་ལྟར་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༧ ལོར་དབྱིན་
 བོད་གཉིས་དབར་བཞག་པའི་ཆིངས་ཡིག་དང་། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༩ ལོར་དབྱིན་
 རྒྱ་གཉིས་དབར་བཞག་པའི་ཆིངས་ཡིག་གཉིས་ནང་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་བོད་
 ཀྱི་ནང་གི་ལས་དོན་ཐོག་ཐེ་བྱས་བྱས་ཆོག་པའི་དབང་ཆ་གང་ཡང་མེད་བ་

མ་ཟད། སྒོན་ལ་ནུབ་གཞུང་གི་བཀའ་མ་འབྲེལ་བར་དཔོན་རིགས་དང་
 ལས་ཀྱི་དགའ་འདྲེན་ཞིག་ཀྱང་བཤེས་མི་ཚོག་པ་གསལ་ཡོད་པ་རེད། བོད་
 བུ་ཀྱ་མའི་དབང་ཆའི་ཐོག་དགག་པ་ཡོད་རིགས་ སུ་ཇ་རན་གྱི་ ཞེས་ཁྲིམས་
 ལོན་བྱས་ཇེས་རང་འཇགས་གནས་ཡོད་ཀྱང་། ཀྱ་མའི་དཔོན་རིགས་ནས་
 ཆིངས་ཡིག་དེར་ཁོ་ཆོའི་སྐུ་ཚབ་ཀྱིས་རང་མིང་བཀོད་ཟིན་བྱང་ཁྲིམས་ལོན་
 མ་བྱས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་དཔུན་བོད་གཉེས་གྱི་ཆིངས་ཡིག་དེ་རང་ལ་ཅ་
 འཛིན་བྱེད་ཀྱི་བྱས་པ་རེད། དེར་མདོན་བོད་ཀྱི་ཐོག་དུ་ཀྱ་ནག་གཞུང་གིས་
 བདག་དབང་ཡོད་ལྷགས་ཅོད་སྒྲིང་བྱས་ན་ཆིངས་ཡིག་དེའི་འདུ་དོན་ནས་ཅ་
 འཛིན་བྱེད་ཡུལ་མེད། ཆིངས་ཡིག་དེའི་ཐོག་ནས་ཁྲིམས་སྒྲིལ་དངོས་སུ་
 བྱང་བ་ཞིག་ལ་གྲོས་ཚལས་དེའི་ཐོག་བོད་ལ་འདྲ་མཉམ་གྱི་དབང་ཆ་བྱང་
 ཡོད་པ་དེ་རེད། ཆིངས་ཡིག་གི་འགོ་འི་སྒྲིང་གཞིའི་ནང་གྲོས་ཚལས་འདིར་
 ཐེབས་མི་བོད་གཞུང་གི་སྐུ་ཚབ་ལ་ཐོགས་གཞན་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་རང་འདྲ་
 བས་ཐག་རུཅོད་ཀྱི་དབང་ཆ་ཡོད་པར་ངོས་འཛིན་བྱ་བྱས་ཡོད་པ་མ་ཟད།
 ཆིངས་ཡིག་དེའི་ནས་བ་དང་འཇོག་ལྷགས་གང་གི་ཐད་ནས་བོད་འདི་རང་
 དབང་རང་བདག་ཡོད་པའི་ཀྱལ་ཁབ་རྩེར་དུ་ཡིན་པ་གསལ་བོ་ཡོད་པུ་བས་
 བོད་ནས་དེ་ལ་དང་ལོན་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཀྱ་ནག་གི་ཐོགས་ལ་
 མཚན་ན་ཀྱ་ནག་ནང་འབྱུག་བྱང་པའི་ཇེས་བོད་ཀྱི་རང་དབང་རང་བཅོན་ཡོད་
 པ་དེ་དག་ལ་སྒྲིལ་ཁོ་ ༡༩༧༧ ལོ་འི་ཆིངས་ཡིག་དེས་གཞོད་འགལ་བྱང་མེད་
 པ་རེད། ཀྱ་ནག་གཞུང་ནས་སིམ་ལའི་ཆིངས་ཡིག་ལ་ཁས་ལེན་དགས་
 འཇོགས་མ་བྱས་ཇེས་བོད་ཀྱི་དབང་ཆའི་དོན་དུ་བོད་ཤར་ཕྱོད་ས་མཚམས་སུ་
 ཀྱ་བོད་གཉིས་དབར་འཐབ་འཛིངས་སུ་མཐུད་བྱང་སྟེ་བོད་དམག་ནས་ཀྱ་ཕྱོད་
 ལ་ཞོར་བའི་ས་ཁུལ་ཁག་ཕྱིར་ལོན་བྱས་པ་རེད། སྒྲིལ་ ༡༩༧༤ ལོར་ཕྱོད་

ཕན་ཚུན་གཉིས་ནས་ས་མཚམས་སྒྲིང་ལ་མོས་མཐུན་ཞིག་བྱང་ཞིང་། དེ་
ལ་ཡང་རྒྱ་ནག་ནས་ཁས་ལེན་མིང་དྭགས་མ་བཞེད་ཀྱང་ལག་ལེན་སྐབས་དེ་ལ
ཆ་གནས་བྱང་པ་རེད། དེ་རྗེས་དམག་ཆེན་གཉིས་པའི་དུས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་
བོད་ས་བརྒྱད་འགྲིམ་འགྲུལ་བྱ་རྒྱུ་དེ་གལ་གནད་ཆེན་པོ་མཐོང་ན་ཡང་། བསམ་
འཆར་དེ་ལ་བོད་གཞུང་ནས་དགག་པ་བྱུང་ཆེན་བརྒྱབ་པ་རེད། སྐབས་དེར་རྒྱ་
ནག་གཞུང་ནས་བསམ་འཆར་དེ་ལ་བོད་གཞུང་གི་བཀའ་བཞེས་ཐོབ་ཐབས་སུ་
དབྱིན་གཞུང་ནས་ཀྱང་རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་མཉམ་དུ་ཞུས་པའི་མཐར་བུ་བོད་གཞུང་
ནས་དབྱིན་གཞུང་གི་སློབ་སྟོན་རང་ལེན་བྱས་ནའང་། དར་གནས་ཀྱི་སློབ་ཚུལ་
ལ་གཞོན་སྟོན་མི་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་དམག་མཁའ་འཛིན་ཡོད་མ་ཡིན་པའི་དངོས་
རིགས་བོད་ས་བརྒྱད་བཏང་འཐུས་བཀའ་འཁྲོལ་བྱང་བ་རེད། སྤྱི་ལོ་༡༩༧༩
ལོར་རྒྱ་ནག་ནང་འབྲུག་ས་སྐབས་བོད་ཀྱི་དར་གནས་ལ་སྤྱང་སློབ་དང་།
རང་དབང་རང་བཅན་བདག་སློབ་བྱེད་ཆེད་ལྟ་སར་ཡོད་པའི་རྒྱ་མིའི་སྤྱོད་
དང་། རྒྱ་མིའི་མི་སེར་སྤེལ་མཁན་ནམས་ལྟངས་ནས་ཕྱིར་བཞུད་མི་བྱ་མཐུ་
མེད་བཟོས་པ་རེད།

གཉིས་པ། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༠ ནང་བོད་ཀྱི་གནས་སྟངས།

རྒྱ་ནག་གི་དམག་དཔུང་ནས་བོད་ཀྱི་དབང་ལ་ཁྲིམས་འགལ་བྱང་
སྐབས་བོད་གཞུང་ནས་བོད་འདི་བཞིན་རྒྱ་མིའི་དབང་ཆ་མེད་པའི་རང་དབང་
རང་བཅན་གཙང་མ་ཡིན་པའི་ཚེད་པ་བརྒྱབ་ཡོད་ཅིང་། ཚེད་པ་རྒྱག་དགོས་

བའི་གཞི་ཅ་ཡང་བདེན་འབྲེལ་ཅོད་མེད་གི་གནས་ཚུལ་འགའ་ཤས་ཡོད་པ་
 དཔེར་ན།

དང་པོར། རྒྱ་ནག་ནས་བོད་ལ་ཅོད་པ་ཡོད་ཚུལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དོགས་ཞིབ་
 མཁན་དེ་ཙམ་ཡི་འོ་ནས། 《དངོས་འབྲེལ་གྱི་དབང་ཆ་》 ཞེས་བ་དེ་དག་
 ཏུ་ལའི་སྒྲ་མ་སྒྲ་སྤྱོད་བཅུ་གསུམ་པ་ནས་བོད་གཞུང་གི་དབང་བསྐྱར་མཛད་
 བའི་སྐབས་ཐུག་པ་དེ་ཅེས་བཞེད་ཡོད་པ་དེ།

གཉིས་པར། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༧ ལོར་དབྱིན་པོད་གཉིས་ཆིངས་ཡིག་
 འཛེག་སྐབས་བོད་འདི་རང་དབང་རང་བདག་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཆུང་དུ་
 ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་དང་། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༢༠ ལོར་བོད་དང་འབྲས་
 རྒྱུང་ས་རབས་ས་མཚམས་སྒོར་དབྱིན་གཞུང་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་ཆིངས་
 ཡིག་བཞག་ཀྱང་། བོད་གི་ནང་དུ་རྒྱ་མིར་དབང་ཆ་མེད་སྐབས་ཆིངས་ཡིག་
 དེའི་ནང་གི་དོན་གནད་ནམས་ལག་ལེན་བཟུར་མ་ཐུབ་པར་བདེན་དབྱིན་གཞུང་
 ནས་བོད་དང་ཐང་ཀར་བཀའ་མོལ་ཞུས་དེ་གྲོས་མཐུན་བྱུང་ཡོད་པ་དེ།

གསུམ་པར། ཏུས་རབས་འདི་སྐབས་རང་དབང་ཅན་གྱི་ས་འགྲོལ་ལྷ་
 ཞིབ་བྱེད་མི་ ༡༡ རྒྱ་ཅི་ ཟེར་བ་བོད་དུ་འགྲོ་མཁན་ནས་སྐབས་དེར་བོད་ནང་
 རྒྱ་མིའི་དབང་ཆ་མཚམས་ཆོད་འདུག་ཅེས་ཐག་གཅོད་བྱས་ཡོད་པ་དེ།

བཞི་པར། གནས་ཚུལ་འདི་དག་དངོས་འབྲེལ་ཡིན་པ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༡
 ལོར་རྒྱ་མི་གྲང་ཐུན་ནས་བྱིས་པའི་གྲོས་མཐུན་བོད་གཞུང་ཐོག་བཙན་དབང་
 བྱས་པ་དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་རང་ཤུགས་ཀྱིས་གསལ་ར་འཕྲོད་གི་འདུག་ །
 ལོ་བཅུ་ཐུག་ཁ་ཤས་གི་རིང་ལ་བོད་རྒྱ་ནག་གི་དབང་ཆའི་ཁོངས་སུ་མེད་པ་
 གྲོས་མཐུན་གྱི་སྤྱོད་གཞིའི་ནང་ངོས་ལེན་གསལ་བོ་བྱས་ཡོད་པ་དཔེར་ན།
 བཞེད་ཆིག་ལ་འདི་ལྟར་ཡོད། བོད་གི་མི་རིགས་འདི་བཞིན་རྒྱ་ནག་གི་

ཁོང་ས་གཏོགས་ལ་རྒྱས་ཡུན་རིང་ཡོད་པའི་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན་པ་མ་ཟད།
 མི་རིགས་གཞན་དག་དང་འདྲ་པར་མེས་ཀྱི་ཆེན་པོ་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་
 གྱི་ལས་དོན་ཐོག་གཟི་བཞིན་ཅན་གྱི་ལས་འགན་ལྲུང་མཆོང་ཡང་། ལོ་བརྒྱ་
 སྤྱི་ལོ་ཅུ་མ་ནས་རྒྱ་ནག་དང་བོ་ཅན་དཔལ་ཀྱི་ཁབ་ཀྱི་དྲུག་ཤུ་གས་བོ་ཅན་
 འཛུལ་བུང་བའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་བོད་ས་ཁུལ་དུ་འདྲེན་པའི་ཁྱིམ་མགོ་
 བསྐྱོར་དང་དཀྱུགས་ཤིང་སྤྱོད་ཆོག་སྤྱོད་ཀྱིས། བོད་ས་གནས་སྤྱི་དགུང་ནས་
 བོ་ཅན་དཔལ་ཀྱི་ཁབ་ཀྱི་མགོ་བསྐྱོར་དཀྱུགས་ཤིང་ལ་ངོ་གོལ་མ་བྱས་པར་
 མེས་པོ་འི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ཤ་ཞེན་མེད་པའི་བསམ་བཤམ་ལེན་བཟུང་བ་རིམ་
 གནས་རྒྱལ་དེ་ལྟ་བུས་བོད་མི་རིགས་དང་མི་མང་རྣམས་ཆ་གཡོག་དང་།
 མནར་གཅོད་སྤྱི་བཟུལ་ཆད་མེད་མཆོང་དགོས་བྱུང་། ཞེས་གསལ་བ་
 གྱུང་བའི་གྱི་བཞེད་ཆོག་གི་སྤྱོད་གཡོགས་རྣམས་ལ་སྤྱོད་བཟུང་ན།
 ལོ་རྒྱུན་མང་དག་ཞིག་གི་རིང་བོད་དང་རྒྱ་ནག་གི་དབང་ཆ་མེད་པའི་གནས་
 རྒྱལ་དངོས་འབྱེལ་རྣམས་གསལ་བོར་ཁས་ལེན་བྱས་ཡོད་ཅིང་། ད་དུང་
 གནས་རྒྱལ་འདི་དག་གསལ་བོ་ནས་ཆེས་གསལ་དུ་འགྲོ་བར་ཁོ་ཆོས་
 བཞེད་གསལ། བོད་ནས་བོ་ཅན་རྒྱལ་དང་ལྷན་པའི་བོ་ཅན་དཔལ་དང་སྤྱོད་སྤྱོད་
 ཤུགས་ཅུ་མེད་དུ་གཏོང་བྱ་དང་། རྒྱ་ནག་མི་སེར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔལ་
 དཔལ་དང་ས་ཆ་རྣམས་ཆོག་སྤྱོད་གྱིས་རྒྱལ་ཁབ་སྤྱོད་སྤྱོད་མཐར་ཐུན་ཡོང་
 བ་བྱ་གྱུ། བོད་མི་རིགས་དང་། མི་མང་འཆིང་ཐོག་ལས་གྲོལ་དེ་རྒྱ་ནག་
 མི་སེར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁྱིམ་ཆང་ཆེན་པོ་འི་ནང་དུ་རྒྱུར་ལོག་ནས་རྒྱལ་ཁབ་
 ནང་ཡོད་པའི་མི་རིགས་གཞན་རྣམས་དང་མཆོང་ས་པར་མི་རིགས་འདྲ་
 མཉམ་གྱི་ཁེ་མན་ལོངས་སུ་སྤྱད་དེ་རང་གི་སྤྱོད་དོན་དང་། དཔལ་འབྱོར་
 བཅས་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་ཆེད་རྒྱ་ནག་མི་མང་སྤྱི་དགུང་ནས་མི་མང་

འཛིན་པ་འགྲོལ་དམག་བོད་ཏུ་བསྐྱོད་དགོས་པའི་བཀའ་པུན་ཅིང་། བོད་ལ
 ཞི་བའི་འཛིན་པ་འགྲོལ་ཡོང་བའི་ཆེད་གྲོས་མེད་བྱེད་པར་བོད་ས་གནས་
 སྤོང་གཞུང་གི་སྐུ་ཚབ་གཏོང་དགོས་ཞུས་ཡོད་ཅེས་གསལ་བ་གནས་ཚུལ་
 འདི་དག་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་གྱིས་གནས་སྤངས་དེར་རྒྱ་ནག་ནས་བོད་ཐོག་
 རབང་བསྐྱར་བྱེད་མི་ཐུབ་པའི་གནས་ཚུལ་གསལ་བོ་ཡོད་པ་ལས། དེ་
 མིན་བོད་ལ་འཛིན་པ་འགྲོལ་ཟེར་བའི་བརྗོད་ཆོག་དེ་ཡོང་གིས་ཀྱི་མ་དུ།
 གནས་ཚུལ་འདི་ལྟས་ཀྱི་ནང་དོན་གལ་ཆེ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ དང་པོར།
 བོད་འདི་བཞིན་རྒྱ་ནག་གི་སའི་ཆ་ཤས་དང་། བདག་དབང་ཁོངས་མིན་པ་
 བོང་བརྗོད་ཏུ་ «རྒྱ་ནག་གི་མངའ་ཁུལ་དང་། རང་བཅོན་གྱི་དབང་ཆ་
 ཆོག་བསྐྱེད་གྱི་བྱ་བ་འགྲུབ་པར་བྱེད་རྒྱུ།» ཞེས་གསལ་བ་དང་། དེ་
 ཡོང་བའི་ཆེད་ཏུ་མི་མང་འཛིན་པ་འགྲོལ་དམག་བོད་ཏུ་བསྐྱོད་དགོས་པའི་
 བཀའ་པུན་པ་ལྷགས་གསལ་འཁོད་ཡོད། གཉིས་པར། བོད་འདི་བཞིན་
 རང་བཅོན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིགས་སུ་ཡིན་པར་བརྟེན་བོད་མི་ལྟས་རང་
 གཞུང་ནས་རྒྱ་དམར་རྒྱུ་མཉམ་གྱིས་འཐེན་དེ་རྒྱུ་འོག་ཏུ་མཉམ་བ་དེ།
 སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༠ ལོར་རྒྱ་མིས་བོད་ཏུ་བཅོན་འཇུག་བྱེད་སྐབས་བོད་འདི་བཞིན་
 རང་དབང་རང་བདག་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་སུ་ཡིན་པའི་ངོས་ལོན་
 འདི་ལྟར་བྱས་ངེས་པེ། གནས་ཚུལ་དངོས་འབྱེད་འདི་ལྟས་ནས་བོད་
 གཞུང་འདི་བཞིན་དངོས་སུ་རང་དབང་རང་བཅོན་ཞིག་ཡིགས་སུ་ཡིན་པ་
 གསལ་བོར་བརྟན་གྱི་ཡོད་པ་དང་། དྲུང་འབྱེད་གྱི་གནས་ཚུལ་དངོས་
 རྒྱུ་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཏུ་ལའི་སྐྱ་མ་སྐྱ་སྤོང་བཅུ་གསུམ་པ་ནས་བོད་
 རང་དབང་རང་བཅོན་གྱི་རྒྱལ་བསྐྱེད་གསལ་བ་ནས་བརྒྱུད་སྤྱི་མཐུན་
 རྒྱ་འཛིན་རྒྱུང་བར་བརྟེན་བོད་འདི་བཞིན་སྤྱི་མཐུན་ལྷགས་དང་། གནས་ཚུལ་

དངོས་ཡོད་གང་ལ་གཞིགས་ཀྱང་ཁྲིམས་མཐུན་རང་བཙན་གྱི་བདག་དབང་
དངོས་སུ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད།

གསུམ་པ། བོད་ཀྱི་གནས་དོན་ཕྱོགས་བསྐོམས།

རྒྱ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༣༠ ལོར་རྒྱ་མིས་བོད་ལ་བཙན་འཛུལ་བྱེད་སྐབས་བོད་འདི་
རང་དབང་རང་བཙན་གྱི་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་གས་ཤིག་ཡིན་པར་བོད་
གཞུང་ནས་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེར་དེན་བོད་སའི་ཐོག་རྒྱ་
མིས་ཡོང་བ་དེ་ཆབས་ཆེན་གྱི་བཙན་འཛུལ་ཡིན་པ་གསལ་བོར་བསྟན་གྱི་
ཡོད་ཅིང་། ངོས་འཛིན་དེའི་རྒྱབ་སྐྱོར་ལ་བོད་གཞུང་ནས་གཤམ་གསལ་
གྱི་རྒྱ་མཚན་ནམས་བཟོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

དང་པོ། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༡༩ ལོར་དུ་ལའི་རྒྱ་མ་སྤྱི་ཐོང་བཅུ་གསུམ་པས་
བོད་རང་བཙན་ཡོན་པའི་གསལ་བསྐྱབས་གནང་བ་ནས་བརྒྱུངས། ༡༩༣༠
ལོར་རྒྱ་མིའི་དབང་བསྐྱར་མ་བྱུང་བར་བོད་ཀྱི་ནང་ཁལ་ལ་རྒྱ་ནག་གཞུང་
ནས་དབང་བསྐྱར་གང་ཡང་བྱས་ཡོད་པ་མ་རེད། གནས་ཚུལ་འདི་དངོས་
འབྲེལ་ཡིན་པ་ནི། ༡༩༣༡ ལོར་བཙན་དབང་འོག་བོད་གཞུང་དང་བཞག་
པའི་གྲོས་མཐུན་གྱི་གླིང་གཞིའི་ནང་དུ་གསལ་བོར་འཁོད་ཡོད་པ་མ་ཟད།
༡༩༣༠ ལོར་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་བཏང་བའི་ཡི་གེ་ནམས་
ཀྱི་བཟོད་ཆིག་དུའང་གསལ་ཡོད་འདུག །བོད་གཞུང་གི་བསམ་པར་བོད་
རང་དབང་རང་བཙན་གྱི་གསལ་བསྐྱབས་གནང་བ་དེ་འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཁྲིམས་

ཐོག་ནས་བྱས་ན། ༡༩༠༤ ལོར་ ལྷ་ལ་སྒྲ་རི་ཡ་ དུར་གཤི་མངའ་ཁོངས་མིན་
 ཞེས་གསལ་བསྒྲགས་བྱས་པ་དང་ནུས་ཤུགས་འདྲ་མཚུངས་རེད། དེར་
 བཏེན་བོད་དུ་ཁྱུ་མིའི་བཅན་འཛུལ་སྐབས་ཁྲིམས་ལྷགས་དང་། ལག་ལེན་
 གཉིས་ཐད་ནས་ཁྱུ་མིར་ལྷོས་མ་དགོས་པའི་བོད་འདི་རང་སྲིད་རང་སྐྱོང་
 ཡིན་པ་རེད།

གཉིས་པ། བོད་རང་དབང་རང་བཅན་གྱི་ཐོབ་ཐང་སྐོར་དུས་སྐབས་
 དེའི་རིང་དང་། དེའི་གོང་དུ་ཁྱུ་ཁབ་ཁབ་ལྷ་དང་འདྲ་མཉམ་གྱི་ཆིངས་
 ཡིག་བཞག་པ་དེས་ཁྲུངས་སྒྲིལ་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་།

ཆིངས་ཡིག་དང་པོ་དེ་བོད་དང་། བལ་ཡུལ་དབར་ ༡༩༡༩ ལོར་བཞག་
 འདུག །དེའི་ནང་བོད་ལ་ཁྱུ་ཁྱུ་མི་བཅན་འཛུལ་བྱུང་ན་བལ་གཞུང་ནས་
 རོགས་རམ་བྱེད་ཀྱི་གསལ་འཁོད་ཡོད་པ་དང་། ཁྱུ་ནག་གི་ཕྱོགས་ལ་བལ་
 བོད་ཁྱུ་ཁབ་གཉིས་ཀས་གོང་མར་སྤར་བཞིན་གུས་འདུན་ཁྱུ་ཁྱུ་གསལ་
 ཡོད་པ་རེད། ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་བཞིན་ན། ཕྱོགས་གཉིས་ཀས་དུ་
 ལའི་སྒྲ་མ་ཁྲི་དང་པོ་ནས་བརྒྱུངས་གཉིས་ཀ་ཁྱུ་ནག་གི་ཁོངས་གདོགས་
 མིང་ཅམ་ཞིག་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་རེད།

ཆིངས་ཡིག་གཉིས་པ་དེ་ བོད་དང་། སོག་པོའི་དབར་བཞག་ཅིང་།
 དེའི་ནང་བོད་སོག་གཉིས་ཀ་རང་དབང་རང་བཅན་དང་། རང་སྲིད་རང་
 སྐྱོང་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་ཡོད་པ་རེད།

ཆིངས་ཡིག་གསུམ་པ་ལྷ་སའི་ཆིངས་ཡིག་ཟེར་བ། ༡༩༥༧ རྟུན་
 གཞུང་དང་། བོད་གཞུང་དབར་བཞག་ཅིང་། དེའི་ནང་བོད་གཞུང་དང་།
 རྟུན་གཞུང་དབར་མན་ཚུན་ཤེས་དོགས་དང་། མཐུན་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་
 པ་ཞེས་གསལ་བོར་འཁོད་པ་དེས་བོད་རང་དབང་བཅན་གྱི་དབང་ཚད་ལ་

ཁས་ལེན་བྱས་པ་གསལ་པོར་བསྟན་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ཆིངས་ཡིག་དེའི་ནང་།
 དཔྱིན་གཞུང་ལ་སློབ་སྟོན་མ་ཞུས་པར་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ལ་ཕྱི་རྒྱལ་ནས་ཐེ-
 བྱས་བྱེད་མི་འཇུག་པ་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་སྐུ་ཚབ་བོད་དུ་མི་གཏོང་བ་བཙས་
 འཁེད་ཡོད་ཅིང་། ཕྱི་རྒྱལ་ཞེས་པའི་བརྗོད་ཚིག་ནང་ཁྱ་ནག་ཀྱང་ཚུད་
 ཡོད་པ་རེད། དེར་བདེན་དུ་ལའི་སྒྲ་མ་སྐུ་ཕྱིར་བཅུ་གསུམ་པས་རང་དབང་
 རང་བཙན་གྱི་གསལ་བསྒྲགས་གནང་ཆེས་ཀྱི་མིའི་ཁོངས་གདོགས་ཡིན་
 ལུགས་བརྗོད་ན་ཡང་། ཆིངས་ཡིག་འདི་བཞག་ཆེས་ཁྲིམས་ཐོག་ནས་
 བྱས་པ་ཅུ་མེད་དུ་གྱུར་པ་རེད། ༡༩༠༩ ལོར་ཕི་ཅིང་དུ་ཆིངས་ཡིག་འཛེག་
 སྐབས་ཁྱ་ནག་གཞུང་ནས་གོང་གི་ཆིངས་ཡིག་ནང་གསལ་དོན་གནད་ནམས་
 ཁས་ལེན་བྱས་ཡོད། དེ་ཆེས་ ༡༩༡༠ ལོར་སིམ་ལའི་ཆིངས་ཡིག་
 བཞག་པ་དེའི་དོན་ཚན་དང་པོའི་ནང་། ཁྱ་མིས་བོད་ནང་གི་རང་དབང་
 ཁས་ལེན་བྱས་ན་དཔྱིན་གཞུང་དང་། བོད་གཞུང་ནས་བོད་ཕྱི་རྒྱལ་ཁོངས་སུ་
 ཁས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུར་ཐོག་མའི་མོས་མཐུན་བྱུང་བ་རེད། ཡིན་ཀྱང་ཁྱ་ནག་
 ནས་བོད་ཀྱི་ནང་གི་ལས་དོན་ལ་ཐེ་བྱས་དང་། བོད་འདི་ཁྱ་ནག་གི་ཞིང་
 ཆེན་ཞིག་དུ་བསྒྱུར་རྒྱུའི་དབང་ཆ་མེད་པ་གསལ་པོར་བསྟན་ཡོད་པ་མ་ཟད།
 ཁྱ་ནག་གཞུང་ནས་བོད་ནང་དམག་མི་བཏང་མི་ཆོག་པ་དང་། ཞིང་ག་
 དཔོན་རིགས་རྒྱན་སྟོད་མི་ཆོག་པ། ཁྱ་མི་ཡུལ་སློབ་གཞིས་ཆགས་མི་
 ཆོག་པ་བཙས་འཁེད་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཕྱིན་ལྟ་ས་དང་། ཕི་ཅིང་གི་
 ཆིངས་ཡིག་ནང་ཁྱ་ནག་གཞུང་གི་དབང་ཆར་ཚད་འཛིན་དང་། དགག་ཆ་
 བྱས་པ་ནམས་ཆིངས་ཡིག་འདི་ནང་ལ་ཡང་སྐུ་མཐུད་ཀྱིས་བྱས་ཡོད་པ་
 རེད། ཐུགས་ཁག་གསུམ་དབར་གྱི་ཆིངས་ཡིག་འདི་ཐོག་མར་ཁྱ་མིའི་
 སྐུ་ཚབ་ནས་སྐུ་འཁྲིད་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། ཆེས་སུ་ཁྱ་ནག་གཞུང་

ནས་དགས་འཇུགས་མ་བྱས་སྟབས་ཆིངས་ཡིག་དེའི་དོན་ཚན་དང་བོ་ནང་
 བཀའ་ཞུས་ལག་ལེན་བཟུང་སྐྱེས་བྱང་བ་དང་། ཁྲིམས་ཐོག་ནས་ཀྱང་
 རྒྱས་བཀས་ཅ་མེད་དུ་བྱིན་པ་རེད། དོན་གནད་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་
 བོད་ཀྱི་མིའི་མངའ་འོག་ལྟ་ཅི། སྤྱི་ཀྱི་ཁོངས་ཀྱི་དབང་ཆ་ཡང་ཡོང་ཐུབ་
 ཀྱི་མ་རེད། ཆིངས་ཡིག་དེའི་སྐོར་གྱི་གནད་དོན་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ལ་སྐབས་
 དེར་བོད་གཞུང་གི་སྐུ་ཚབ་ལ་དབྱེན་གཞུང་དང་། ཀྱི་ནག་གཞུང་གཉིས་ཀྱིས་
 དབང་ཆ་ཚང་མ་ཡོད་པའི་སྐུ་ཚབ་ལ་ཁས་ལེན་བྱས་ཏེ་དབྱེན་ཀྱི་གཉིས་ཀྱི་
 སྐུ་ཚབ་དང་དབང་ཆ་ཚན་འདྲ་མཉམ་དུ་ཆ་འཇོག་བྱས་ཡོད་པ་རེད། ཆིངས་
 ཡིག་དེའི་སྤྱིང་གཞིའི་ནང་འཇུག་སྤྱིང་ཐོག་བོད་ཀྱི་གོ་གནས་ཇི་ཡིན་ཐེ་ཚོམ་
 མེད་པ་གསལ་པོར་བཟུན་པ་དེས་གོང་གི་གནས་ཚུལ་དངོས་འབྱེལ་ཡིན་པ་
 ཤེས་ཐུབ་ཀྱི་རེད། དེ་ཇིས་དབྱེན་བོད་གཉིས་དབར་ཚོང་གི་འགྲོ་ལུགས་
 སྐོར་གྱི་ཤུམ་ཚོད་གཅིག་བཞག་པ་དེ་སྐབས་ཀྱང་བོད་གཞུང་གི་སྐུ་ཚབ་དེས་
 དབྱེན་གཞུང་གི་སྐུ་ཚབ་དང་དབང་ཆ་འདྲ་མཉམ་བྱས་ཡོད་པ་རེད། གནས་
 ཚུལ་དེ་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༠ ལོར་ཀྱི་མི་བོད་དུ་མ་སྐྱེས་གོང་འཇུག་
 སྤྱིང་ཐོག་བོད་ཀྱི་གོ་གནས་ཡོད་པ་ཆེད་གསལ་དུ་བཟུན་པ་རེད།

གསུམ་པ། འདྲ་མཉམ་གྱི་ཆིངས་ཡིག་དེ་ཚོར་དོགས་དཔྱོད་ཞིབ་དུ་
 བྱས་ན་དུ་ལའི་སྒྲ་མ་སྐྱ་སྤྱིང་བཅུ་གསུམ་པས་བོད་རང་དབང་རང་བཙན་གྱི་
 གསལ་བསྐྱབས་གནད་ཇིས་ཀྱི་མིའི་ཁོངས་གཏོགས་ཡིན་ཚུལ་སྤྱིང་ལྟག་
 ཡོད་ནའང་། ༡༩༩༧ ལོར་དབྱེན་བོད་དབར་ཆིངས་ཡིག་བཞག་ཇིས་ཀྱི་
 མིའི་ཁོངས་གཏོགས་ཡིན་ཚུལ་ཅ་མེད་དུ་བྱིན་པ་གསལ་པོར་མཐོང་ཐུབ་ཀྱི་
 འདུག ཆིངས་ཡིག་དེའི་དོན་གནད་ནས་ ༡༩༩༩ ལོར་ཕི་ཅིང་ཆིངས་
 ཡིག་ནང་ལའང་ཁས་ལེན་བྱས་ཡོད་པ་རེད། ལྷག་པར་ ༡༩༩༧ ལོའི་

སིམ་ལའི་ཆིངས་ཡིག་དོན་ཚན་དང་བའི་ནང་བོད་ཕྱི་ཁྱིའི་ཁོངས་སུ་ཁས་
 ལེན་བྱེད་ཀྱི་འཕྲིད་ཡོད་ཀྱང་། ཀྱི་ནག་གཞུང་ནས་ཆིངས་ཡིག་དེར་དྲ་
 འཇུགས་མ་བྱས་སྐབས་དངོས་སུ་ལག་ལེན་བྱུང་མེད་ཅིང་། དེ་མིན་བོད་
 གཞུང་ནས་ཀྱི་ཁྱིའི་ཁོངས་གཏོགས་ཡིན་ལུགས་ཁས་སྐྱེངས་བའི་གྲོས་མཐུན་
 སྡེ་མཆིག་ཀྱང་མེད་པ་མ་རེད། དབྱིན་གཞུང་ནས་ཀྱང་གྲོས་མཐུན་དེ་དྲ་
 བཞག་ཡོད་པ་མ་རེད། ཀྱི་མིས་བོད་ནང་གི་རང་དབང་ཁས་ལེན་བྱས་ན།
 ཕྱི་ཀྱི་ཁྱིའི་ཁོངས་གཏོགས་སུ་ཁས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་དབྱིན་གཞུང་ནས་ཨང་སར་
 བྱེད་ཐུས་ཀྱང་། ཁོང་གཉིས་དབར་དེ་འདྲའི་གྲོས་ཆོད་བཞག་མེད་པ་དབྱིན་
 གཞུང་ཕྱི་ཀྱི་ལ་བྱུང་ཡིག་ནས་ ༡༩༥༣ ལྷོ་ ༤ ཆོས་ ༥ ཉིན་ཀྱི་མའི་མིད་སྟོན་
 ལ་བཏང་བའི་དྲན་གསོའི་ཡི་གེའི་ཐོག་ནས་གསལ་པོ་གསུངས་ཀྱི་རེད། དེར་
 བརྟེན་ཕྱི་ཀྱི་ལ་ནས་བོད་ཀྱི་ཁྱིའི་ཁོངས་གཏོགས་སུ་ཁས་སྐྱེང་བའི་གྲོས་ཆོད་
 བཞག་པ་ཅ་བ་ནས་མེད་ངེས་རེད།

བཞི་པ། བོད་ཀྱི་ཁྱིའི་ཁོངས་གཏོགས་ཅམ་ཡིན་ལུགས་ཡང་ཡང་
 བཟོད་པ་དེ་ཀྱི་ནག་ཏུ་གསར་བཟེ་བྱུང་ཆིས་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་ཀྱི་ཁོངས་ཡིན་
 ལུགས་སུ་བསྐྱར་བ་རེད། བཟོད་ཕྱོགས་དེ་གོ་མིང་དང་གཞུང་ནས་ཀྱང་
 དེ་བཞིན་བཟོད་ཐུས་ལྟར་ཉེ་ཆར་ཀྱི་ནག་མི་མང་མིང་གཞུང་གིས་མཆོད་ཆས་
 བསྐྱེད་ནས་བཟོད་ཤུགས་ཇེ་ཆེར་བཏང་བ་རེད། བྱིས་དང་གནས་
 རྒྱལ་དངོས་ཡོད་གང་ལ་བཞིགས་ཀྱང་བོད་ཀྱི་ནག་ཁོངས་གཏོགས་ཡིན་
 རྒྱལ་དེར་ཅ་འཛིན་འཕེར་བ་གཏན་ནས་ཡོད་པ་མ་རེད།

ལྔ་པ། འཇམ་གླིང་ནང་བོད་ཀྱི་གོ་གནས་ནི། དམག་ཆེན་གཉིས་
 བའི་སྐབས་དབྱིན་གཞུང་དང་། ཀྱི་ནག་གཉིས་ཀ་དམག་ཁོངས་རྒྱུད་ཡོད་
 ཀྱང་། བོད་བར་གནས་སུ་བསྐྱར་བ་དེས་ཁྱེད་ལ་ར་འཕྲོད་བྱུང་ཡོད་

ཅིང་། དེའི་སྐབས་བོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་ནི་དབྱིན་གཞུང་དང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གཉིས་ཀས་ཁས་ལེན་བྱས་ཡོད་པ་རེད། དཔལ་ཆེན་གཉིས་པའི་སྐབས་བོད་རང་དབང་རང་བཙན་གྱི་དབང་ཆ་མེད་ན་བོད་བར་གནས་སུ་སྡོད་ཐབས་ཡོད་པ་མ་རེད།

དུག་པ། བོད་ལ་རང་དབང་རང་བཙན་གྱི་གོ་གནས་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་སྟབས་ལྡན་གཞན་ནས་ཀྱང་ཁས་ལེན་བྱས་ཡོད་ཅིང་། 1947 ལོར་བོད་གཞུང་ནས་ཚོང་དོན་དོན་གཅོད་ཆོག་པ་ཞིག་རྒྱ་གར་དང་། ས་རན་སི། ཨི་ཏ་ཡི། ཨིང་ལན་ཁོངས། ཨ་རིའི་ཞིང་ཆེན་ཁག་བཅས་པར་བོད་གཞུང་གི་ལག་འབྱེད་བསྐྱར་དེ་གཏོང་སྐབས་གོང་གསལ་ས་གནས་ཀྱིས་ཁབ་སོ་སོས་བོད་གཞུང་གི་ལག་འབྱེད་ལ་ཆ་འཛིག་བྱས་ཡོད་པ་རེད། བོད་རྒྱ་མིའི་ཁོངས་གཏོགས་བྱས་ཏེ། ཕྱིའི་དབང་ཆ་གཅོང་མ་མེད་ན་ལག་འབྱེད་གཏོང་བའི་དབང་ཆ་ཡོང་ཤེས་ཀྱི་མ་རེད།

བདུན་པ། 1947 ལོར་རྒྱ་མིས་བོད་དུ་བཙན་འཛུལ་སྐབས་སྤྱིང་ཚོད་ཅམ་གྱི་རྒྱ་མིའི་ཁོངས་གཏོགས་ཡིན་ལུགས་བཟོད་ན་ཡང་། བོད་ཀྱི་ས་མཚས་ས་ཀྱི་ཁེ་དབང་སྡོད་པའི་དབང་ཆ་བྱུང་ཡོད་པ་མ་རེད། ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཅམ་གྱི་འཛམ་གླིང་ཐོག་སོ་སོའི་བྱུང་ཆོས་མེད་བར་འགོ་ཤེས་ཀྱི་མ་རེད། དོན་གནད་འདི་སྐོར། ལྷལ་ལྷ་རི་ཡས་དཔེ་སྟོན་གསལ་བོ་ཞིག་བསྟན་འདུག། །སྤྱི་ཡ་དང་། མོ་རོ་ཁོ་གུ་ནི་སི་ཡ་བཅས་དུར་ཀྱིའི་ཁོངས་གཏོགས་སྡོད་སྐབས་ནས་འཛམ་གླིང་གི་འབྲེལ་བའི་ནང་ཐད་ཀར་ཕྱིན་པ་རེད། ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་བཟོད་ན། སིམ་ལའི་ཆིངས་ཡིག་དོན་ཆན་ལྡེ་བའི་ནང་། བོད་དང་། སྟབས་ལྡན་གཞན་གྱི་དབང་ཆ་འབྲེལ་བ་བྱ་རྒྱུའི་དབང་ཆ་ཁས་ལེན་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། དབང་

ཆ་དེ་དག་ལག་ལེན་བསྟར་སྐབས་དབྱིན་གཞུང་ལ་གོ་བསྟར་བྱ་གྱུ་གསལ་
 རེའི་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་འཇམ་གླིང་ནང་བོད་ལ་གོ་གནས་མེད་
 ལུགས་བརྗོད་མི་ཤེས། དོན་ཚན་དེའི་ནང་གྱུ་མིའི་བྱེད་སྲོལ་འགའ་
 ཤས་ལ་དགག་བྱ་འཁོད་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་གིས་གྱུ་མི་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་
 ཚུལ་མེད་པ་བཟོས་ལུགས་བརྗོད་མི་ཤེས་པ་མ་ཟད། གང་ལྟར། ༡༩༩༧
 ལོར་གྱུ་གར་དུ་རང་དབང་རང་བཙན་གྱི་དབང་ཆ་ལོན་སྐབས་དགག་བྱ་དེ་
 དག་ཚང་མར་འགྱུར་བ་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་གནས་སྟངས་དེ་
 གསལ་པོ་ཞིག་ཡོད། འཇམ་གླིང་ནང་གི་གྲོས་ཚོད་དེ་དག་དང་། དབྱིན་
 བོད་དབར་གྱི་འབྲེལ་བའི་གནས་ཚུལ་ལ་གཞིགས་ན་བོད་ལ་བྱི་འབྲེལ་གྱི་
 དབང་ཆ་ཡང་གཙང་མ་ཡོད་པ་བསྟན་འདུག།

དང་གོ དབྱིན་ཇི་དང་། གྱུ་གར་དབར་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལོའི་
 ཆིངས་ཡིག །

དབྱིན་ཇིའི་གྱུ་ལ་མོ་དང་། གྱུ་གར་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་འབྲེལ་ཁུ་མཐུན་
 གོང་འབྲེལ་ཡོང་ཆེད། ཉི་ཆར་གནས་ཚུལ་འགའ་ཤས་ཀྱིས་ཀྱིན་བས་
 གཞོད་ཀྱིན་སྟན་བྱ་བྱུང་བར་བརྟེན་བོད་དང་། འབྲས་ལྗོངས་ཀྱི་ས་མཚམས
 སློར་ལ་ཁ་གསལ་གཏན་འཛབས་ཀྱི་ཆིངས་ཡིག་འདི་འདྲིལ་གྱུར་གཏན་
 འཁེལ་བ་ཡིན། དེའི་ཆེད་ཕྱི་སློན་དོན་གཙོད་བའི་མིང་ག་ཤས་གསལ།
 དབྱིན་ཇིའི་གྱུ་ལ་མོ་དང་། གྱུ་གར་གྱི་ཆབ་ལམས་སྤྱི་ལོ་ནན་ཇིའི་

ཐེས་མོ་འོ་རི་བ། རྒྱ་ནག་གོང་མ་དང་། བོད་མེད་ཨམ་བན་ཤན་ཐ་
ཡེ་བཅས་ཐན་ཚུན་རྩན་ཆོགས་ཀྱི་སོ་སོ་འི་དབང་ཆ་ཆང་མ་ངོས་འཛིན་གྱི་
གཤམ་གསལ་དོན་ཆན་བརྒྱད་གཏན་འབེབས་བྱས་པ་ཡིན།

དང་པོ། བོད་དང་འབྲས་ལྗོངས་ཀྱི་ས་མཚམས་ཐད་ཚུ་གཅིག་
འབྲས་ལྗོངས་ཀྱི་བྱ་ཤིས་བྲག་ཕྱོགས་སུ་འབབ་པ་དང་། ཚུ་གཅིག་
བོད་ཀྱི་མོ་ཚུར་འབབ་ལ་ཅ་འཛིན་བྱས་པ་ཡིན། རི་བརྒྱད་དེ་ནི་འབྲུག་
གི་ས་མཚམས་དག་མོ་ཆེ་ཞེས་པའི་རི་བརྒྱད་ནས་འགོ་ཚུགས་དེ་གོར་ཁའི་
ས་ཆར་བྱུག་ཡོད།

གཉིས་པ། འབྲས་ལྗོངས་གཞུང་གི་སྤང་སྟོབ་དབྱིན་གཞུང་ནས་བྱས་
ལྟམས་འབྲས་ལྗོངས་རྒྱལ་སྟོན་སུ་ཐད་དང་། གཞུང་སྐེར་གྱི་མི་གང་ཐད་
ནས་དབྱིན་གཞུང་གི་བཀའ་མེད་པར་བྱི་རྒྱལ་གང་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་རྒྱ་
མེད་པར་ངོས་འཛིན་བྱས།

གསུམ་པ། དབྱིན་གཞུང་དང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ས་མཚམས་ཐད་
དོན་ཆན་དང་བོར་གསལ་བ་ལྟར་ལ་ཐན་ཚུན་གཉིས་ཀས་ཆ་འཛིན་གིས་
བཅན་འཇུག་མི་བྱེད།

བཞི་པ། བོད་དང་འབྲས་ལྗོངས་ས་མཚམས་ཀྱི་ཆོང་ལས་མཐུན་རྒྱུན་
ཡར་རྒྱས་གཏོང་ཆེད་ཐན་ཚུན་གཉིས་ཀའི་འདོད་ཁེངས་ཀྱི་འབྲེལ་མེལ་ཇེས་
སུ་བྱེད་རྒྱ།

ལྔ་པ། འབྲས་ལྗོངས་ནང་ཁྲལ་གྱི་ཅ་ཁའི་སྐོར་ལ་ཇེས་སུ་དོགས་
ཞིབ་གིས་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་རྒྱ།

དྲུག་པ། རྒྱ་གར་དུ་ཡོད་པའི་དབྱིན་གཞུང་དཔོན་རིགས་དང་། བོད་
ལ་ཡོད་པའི་དཔོན་རིགས་ནམས་ཐན་ཚུན་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཕྱོགས་སྐོར་ལ་

དབང་འཛིན་ལས་ཁངས་ནས་རྩིས་བསྐྱར་བྱེད་གྱུ།

བདུན་པ། གོང་གསལ་དོན་ཚན་གསུམ་གྱིས་བསྐྱར་བྱེད་ཆེད་ཀྱི་དུས་
ནང་དུམ་གཞུང་དང་། རྒྱ་གཞུང་གི་སྐུ་ཚབ་ཆེད་པུཌ་གས་ལྷན་འཛུགས་
ཀྱིས་བཀའ་ཕྱོང་གནང་གྱུ།

བརྒྱད་པ། ཆིངས་ཡིག་གོང་གསལ་ལ་མེད་དགས་བཀོད་འབྲེལ་བའི་
འཛིན་གྱི་བཀའ་བཏུང་བྱ་གྱུ་ཡིན། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལྷོ་ ༣ ཚེས་ ༡༧ ། རྒྱ་ནག་
གོང་མ་གོང་པུཌ་ལོ་ ༡༩ ལྷོ་ ༣ ཚེས་ ༢༧ ཉིན་མེད་དགས་བཀོད།

གཉིས་པ། དུམ་རི་དང་། བོད་དབར་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལོ་འོ་
ཆིངས་ཡིག །

卐———卐

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ནང་། ༡༩༩༢ ལོར་དུམ་གཞུང་དང་། རྒྱ་གཞུང་
ནས་ཆིངས་ཡིག་དང་། ཆོང་གི་སྒྲིགས་ཁྲིམས་གདན་འདེབས་བྱས་པར་
རྟོགས་པ་དང་། དཀའ་ངལ་བྱུང་བ། ཆིངས་ཡིག་དེ་ཚོ་འོ་སྐོར་བོད་
གཞུང་ལ་འཁྲི་བའི་འགན་ལུས་རི་ཡོད། ཉི་ཆར་གནས་ཚུལ་གྱིས་དུམ་
གཞུང་དང་། བོད་གཞུང་དང་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་ལ་གཞོན་སྦྱོན་བྱུང་བ་
སོའི་གྱི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཆེད། དུམ་གཞུང་ནས་ཡང་ཉམས་པན་རི་ལ་དབང་
ཆ་ཚང་མ་ཡོད་པའི་འཕུས་མི་བསྐོས་ཞུགས་དང་། དཀའ་ལྷན་ཁྲི་བ་ལྷོ་
བཟང་རྒྱལ་མཚན་དང་། སེ་འབྲས་དཀའ་གསུམ་གྱི་འཕུས་མི། བོད་

གཞུང་གི་སྐྱ་ཚབ། ཚོགས་འདུ་རྒྱས་འཛུགས་ཀྱི་འཐུས་མི་བཅས་ནས་
གཤམ་གསལ་ཆེངས་ཡིག་བཞག་པ།

དོན་ཚན་དང་པོ། བོད་གཞུང་ནས་ གླི་ལོ་ ༡༤༠༠ ལོར་དབྱིན་ཀུའི་
དབར་བཞག་པའི་ཆེངས་ཡིག་ལ་བཅི་འཛིག་བྱེད་ཀྱི། འཐུས་ལྗོངས་དང་
བོད་ཀྱི་ས་མཚམས་ཀྱང་དེ་དོན་ལ་ཁས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་དང་། ས་མཚམས་
ཀྱི་ཀ་བ་ཡང་གོང་ལ་བསྟན་ཀྱི།

གཉིས་པ། བོད་གཞུང་ནས་ཀྱལ་ཅི་དང་། སྐར་ཐོག་ །གྲོ་མོར་
ཆོང་ར་བཅུགས་དེ་བོད་དང་། དབྱིན་ཇིའི་ཁོངས་གཏོགས་ནམས་མར་ཚུར་
ཆོང་འགོ་འི་སྐབས་བཀག་འགོག་མེད་པར་བསྐྱོད་འཐུས། ༡༤༠༣ ལོར་
དབྱིན་ཇི་དང་། ཀྱི་ནག་དབར་གྱི་ཆེངས་ཡིག་ཁོངས་གྲོ་མོ་འི་ཆོང་རའི་
སྐོར་ལ་སྒྲིག་སྒྲིམས་བཅོས་པ་དེ་དག་ར་ལམ་དབྱིན་ཇི་དང་། བོད་ཀྱི་
དབར་ཆོང་རའི་སྐོར་གྲོ་མོ་མོལ་གསར་པ་ཇི་ལྟར་བྱང་རྒྱང་གོང་གི་གྲོས་
མཐུན་ཐོག་བསྟན་ཀྱི་དང་། ཆོང་ར་གསར་པ་བཅུགས་པ་མ་ཟད། བོད་
གཞུང་ནས་ད་ལྟའི་ཆོང་ལམ་དེ་ཆོར་བཀག་འགོག་མེད་པའི་འགན་ལེན་དང་།
ཇིས་སྐྱ་ཆོང་ར་གསར་འཛུགས་བྱེད་འོས་བྱང་ན་བོད་གཞུང་ནས་གོང་གི་
གནས་ཚུལ་དང་འདྲ་བར་འཛུགས་ཀྱི།

གསུམ་པ། གླི་ལོ་ ༡༤༠༣ ལོ་འི་སྒྲིག་སྒྲིམས་དེའི་ཐོག་བསྐྱར་
བཅོས་བྱེད་ཀྱི་དེ་དག་ཚུར་དུ་བོད་གཞུང་གིས་དབང་ཆ་ཡོད་པའི་སྐྱ་ཚབ་
བཅུགས་དེ་དབྱིན་གཞུང་གི་སྐྱ་ཚབ་དར་མཉམ་དུ་བཀའ་མོལ་གནང་ཀྱི།

བཞི་པ། གོང་དུ་ཆོང་ཁྲལ་ཁྱུག་ཀྱི་ཐག་ཆོད་གནང་བ་དེ་ལས་འཕར་
བ་བོད་གཞུང་ནས་ཆོང་ཁྲལ་མེད་པ་བྱེད་ཀྱི།

ལྔ་པ། མཐའ་མཚམས་ནས་ཀྱལ་ཅི་དང་། སྐར་ཐོག་གི་ཆོང་ལམ

བཀའ་ཤིང་པ་དང་། དགོས་པའ་བྱང་ཆོ་བསྐྱར་གསོ་བཤམ་གྱི། སྒོ་མོ་
 གྱུ་ལ་ཅི། སྒྲུང་ཐོག་གསུམ་དང་། གཞན་ཡང་ཆོང་ར་གསར་ཚུགས་བྱང་
 ན་བོད་ཀྱི་སྒྲུ་ཆབ་བཙུགས་དེ་དཔྱིན་ཇིའི་ཆོང་དོན་ལས་བྱེད་ནས་གྱུ་ནག་སྒྲུ་ཆབ་
 དང་། བོད་གཞུང་ལ་འབྲུལ་ཡིག་ཇི་ཡོད་བཞེས་གྱི། ཡི་གེ་ཐར་གཏོང་
 ཚུར་ལེན་གྱི་འགན་ནམས་བོད་ཀྱི་སྒྲུ་ཆབ་ནས་ལེན་གྱི།

དུག་པ། ལྷ་སར་དམག་མི་གཏོང་དགོས་བྱང་བ་དང་། ཆིངས་ཡིག་
 འགན་འཁུར་ལ་སྒྲོན་གཏོང་བྱང་བ། དཔྱིན་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་ལས་བྱེད་
 ལ་ཐར་གྲོལ་བྱས་པ་དང་། ཆོག་ཚུབ་བཞེད་པ་བཅས་ཀྱི་ཤུན་གསལ་བ་ཆེད་
 སྒྲོར་མོ་འབྲུམ་བདུན་ཅུ་དོན་ལྷ་བོད་གཞུང་ནས་དཔྱིན་གཞུང་ལ་སྒྲོད་གྱི། སྒྲོད་
 ཡུལ་བོད་དང་། རོར་སྒྲིང་སོགས་གང་འོས་དང་། སྒྲོད་དུས་ ༡༩༠༥ ལྷ་ ༡།
 ཆོས་ ༡། ནས་བརྒྱུད་ས་ལོ་རེ་སྒྲོར་འབྲུམ་རེ་སྒྲོད་གྱི།

བདུན་པ། གོང་གི་དོན་ཆོན་ ༡, ༢, ༣, ༤ བཅས་བསྐྱབ་གྱུ་ཏི་ཆེད་དང་།
 དུལ་འབབ་མ་གཙང་བར་ཚུ་འབྲིའི་ས་ཁུལ་ནམས་དཔྱིན་གཞུང་ནས་ཟིན་གྱི

བརྒྱད་པ། བོད་གཞུང་ནས་བཙན་ཇོང་དང་། དམག་སྒྲུང་གོ་ལག་
 ནམས་ཕྱིར་འཐེན་གྱིས་དཔྱིན་ཇིའི་མཐུན་མཆོམས་ནས་བོད་ནང་འབྱེམས་
 འགྲུལ་ལ་བཀའ་ཤིང་པ་ཤིང་པ་བྱ་གྱི།

དགུ་པ། དཔྱིན་གཞུང་ནས་མ་ཤེས་བར་བོད་གཞུང་ནས་བྱས་མི་
 ཆོག་པའི་དོན་ཆོན་ནམས་གཤམ་གསལ།

《ག》 བོད་ཀྱི་ས་ཆ་ཕྱི་གྱུ་ལ་ཁག་གཡམ་བ་དང་། བཙོང་བ། སྒྲུང་བ།
 གཏེ་མར་འཛིག་པ་སོགས་མི་ཆོག།

《ཁ》 ཕྱི་གྱུ་ལ་སྒྲུ་ཡིན་ཡང་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་ལ་ཐེ་བྱས་མི་ཆོག།

《ག》 ཕྱི་གྱུ་ལ་སྒྲུ་ཆབ་དང་། ལས་བྱེད་སྒྲུ་ཡིན་ཡང་བོད་ནང་བཏང་མི་ཆོག།

《二》 རི་ལི་འཛུགས་པ། འགྲོ་ལམ་བཟོ་བ། ཏང་། གཏོར་ཁ་སོགས་
 ཐོན་ཐང་དབང་ཆ་ནམས་ཕྱི་རྒྱལ་དང་། དེའི་ཁོངས་གཏོགས་ལ་
 སྤྱད་མི་ཆོག །གལ་སྟེན་གཞན་དག་ལ་སྤྱད་ན་དེ་དང་འདྲ་བའི་དབང་
 ཆ་དཔྱན་གཞུང་ལའང་སྤྱད་དགོས་སྟེ།

《三》 བོད་ནང་གི་ཁྲལ་ལ་སོགས་པའི་ཡོང་འབབ་ནམས་ཕྱི་རྒྱལ་ཁག་དང་
 དེའི་ཁོངས་གཏོགས་ལ་མི་སྤྱད།

དོན་ཆན་བཅུ་བ། ༡༩༠༠ ལྷ་ ༡ ཆོས་ ༧ བོད་ཤིང་འབྲུག་ལྷ་ ༧
 ཆོས་ ༡༧ ཉིན་སྐྱ་ཆབ་ནམས་ཀྱིས་སིང་བཏར་བཀོད་དེ་རྩ་མར་བཞག་པ་ཡིན།
 དཔྱན་གཞུང་སྐྱ་ཆབ་ཡང་ཉམས་བཟུང་ནས་དམ་སྤྱད་པ་ལ། དགའ་ལྷན་ཁྲི་རིན་
 བོ་ཆེ་ནས་དེ་ལའི་སྐྱ་མའི་དམ་སྤྱད་པ་ལ། དགའ་ལྷན་དང་། འབྲས་སྤངས།
 སོ་རུ། དགའ་ལྷན། ཆོགས་འདྲུ་རྒྱས་འཛུམས་བཅས་ཀྱི་དམ་སྤྱད་པ་ལ།
 ༡༩༠༠ ལྷ་ ༡༡ ཆོས་ ༡༡ ཉིན་གྱ་གར་དཔྱན་ཇིའི་སྐྱ་ཆབ་ནས་སིང་ལར་གྱུ་
 བཀོད་བྱས་པ་ཡིན།

གསུམ་པ། དཔྱན་ཇི་དང་། གྱ་ནག་དབར་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༩ ལོའི་
 ཆིངས་ཡིག་།

དཔྱན་གཞུང་རྒྱལ་བོ་དང་། གྱ་ནག་གོང་མ་གཉིས་མཐུན་འབྲེལ་གོང་འཕེལ་
 གྱི་ཐུགས་འདོད་ཡོད་པ་དང་། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༠ དང་། ༡༩༠༡ ལོར་བཞག་
 པའི་ཆིངས་ཡིག་ལ་བོད་གཞུང་ནས་ཁས་ཁུངས་པར་བདེན་གོང་གསལ་

ཆིངས་ཡིག་གི་དོན་གནད་རང་འཇགས་སྐྱབ་ཆེད་དང་། ༡༩༠༧ ལོར་དབྱིན་
 བོད་དབར་ལྷ་སར་བཞག་པའི་ཆིངས་ཡིག་ལ་བསྐྱར་བཅོས་བྱེད་ཀྱི་བཅས་
 གྱི་ཆེད་དུ་དབྱིན་ཀྱལ་གྱི་སྐྱེ་ཆབ་ཨཱ་ཤི་ལི་གི་མི་སྡེ་ས་གཞི་དང་། ཀྱི་ནག་
 གོང་མའི་སྐྱེ་ཆབ་གོང་ཤེད་ཡི་བཅས་ལ་དབང་ཆ་ཆང་མ་ཡོད་པའི་སྐྱེ་ཆབ་
 བསྐོ་བཞག་གིས་གཤམ་གསལ་ཆིངས་ཡིག་དོན་ཚན་ནམས་བཞག་པ་ཡིན།

དོན་ཚན་དང་པོ། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༧ ལོར་དབྱིན་བོད་དབར་བཞག་པའི་
 ཆིངས་ཡིག་དེར་ཆ་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་དང་། དེའི་ནང་གི་དོན་ཚན་ནམས་སྐྱབ་
 ཆེད་དབྱིན་གཞུང་དང་། ཀྱི་གཞུང་གཉིས་ཀས་ལུའར་མཉམ་ལེན་བྱེད་ཀྱི།
 དབྱིན་གཞུང་གི་མིང་ཐོག་ནས་བསྐྱར་བཅོས་བྱེད་འོས་ཀྱི་ཤོག་ལྗེ་ཞིག་
 སྤྱོད་ཀྱི།

དོན་ཚན་གཉིས་པ། དབྱིན་གཞུང་ནས་བོད་ཀྱི་ས་ཆར་བདག་སྤྱོད་
 དང་། བོད་ནང་ཁལ་གྱི་ལས་ཀར་ཐེ་བྱས་མི་བྱེད། ཀྱི་ནག་གཞུང་ནས་
 བོད་ནང་གི་ཀྱལ་ཁག་མི་གཏོང་བ་དང་། བོད་ཀྱི་ནང་སྤྱོད་ལ་ཐེ་བྱས་བྱེད་
 མེ་འཇུག་པའི་འགུན་ལེན་ཀྱི།

དོན་ཚན་གསུམ་པ། ༡༩༠༧ ལོའི་ཆིངས་ཡིག་དོན་ཚན་དགུ་པའི་
 ནང་གསེས་བཞི་པའི་ནང་གསལ་དབང་ཆ་ནམས་ཀྱི་ནག་མ་གཏོགས་གཞན་
 དག་སྐུར་ཡང་མེད་ཅིང་། དོན་ཚན་གཉིས་པའི་ནང་གསལ་ཆོང་ར་ཁག་
 ལ་དབྱིན་གཞུང་ནས་དར་སྐྱད་བཅུགས་ཆོག།

དོན་ཚན་བཞི་པ། དབྱིན་གྱི་དབར་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༠ དང་ ༡༩༠༩ ལོར་
 བཞག་པའི་ཆིངས་ཡིག་དང་། ཆོང་གི་འགྲོ་བྱུགས་ནམས་དུ་ལྷའི་ཆིངས་
 ཡིག་འདིར་བསྐྱུན་ནས་ཆ་འཇོག་བྱེད་ཀྱི།

དོན་ཚན་ལྔ་པ། ད་ལྷའི་ཆིངས་ཡིག་འདི་བཞིན་དབྱིན་གྱི་ཡི་གེར་

འདྲ་མཚུངས་ཡོད་ཀྱང་། གཤམ་སྤོང་གོ་དོན་མཐུན་མིན་ཡོད་ཆོད་ཀྱིན་ཡིག་
ལ་ཆ་འཛིག་བྱེད་སྟུ།

དོན་ཚན་དུག་པ། ཆིངས་ཡིག་འདིར་དཀྱིན་སྟེ་དང་། རྒྱ་ནག་
གོང་མ་གཉིས་ཕྱོགས་ནས་རྒྱ་བ་གཉིས་བྱ་སྟུ། ༡༩༠༥ ལྷོ་ ༧ ཆོས་ ༢༧
ཀོང་ཤུའི་ལོ་ ༣༩ ལྷོ་ ༧ ཆོས་ ༧ ཉིན་སྐུ་ཚབ་གཉིས་ནས་ཕི་ཅིང་དུ་མིང་
དགས་བཀོད་པའི་དཀྱིན་ཡིག་བཞི་དང་། རྒྱ་ཡིག་བཞི་ཡོད།

བཞི་པ། དཀྱིན་ཇི་དང་། ཅ་སྤུའི་དབར་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༧ ལོ་འི་
ཆིངས་ཡིག་ །

བོད་སྐོར་ཅ་སྤུ་བ་དང་། དཀྱིན་ཇི་བ་གཉིས་བཀའ་མོལ་ཐོག་ནས་
ཆིངས་དོན་བཞག་པར་གོང་གསལ་གཞུང་ས་གོང་མ་གཉིས་པོ། །རྒྱ་གཞུང་
དེས་བོད་ལ་དབང་བའི་ཚུལ་ནི། རྒྱལ་ཁབ་ཆེ་བས་རྒྱལ་སྐོན་རང་དབང་
རང་ཅན་ལ་དབང་བའི་ཚུལ་དུ་ངེས་ལ་གཟུགས་དུ་མཐུན་བ་དང་། བོད་ཀྱི་
ཕྱི་ཁབ་དང་འབྲེལ་བ་བཅི་ཐད་དེང་སང་གནས་པའི་སྤོལ་ད་སྤུས་བཞིན་
གནས་དཔོན་སྤུ་ངེས། གོང་མ་དཀྱིན་ཇིས་རང་གི་ས་གནས་ཡུལ་དབང་
གི་ཀྱིན་ཅ་གྲུར་བ་རྒྱ་ཚན་དུ་ཆེད་དུ་མཐོང་ནས་ལག་དུ་སྤྲངས་དེ་ཆིངས་ཡིག་
བཅིས་སྟུ་ཡིན།

དོན་ཚན་དང་པོར། ཆིངས་དོན་བཞག་སྐུའི་གོང་ཕྱོགས་གཉིས་ནས།

མི་སྤྱོད་ཚབ་རིགས་མི་གཏོང་བར་བཤེས་ཀྱིས་བཅིངས།

དོན་ཚན་བཞི་པར། གོང་ས་མཆོག་གཉིས་ནི་བོད་ལ་ལུགས་ལམ་
དང་། ས་ལམ། ལུགས་སྐད་བཅི་བ་དང་། རི་དང་ས་འོག་གི་ནོར་ཆས་
སྤྱོད་ཕྱིར་སོགས་བཅི་སྒོ་དང་། དབང་ཆ་དང་། གཞན་ཡང་དབང་ཆ་
གང་ཡང་། རང་རང་གི་དོན་དུ་འཇུག་པར་འཇུག་གི་ཆེད་དུ་ཡང་ཐབས་གང་
གིས་ཀྱང་ཐོབ་པའི་འབད་བ་མི་ཕྱིར་བ་དང་། རྒྱུ་བར་བྱ་བ་ཡང་མ་ཡིན་
ཞེས་ཐག་བཅད་ཆིངས་པ་ཡིན།

དོན་ཚན་ལྔ་པར། གཞུང་ས་གོང་མ་གཉིས་པོ་སྒོ་སོགས་གཅིག་དུ་
མཐུན་པ་ནི་བོད་ཀྱི་ཡོང་འབབ་རྣམས་གང་གིས་ཀྱང་ཆ་དང་། དཔེར་ན་
དཔུལ་དང་དངོས་པོ་འི་རིགས། ཅུ་དཀྱིན་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ས་དང་། མངའ་
ཞབས་སུ་ལའང་གཏུལ་མར་བཞག་མི་ཆོག་ཅིང་། སྤྱིར་དུ་ཡང་མི་ཆོག་གོ།
བོད་སྤྱོད་ཅུ་དཀྱིན་གཉིས་ཀྱི་ཆིངས་མཛད་པའི་ཆར་དུ་སྐྱར་རྒྱ། དཀྱིན་
ས་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་ཚབ་དང་། ཞིང་ཆེན་པོ་འི་རྒྱུང་འཇུག་གི་ཕྱག་དཔག་
འབྱར་མ་ཕྱི་པའི་ལོ་ ༡༩༠༧ ལྷ་བ་སིན་ཐིལ་རི་ཆོས་ཀྱི་ཆིངས་དོན་བཟུན་
ཕྱིར་སྐབས་ཀྱི་ཆར་སྐྱར་བྱེད་བསྐྱབས་དེ་བཞིན་དཀྱིན་ཇི་བས་བསྐྱར་དུ་བཏན་
པར་བཤུས་སོ། དེར་བསྐྱབས་གཏུལ་དོན་ལོ་ངོ་གསུམ་ལ་ཕྱེ་སྒྲིང་སྒྲིང་
ལོ་ ༤༧༠༠༠༠༠ ཡལ་སྐད་ཟིན་མཆོམས་དཀྱིན་ཇིའི་དཔྱང་སྐྱོབས་ཅུ་འཕེ་ནས་
འཕྱོད་རྒྱ་དང་། ཆིངས་དོན་ཚན་གཉིས་པར་འཁོད་པའི་ཆོང་འབྲལ་གྱི་ས་
གནས་རྣམས་ལོ་གསུམ་མ་སོང་བར་ངེས་པར་སྒོ་འཕྱོད་དགོས་རྒྱ་དང་།
དུས་ཀྱི་བཅད་མཆོམས་སྐབས་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་འཛིན་པ་རྣམས་ལོ་ ༡༩༠༧ ནང་
གི་ཆིངས་དོན་བཞིན་བྱ་མཐུན་དག་ལག་ལེན་ཞིབ་དུ་བཟུར་དགོས་རྒྱ་ཞེས་
པ་ཡིན། གོང་གི་དེར་བསྐྱབས་གཏུལ་དོན་གྱི་དུས་ཀྱི་བཅད་མཆོམས་སྤྱ།

ལྷ་རྒྱུ་ལང་ཞིག་གིས་དབྱེན་ཇི་བས་དཔུང་སྟོབས་ཀྱི་འབྲི་ཉི་འདབས་ནས་
 མི་འབྱེན་ན་ནི། རྩ་དབྱེན་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ས་གོང་མ་ནམས། འདི་ཐད་
 རྩ་ཚགས་ཉི་འབྲེལ་གྱི་གཉིན་གྲོགས་བསམ་བས་ཤེས་ངེས་བྱས། ཆིངས་
 ཡིག་འདི་བཞིན་འོས་མཚམས་སུ་སྟེབས་ཆོ་བདེན་པར་བྱེད་རྒྱུ། བདེན་
 བྱེད་ཀྱི་ངོ་མ་རྒྱལ་ཁང་སི་ཐིར་སུ་རྒྱར་ཕན་ཚུན་སྟོད་ལེན་བྱེད་རྒྱ། འདི་
 རྩམས་ཀྱི་བདེན་ཐད་ཆེད་དུ་དབང་ཚུ་བར་སྦྱད་པ་སྦྱ་ངོ་རྩམས་ཀྱི་ཆིངས་
 ཡིག་འདིར་དགས་འབྱར་གྱི་བདེན་པོར་བཀྲིས་ཡིན། ལག་དྲགས་བཞག་པ།
 ཨི་ཛ་སྟོས་ས་ཁོ། ལག་དྲགས་བཞག་པ། ཅི་ཁོ་སོན། ལྷ་བའི་ལོ་ ༡༩༠༧
 ལྷ་ཨབ་བྱ་ས་ཐ་ཆོས་ ༡༨༣༡ དབྱེན་ཇིའི་ཆོས་གངས་ཉིན། མི་ཐག་ལྷ་ ༧
 ཆོས་ ༣༣ ཉིན། དེས་ན་ཆིངས་ཡིག་བཞིན་ཞིབ་དུ་དཔྱད་པ་ངེས་པར་ཕན་དོན་
 ཡོད་ངེས་སུ་བདེན་པོར་བརྟེན་ཏེ་ངེད་ཅག་གི་རྒྱལ་ཕན་བརྒྱད་བཅས་ཀྱི་ཆེད་
 ཆིངས་ཡིག་ནང་འཁོད་ཐོ་མི་འབྱར་བར་འབད་པ་དང་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་།
 གོང་མ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ངེད་ཅག་གི་བཀའ་མཐའ་འདོམས་འདིས་ཕན་དོན་
 དུ་ཆེད་དེ་གཏན་དུ་བདེན་པར་བྱེད། འདི་བཞིན་བདེན་པ་མངོན་པར་བདེན་བྱེད་
 དུ་གོང་མ་རྒྱལ་པོ་འི་ཕྱག་གི་རིས་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོ་འི་ཐམ་འབེབས་
 ཀྱི་བདེན་པོར་མཛད། མཐའ་འདོམས་མཛད་ཆེད་དུ་བཀས་བཅད་སྦྱད་པ། རི་
 མིག་སི་མི་འོར་དེ། སིན་ཐིབ་རི། ཆོས་ ༧ ལྷ་བའི་ལོ་ ༡༩༠༧ དང་ངེད་ཅག་
 རྒྱལ་སར་མངའ་གསོལ་ནས་ལོ་བཅུ་གསུམ་པར་སྦྱད། ངོ་མར་གོང་མ་རྒྱལ་
 པོ་ཆེན་པོ་ཕྱག་གི་བྲིས་མཛད། ཅི་ཁོ་ལའི། འདི་བདེན་བདེན་དུ་ཕྱི་ཁག་སྟེ་
 ཁུབ་གཉིས་པ། ལྷ་བ་ས་ཐོག། མི་ཕྱག་ལྷ་ ༩ ཆོས་ ༡༩ ལ།

«འདིའི་བཛོད་ཆོག་གོ་དཀར་ཅམ་སྤང་ཡང་། མ་དཔེ་མ་རན་སའི་
 ཡི་གེར་བདེན་དེ་ཞིག་སྤར་གྱི་བསྐྱར་རྩིང་རང་འཇགས་བཞག།»

ལྷ་པ། དཔྱིན་ཇི་དང་། བོད་དབར་སྤྱི་ལོ་ ༡༠༡༧ ལོ་འི་ཆིངས་ཡིག།

卐——ཏཱ——卐

དཔྱིན་ཇི་འི་སྒྲི་རས་གྱི་འབི་རི་ཀྱན་ཨ་ཡོར་ལན་དང་། རྒྱ་མཆོའི་
 ས་རོལ་དཔྱིན་ཇི་འི་རྒྱལ་ཁབ་དང་། རྒྱ་གར་བཅས་ཀྱི་མངའ་བདག་གོང་
 མ་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱ་ནག་མི་སེར་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱ་ཆུང་ཕུང་དང་། བོད་
 རྒྱལ་མཐོན་དུ་ལའི་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཕན་ཚུན་ཕུགས་མཐུན་
 ཐོག་ཨེ་ཤི་ཡ་ཞེས་བའི་ནང་གླིང་དུ་སོ་སོའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཕུགས་དོན་དང་།
 རྒྱལ་ཁབ་ཕན་ཚུན་མཐུན་ལས་ཡོངས་རྒྱུད་འགྲོ་ལུགས་ཀྱི་ཆིངས་ཡིག་
 བཟོ་རྒྱུའི་ཕུགས་མཐུན་དངོས་འབྱེལ་ཕུང་བར་སོ་སོའི་གཞུང་ནས་སྤྱོད་ཆ་
 བསྐྱོ་བཞག་མཛད་པ། སྒྲི་རས་གྱི་འབི་རི་ཀྱན་ཨ་ཡོར་ལན་དང་། རྒྱ་
 མཆོའི་ས་རོལ་དཔྱིན་ཇི་འི་རྒྱལ་ཁབ་དང་། རྒྱ་གར་བ་བཅས་ཀྱི་མངའ་
 བདག་གོང་མ་ཆེན་པོས་ཆེད་བསྐུལ། སར་ཨར་ཐར། ཉན་རིས་མེག་
 མི་ཉན། འཇི་སི་འགྱི་ཨོ། ཀེ་སི་ཨའི་ཨི། སི་ཨེ་སི་ཨའི།
 རྒྱ་གར་གཞུང་གི་ཕྱི་རྒྱལ་སློན་ཆེན་དང་། རྒྱ་ནག་མི་སེར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱ་
 ཆུང་ཕུང་ནས་ཆེད་བསྐུལ་མོན་ཞོར་ཨི་འབེན་ཅན། རིམ་བ་ཅ་ཉོ་ཞེས་བའི་
 དཔོན་པོ། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་མཐོན་དུ་ལའི་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཆེད་
 བསྐུལ་སློན་ཆེན་དགའ་ལྷན་བཤད་སྒྲ་བ་དབལ་འབྱོར་རོ་ཇེ་བསྐྱོ་བཞག་
 མཛད་ཐོག་ཕན་ཚུན་སོ་སོའི་དབང་ཆ་འཕུས་ཆང་ཡོད་པའི་ལག་འབྱེད་འོ་
 མ་མིག་མཐོང་ཕུང་བ་ནས་བརྒྱུད་ཕན་ཚུན་ཡིག་འགྲུལ་མཛད་པ་གཤམ་
 བསལ་ལྟེ་ཆིངས་ཡིག།

དོན་ཆན་དང་པོར། ལྷ་པོར་གསལ་བའི་ཆིངས་ཡིག་གི་ནང་གང་
 ཡོད་དེ་ད་ལྟའི་ཆིངས་ཡིག་འདི་ལ་བསྒྱུར་བཀོད་དུ་འགྲོ་གཞི་འམ་མ་མཐུན་

པ་གོ་ལྷོག་དུ་གྱུར་པའི་རིགས་མ་ཡིན་པའི་ཆོག་གཞི་གང་ཡོད་ལ་མན་
ཚུན་གྱི་དོ་བདག་གཞུང་ས་ནམས་ནས་ཅི་འཛོག་གནང་དགོས།

དོན་ཚན་གཉིས་པར། དབྱིན་གཞུང་དང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས།
བོད་ལྗོངས་དེ་བཞིན་གྱི་རྒྱ་རྒྱ་ནག་གི་མངའ་ཁོངས་ཡིན་དཔང་ཅིས་ཀྱང་
བོད་ཀྱི་མའི་ནང་དོན་རྒྱལ་ཁབ་རང་དབང་རང་བཙན་ཡིན་པ་མཁྱེན་ཆོད་
ལྟར་ཆ་འཛོག་གནང་ནས་མངའ་ཁོངས་ས་མཚམས་ལ་དབྱེ་འབྲི་དང་།
བོད་ཀྱི་མའི་ནང་དོན་དབང་བུས། དུ་ལའི་ཟླ་མའི་སྐྱ་སྐྱ་ངོས་འཛིན་དང་།
ཁྲི་གསོལ་སོགས་ལ་ཐེ་ཚོགས་གཏན་ནས་མི་བྱེད་པར་ཚད་དབང་གང་ཡོད་
ཚང་མ་སྟོ་སྟོན་བོད་གཞུང་རྒྱལ་ཁབ་རང་ལ་གནས་སྐྱེའི་ཁས་ལེན་བྱས།
རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་བོད་ཡུལ་འདི་ཉིད་རྒྱུ་ཞིང་ཆེན་དུ་མི་བསྐྱར་བའི་ཁས་
ལེན་བྱས། དབྱིན་ཇིའི་གཞུང་ནས་ཀྱང་བོད་དང་། བོད་ཀྱི་སའི་ཆ་ཤས་
ཅམ་ཡང་བདག་བརྟུང་མི་བྱེད་པ་ཁས་ལེན་བྱས།

དོན་ཚན་གསུམ་པར། རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཁབ་དང་། དེ་འབྲེལ་རྒྱལ་
ཐུན་རྒྱལ་དང་། བོད་གཞུང་ས་འབྲེལ་ལ་བདེན་ས་མཚམས་ཉེ་འདྲེབས་
བདེ་འདྲེབ་དང་། བོད་དུ་ཆབ་སྲིད་གཏན་གཏན་དགོས་པ་དབྱིན་གཞུང་ལ་ཁྱད་
པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་ཆ་གནས་བྱུང་དོན་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་ཆིངས་ཡིག་
འདིའི་དོན་ཚན་བཞི་པའི་ཆོག་དོན་ལྟར་མ་གཏོགས་བོད་ཀྱི་མར་དམག་མི་
མི་གཏོང་བ་ས་ཟད། ཞི་དབང་དཔོན་རིགས་མི་འཛོག་པ་དང་། རྒྱ་ནག་
གི་མི་སེར་ས་ཞིང་འདྲེབས་འཁོལ་གྱི་བོད་དུ་གཞིས་ཆགས་གཏན་སྡོད་བྱེད་
མི་འཐུག་པར་ཁས་ལེན་བྱས། རྒྱ་ནག་གི་དཔོན་དམག་དེ་འདྲ་ཆིངས་
ཡིག་འདི་བཞིན་དགས་འཛོགས་སྐབས་བོད་ཀྱི་མའི་ནང་ཡོད་ཅང་། ཟླ་
གསུམ་མི་འབྲུངས་པར་བྱུང་འཕྲེན་བྱེད་ཀྱི། དབྱིན་གཞུང་ནས་ཀྱང་

འདས་ལོ་ ༡༩༠༧ ལྷ་ ༩ ཆོས་ ༧ ལ་དབྱིན་བོད་བར་བཞག་པའི་ཆིངས་ཡིག་
གི་འབྲུ་རོན་ལྟར་མ་གཏོགས་ངོད་ལ་ཞི་དག་དཔོན་རིགས་མི་འཛོག་པ་
དང་། སྐུ་ཚབ་ནམས་ཀྱི་སྐུ་སྤྱང་ལས་ལྷག་པའི་དམག་མི་འཛོག་པ་མ་
ཟད། མི་སེར་ས་ཞིང་འདེབས་འཁོས་ཀྱིས་གཞིས་ཆགས་གཏན་མེད་ཕྱིན་
མི་འབྲུག་པར་ཁས་ལེན་བྱས།

དོན་ཚན་བཞི་པར། གོང་གསལ་དབྱེད་མཚམས་བྱང་བྱང་།
ལྷ་སར་རྒྱ་ནག་དཔོན་པོ་ཆེ་བ་གཅིག་བཞག་སྟེ་འབྲུག་པར་སྐུ་སྤྱང་བབས་
མཚུངས་དང་བཅས་བཞག་ཆོག་པ་བྱས་ཡིད། ཡིན་ཀྱང་སྐུ་སྤྱང་ཐད་མི་
གངས་སུ་བརྒྱལ་ས་ལྷག་པ་གཏན་ནས་བཞག་མི་ཆོག་པ་བྱས་ཡིད།

དོན་ཚན་ལྔ་པར། བོད་སྐོར་རྒྱ་ནག་དང་བོད་རྒྱལ་ཁག་གཉིས་ནང་
ཚག་ལ་ཆིངས་ཡིག་དང་། གན་རྒྱ་བཞག་མི་ཆོག་པ་མ་ཟད། རྒྱལ་ཁག་
གཞན་དག་དང་ཡང་མི་འཛོག་པ་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་བྱས་ཡིད།
ཡིན་ཀྱང་དབྱིན་བོད་གཉིས་དབར་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༧ ལྷ་ ༩ ཆོས་ ༧ ལ་བཞག་
པའི་ཆིངས་ཡིག་དང་། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༩ ལྷ་ ༧ ཆོས་ ༩ ལ་དབྱིན་ཇི་དང་།
རྒྱ་ནག་བར་བཞག་པའི་ཆིངས་ཡིག་གི་འབྲུ་རོན་ལྟར་དབྱིན་གཞུང་དང་
ཆིངས་གན་བཞག་ཆོག་པ་བྱས་ཡིད།

དོན་ཚན་དྲུག་པར། དབྱིན་བོད་བར་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༧ ལྷ་ ༩ བའི་ཆོས་ ༧
ལ་བཞག་པའི་ཆིངས་ཡིག་དོན་ཚན་དབྱུ་པའི་ ༨་ བར་རྒྱལ་ཁག་གཞན་
དག་ཅེས་པ་དེ་ནང་རྒྱ་ནག་མ་ཚུད་པ་བྱས་ཡིད། རྒྱ་ནག་གས་རྒྱལ་ཁག་
དག་འཁྱི་གཞན་ལ་གནང་བའི་ཆོང་བྱས་བདེ་ཐབས་དེ་ནང་བཞིན་དབྱིན་ཇིའི་
ཆོང་ཐོག་ལ་ཡང་གནང་དགོས།

དོན་ཚན་བདུན་པའི། ༡་ བར་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༩ དང་། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༤

ནས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༧ ལོར་ཆིངས་ཡིག་ཅིག་བཞག་སྟེ་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚུ་ཇ་རན་གྱི་ཞེས་
པའི་བདག་དབང་ཀྱི་ནག་ལ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ཐོག་བོད་ལ་བཀའ་མོལ་ཞུ་
གྱི་ཇི་ཡོད་ཀྱི་ནག་བརྒྱད་ཉུ་ཀྱི་བྱས་པ་རེད། དེ་ལྟར་ཡིན་ནའང་དེའི་ན་
ཅུའི་གཞུང་གཉིས་ནས་བོད་འདི་ཆུང་དུ་རང་དབང་རང་བདག་ཡོད་ངེས་
པའི་ཀྱལ་ཁབ་ཅིག་ལ་ངོས་འཛིན་ཐོག་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་བདག་དབང་ལ་སྤང་
བཅི་བྱ་གྱི་དང་། བོད་ནང་གི་ལས་དོན་ལ་ཐེ་གདོགས་བྱ་གྱི་མེད་པ་བྱས་
ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་བོད་ནས་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁེ་དབང་ལོན་པ་དང་།
བོད་ཀྱི་འབབ་ཡོང་ནས་དུས་བགོས་བཅས་མི་བྱེད་གྱི་བྱས་ཡོད་པ་རེད།
དེའི་གཞུང་གི་མངའ་འོག་ས་ཆའི་ཆགས་བབས་དང་བསྐྱུན་དེ་བོད་དང་གྱི་
འབྲེལ་བྱེད་ཕྱོགས་སྤར་སྤྱོད་སོར་གནས་བྱ་གྱི་རྒྱ་ཆུང་ནས་ཁས་
ལེན་བྱས་ཡོད་པ་རེད། འདི་སྐོར་ལ་དོན་གནད་གསུམ་སྟོང་ངེས་བྱ་དགོས།
དང་པོར། དེའི་ན་ཅུ་དབང་གྱི་ཆིངས་ཡིག་འདི་ནང་བོད་གཞུང་མེད་
པར་བདེན་པོད་མི་ནམས་ནས་དེ་ལ་བཅི་འཁྱར་བྱ་འོས་མེད་པ་དང་།
གཉིས་པར། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༧ ལོར་དེའི་བོད་དབང་བཞག་པའི་ཆིངས་
ཡིག་ནང་འཁོད་པའི་དོན་ཆུན་ནམས་ལ་ལེགས་བཅོས་དང་། བསྐྱར་བཅས་
བྱ་སེམས་མེད་པར་བདེན་པོད་གཞུང་ནས་དེའི་གཞུང་ལ་ཆིངས་གསལ་
དབང་ཆ་སྤྲད་པ་ནམས་རང་འཇགས་གནས་ཡོད་པ་དང་། གསུམ་པར།
ཀྱི་ནག་ལ་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚུ་ཇ་རན་གྱི་ཞེས་པའི་བདག་དབང་ཡོད་ལྷགས་ཁས་
ལེན་བྱས་པ་དེས་བོད་དོན་ཐོག་ཀྱི་ནག་གི་དབང་ཆར་དགག་ཆ་ཡོད་རིགས་
ལ་དོ་ཐོག་བྱང་མེད་པ་རེད། ཇ་རེ་སའི་གཞུང་ཆིང་པ་ནས་བཞག་པའི་
ཆིངས་ཡིག་ནམས་ལ་ ཅུ་སྤྱི་གཞུང་གསར་པ་ནས་བཅི་འཇོག་མེད་ཅེས་
ལབ་པར་བདེན་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༧ ལོར་ དེའི་ན་ཅུ་གཉིས་དབང་བཞག་པའི་

ཆིངས་ཡིག་དེ་ཡང་ནུས་མེད་དུ་གྱུར་པ་རེད། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༧ ལོར་དབྱིན
པོད་ཆིངས་ཡིག་བཞག་ཆེས་བོད་ནས་དབྱིན་ཇིརི་དབྱང་དམག་ནམས་ཕྱིར་
འཐེན་བྱས་མ་ཐག་དུ་བོད་ནང་ཀྱུ་མིའི་དབང་ཆ་སྤར་རྒྱན་ཡོང་ཐབས་དང་།
བོད་ཕྱི་མ་ཚང་མ་དབང་རྒྱུད་ཐངས་ཤེས་གང་ཡོང་བྱས་པ་རེད།
སྤྱི་ལོ་ ༡༩༡༠ ལོར་ཀྱུ་དམག་བོད་དུ་བཅའ་འཇུག་བྱས་ནས་དུ་ལའི་སྤྱི་མ་
ཀྱུ་གར་ས་ཐོག་དུ་ཐེབས་དགོས་པུང་འདུག་ཅང་ཀྱུ་ནག་ནས་བོད་ནང་དུས་
ཡུན་རིང་བོ་སྤོང་མ་ཐུབ་པར་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༡༡ ལོ་མཇུག་ལ་ཀྱུ་ནག་ནང་ངོ་
ལོག་ལངས་དེ་དུ་ལའི་སྤྱི་མ་བོད་དུ་ཕྱིར་ཐེབས་གནང་བ་རེད། དེ་ནས་
ཁོང་གི་བོད་འདི་ཀྱུ་ནག་གི་ཆ་ནས་རང་དབང་རང་བཅའ་གཅང་མ་ཡིན་ཅེས་
གསུང་བཤད་དེ་ལ་བསྐྱབས་གནང་བ་དང་སྤྱི་མའི་ཀྱུ་དམག་ནམས་མགོ་
འབྲལ་བྱས་པ་ནས་བརྒྱུངས་བོད་ནང་སྤར་ཡོད་ཀྱུ་མིའི་སྤྱི་ཚབ་ཀྱི་དབང་
ཆ་ནམས་མཇུག་ཆོག་ཤིང་བོད་རང་དབང་རང་བཅའ་གཅང་མའི་དུས་རབས་
གི་གཤམ་འགོ་རྒྱགས་པ་རེད། ཡང་བསྐྱར་ཀྱུ་ནག་ནས་བོད་ཐོག་དབང་ཆ་
སྤར་རྒྱན་ཡོང་བའི་འབད་བཅོམ་ཐངས་ཁ་ཤས་བྱས་པ་དང་། ཀྱུ་ནག་མི
སེར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཅོ་འཛིན་ནས་བོད་འདི་བཞིན་རྒྱུད་ཞིང་ཆེན་ནམས་དང་
འདྲ་བར་བཅི་དགོས་ཞེས་ལབ་པ་རེད། མཐོང་ཚུལ་འདི་དག་དེ་གོང་
དབྱིན་ཀྱུ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བོད་ཀྱི་གནས་སྤངས་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཚུལ་དང་
མི་མཐུན་པ་བྱང་བར་བདེན་དབྱིན་གཞུང་ནས་ཀྱུ་ནག་གཞུང་ལ་ཡི་གེ་ཞིག་
བཏང་བའི་ནང་བོད་ནང་གི་ལས་དོན་ཐོག་ཀྱུ་ནག་གཞུང་ནས་ཐེ་བྱས་བྱས་
ཆོག་པའི་དབང་ཆ་གང་ཡང་མེད་གཤིས་དེ་དག་ཁས་ལེན་
ཐུབ་མིན་ཞེས་གསལ་ཡོད་པ་རེད། དེ་མཇུག་མཐུད་ཀྱིས་གྲོས་མོལ་
བྱང་བའི་སྤྱིང་བོར་གསུམ་འབྲེལ་ཆིངས་ཡིག་ཅིག་འཛིག་རྒྱུད་དོན་ལ་

མ་ཟད། གོ་མིན་དང་ལོག་སྟོད་སྟོད་གཞུང་ནས་བོད་ཀྱི་མི་རིགས་ལ་སྟོན་
 གྱི་ལོག་སྟོད་སྟོད་གཞུང་དང་འདྲ་བར་མི་རིགས་གཞུང་གཞོན་དང་། མི་
 རིང་དགུགས་ཤིང་གི་སྟོད་བྱས་སྤར་མུས་བཞིན་དུ་ལག་ལེན་བྱས་པ་ཤིས།
 བོད་མི་རིགས་ནང་ཁལ་མཐུན་བསྐྱེད་མེད་པར་སྐྱབ་འགལ་དུ་སོང་།
 བོད་ཀྱི་ས་གནས་སྟོད་གཞུང་ནས་ཀྱང་སྤྱི་སྐུལ་བཅོན་དབང་སྐུལ་ཁབ་ཀྱི་
 མགོ་གཡོར་དང་དགུགས་ཤིང་ལ་ངོ་ལོག་མ་བྱས་པར་རང་གི་སྐུལ་ཁབ་ལ་
 ཡང་ཤ་ཞེན་མེད་པའི་བྱེད་སྤངས་བྱང་བས། གནས་སྐུལ་དེ་དག་གིས་
 བོད་ཀྱི་མི་རིགས་དང་། བོད་ཀྱི་མི་དམངས་གཞན་གྱི་བཅོན་གཡོག་དང་
 སྐུལ་བསྐུལ་ཆབས་ཆེན་གྱི་གཡང་དུ་སྦྱང། ཆིག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་
 ཞེ་དགུའི་ཡོར་ཀྱང་གོ་འི་མི་དམངས་བཅོངས་བཀྲོལ་གྱི་དམག་འཁྲུག་སྐུལ་
 ཁབ་ཡོངས་ཀྱི་ས་ཁོངས་རེ་གཉིས་མ་གཏོགས་གཞི་ཅའི་སྐུལ་ཁ་ལོན་
 སྐབས་མི་རིགས་སོ་སོ་ཐུན་སོང་ནང་གི་སྤྱི་དགུ་གོ་མིན་དང་ལོག་སྟོད་སྟོད་
 གཞུང་གཏོར་ཟེན་ཐག་མི་རིགས་སོ་སོ་འི་སྤྱི་ཡི་སྤྱི་དགུ་སྤྱི་སྐུལ་བཅོན་
 དབང་སྐུལ་ཁབ་ཀྱི་བཅོན་གཞོན་སྟོབས་ཤུགས་མཐུན་སྟོད་བདང་སྟེ་གཞི་ཅ་
 འདིའི་ཐོག་ནས་ཀྱང་ཁྱ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་སྐུལ་ཁབ་དང་ཀྱང་དབྱང་མི་
 དམངས་སྟོད་གཞུང་གསར་བཙུགས་བྱས་པའི་གདམ་བསྐྱབས་སོ། །ཀྱང་
 དབྱང་མི་དམངས་སྟོད་གཞུང་ནས་ཀྱང་གོ་འི་མི་དམངས་ཆབ་སྟོད་གོས་ཆོར་
 བས་གདན་ལ་ཐབ་པའི་གྱང་བྱང་ཀང་ལིང་གཞིར་བརྒྱང་སྟེ་ཀྱང་ཁྱ་མི་
 དམངས་སྤྱི་མཐུན་སྐུལ་ཁབ་ཁོངས་གཏོགས་ཀྱི་མི་རིགས་ཐམས་ཅད་འདྲ་
 མཉམ་ཐོག །ཐན་ཚུན་རིགས་རམ་མཐུན་བསྐྱེད་བྱས་དེ་སྤྱི་སྐུལ་བཅོན་
 དབང་སྐུལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་སོ་སོ་འི་ནང་གི་མི་དམངས་ཀྱི་སྤྱི་དགུ་རྩ་
 གོལ་བྱེད་གྱི་དང་། ཀྱང་ཁྱ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་སྐུལ་ཁབ་འདི་ཉིད་མི་

རིགས་ཚང་མ་མཛེན་མཐུན་རིགས་འབྲེལ་གྱི་ཁྱིམ་ཚང་ཆེན་པོ་ཞིག་དུ་
 བསྐྱར་བྱ། ཀྱང་ཅུ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་མི་རིགས་རྣམས་ཀྱི་
 ཁྱིམ་ཚང་ཆེན་པོ་འི་ནང་དུ་མི་རིགས་གངས་ཉུང་སོ་སོ་གཅིག་ཆོགས་སྟོན་
 བའི་ས་གནས་སུ་མི་རིགས་ཀྱི་ས་གནས་རང་སྤྱོད་ལག་ལེན་བྱ་བྱུང་།
 མི་རིགས་གངས་ཉུང་སོ་སོ་ནས་རང་རང་གི་སྐད་ཆ་ཡི་གེ་གོང་འཕེལ་
 བྱེད་བྱུང་། ཡུལ་གྱི་གོམས་བའི་གཤིས་ལུགས་དང་། ཆོས་ལ་
 དད་བ་བཅས་ལ་སྤྱང་འཛིན་ནས་བཅོས་བསྐྱར་གང་བྱེད་ཀྱི་རང་དབང་ཡོད་
 བ་ཀྱང་དབྱང་མི་དམངས་སྟོན་གཞུང་ནས་མི་རིགས་གངས་ཉུང་སོ་སོ་དེ་
 དག་གི་ཆབ་སྟོན་། དཔལ་འབྱོར་། རིག་གནས་། སྟོབ་སྤྱོད་རྣམས་
 ཡར་ཁྱུས་ཀྱི་བྱ་བ་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་བྱུ་ལ་རིགས་རལ་བྱེད་བྱ་སོགས་ཀྱི་
 རིམ་བསྐྱབས་བྱས། དེ་ནས་བརྒྱུད་རྒྱལ་ཁབ་ནང་གི་མི་རིགས་རྣམས་བོད་
 དང་། ཐའི་ཁྱེན་གཉིས་ཀྱི་ས་གནས་མ་གཏོགས་ཚང་མ་བཅོངས་བཀྲོལ་
 བྱས་ཟིན། ཀྱང་དབྱང་མི་དམངས་སྟོན་གཞུང་གིས་གཅིག་བསྐྱེལ་འགོ་
 འཁྲིད་འོག མི་དམངས་སྟོན་གཞུང་རིམ་བ་གོང་མ་སོ་སོ་ནས་ཐད་ཀར་
 འགོ་འཁྲིད་མཛེན་འོག་དུ་མི་རིགས་གངས་ཉུང་སོ་སོས་མི་རིགས་འདྲ་མཉམ་
 གྱི་ཁེད་བང་ཐུན་སྦྱུལ་ཆོགས་བར་ལོངས་སུ་སྦྱད་པར་མ་ཟད། མི་རིགས་
 ཀྱི་ས་གནས་རང་སྤྱོད་གི་བྱ་བ་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་བ་དེ་ལྟར་ཡོད། བོད་
 དུ་ཡོད་པའི་ཕྱི་རྒྱལ་བཅན་དབང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བཅན་གཞོན་སྟོབས་ཤུགས་
 དང་དེའི་ཉེས་སྦྱོན་བཅས་བདེ་སྒྲིག་དུ་བསལ་བ་དང་། ཀྱང་ཅུ་མི་དམངས་
 སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མངའ་ཁུལ་དང་། རང་བཅན་གྱི་དབང་ཆ་གཅིག་
 བསྐྱེལ་གྱི་བྱ་བ་འགྲུབ་པར་བྱེད་བྱུང་། རྒྱལ་ཁབ་སྤྱང་སྟོབ་བྱས་དེ་
 བོད་ཀྱི་མི་རིགས་དང་། བོད་ཀྱི་མི་དམངས་བཅོངས་བཀྲོལ་སྟོབ་ནས་ཀྱང་

ལྷ་ལེན་བྱེད་ཀྱི།

གསུམ་པ། གྲུང་གོ་མི་དམངས་ཆབ་སྲིད་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་གྲུང་ཁྱུང་
ཀྱང་ཡིང་གོ་མི་རིགས་སྲིད་བྱུས་གཞིར་བཟུང་སྟེ། གྲུང་དབྱང་མི་དམངས་
སྲིད་གཞུང་ནས་གཅིག་བསྐྱེལ་གྱིས་འགོ་འཁྲིད་འོག །བོད་ཀྱི་མི་དམངས་
ལ་མི་རིགས་ཀྱི་ས་གནས་རང་སྤོང་ལག་ལེན་བྱེད་ཀྱི་དབང་ཆ་ཡོད།

བཞི་པ། བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ལམ་ལུགས་ད་ལྟོས་ལ་གྲུང་དབྱང་གིས་
བསྐྱར་བཅོས་མི་བྱེད་པར། ཏུ་ལའི་སྒྲ་མའི་སྤྱི་ཡོད་གོ་གནས་དང་།
དབང་ཆ་ལ་ཡང་གྲུང་དབྱང་ནས་བསྐྱར་བཅོས་མི་བྱེད། དེའི་རིགས་
མཐོ་དམའ་ལྡན་གྲུང་སྤྱི་བཞིན་གནས་ཀྱི།

ལྷ་པ། པར་ཆེན་ཨེར་དེ་ནི་འི་སྤྱི་ཡོད་གོ་གནས་དང་དབང་ཆ་རང་
འཇགས་གནས་དགོས།

དྲུག་པ། ཏུ་ལའི་སྒྲ་མ་དང་། པར་ཆེན་ཨེར་དེ་ནི་འི་སྤྱི་ཡོད་གོ་
གནས་དང་། དབང་ཆ་ཞེས་བ་ཏུ་ལའི་སྒྲ་མ་སྤྱི་ཡོད་བཅུ་གསུམ་བ་དང་།
པར་ཆེན་ཨེར་དེ་ནི་སྤྱི་ཡོད་དགྲུ་བ་མཐུན་པོ་འི་སྤྱི་ཡོད་གོ་གནས་དང་
དབང་ཆ།

བདུན་པ། གྲུང་གོ་མི་དམངས་ཆབ་སྲིད་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་གྲུང་ཁྱུང་
ཀྱང་ཡིང་ནང་ཐག་བཅད་པའི་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་བ་རང་མོས་བྱས་ཆོག་
པའི་སྲིད་བྱུས་ལ་ལག་ལེན་བྱས་དེ། བོད་ཀྱི་མི་དམངས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་
ལ་དད་བ་དང་ཡུལ་གྱི་གོམས་པའི་གཤེས་ལུགས་སོལ་ས་ལ་བཅི་འཛིན་
བྱེད་ཀྱི་དང་། དགོན་བ་གྲུ་ཚང་ལ་སྤྱང་སྤོབ་བྱེད་ཀྱི། དགོན་བ་གྲུ་ཚང་གི་
ཡོང་སྤོར་གྲུང་དབྱང་ནས་བསྐྱར་བཅོས་མི་བྱེད།

བརྒྱད་པ། བོད་ཀྱི་དམག་སྤྱོད་རིམ་གྱིས་བཅོངས་བཀོལ་དམག་ལ་

ཚུར་བསྐྱར་ནས་ཀྱང་ཅུ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་ཀྱི་ཁབ་ཀྱི་ཀྱི་ཁབ་སྤྱང་
བའི་དུག་ཤུགས་ཁབ་གཅིག་དུ་བསྐྱར་གྱི།

དབྱ་བ། བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དངོས་ཡོད་གཞིར་བརྟུང་སྟེ། རིམ་
གྱིས་བོད་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཆ་དང་། ཡི་གེ་སྟོབ་གཞི་སྟོབ་སྟོང་བཅས་
གོང་འཕེལ་གཏོང་གྱི།

བཅུ་བ། བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དངོས་ཡོད་གཞིར་བརྟུང་སྟེ། རིམ་
གྱིས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཆ་དང་། འབྲེག་ལས། བཟོ་རིགས། ཚོང་ལས་
ནངས་གོང་འཕེལ་དུ་བཏང་ནས་མི་དམངས་ཀྱི་ཉོ་ལོས་སོགས་ཇེ་ལེགས་
སུ་གཏོང་གྱི།

བཅུ་གཅིག་བ། བོད་ཀྱི་ལས་ལུགས་སྤྱི་ཚོགས་ལེགས་པཅོས་བྱེད་
གྱི་སྐོར་ལ་ཀྱང་དབྱེད་ནས་བཅན་ཤེད་ཀྱིས་མི་བྱེད་པར། བོད་ཀྱི་སྐད་ཆ་
སྤྱི་གཞུང་རང་ནས་ལེགས་པཅོས་བྱེད་གྱི་དང་། མི་དམངས་ནས་ལེགས་
པཅོས་བྱེད་དགོས་ཞུ་དུས་བོད་ཀྱི་འགོ་བྱེད་ནངས་དང་གྲས་བསྐྱར་གྱི་
ཐབས་ཤིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐག་གཅོད་གྱི།

བཅུ་གཉིས་བ། སྤར་ཕན་སྤྱི་ཀྱི་ཁབ་བཅན་དབང་ཀྱི་ཁབ་དང་གོ་
མིན་དང་ཉེ་འབྲེལ་བྱེད་པའི་དཔོན་རིགས་ནས། སྤྱི་ཀྱི་ཁབ་བཅན་དབང་ཀྱི་
ཁབ་དང་གོ་མིན་དང་ལ་འབྲེལ་ཐག་མཐར་ཕྱིན་པ་བཅད་དེ། ད་ཕྱིན་པོ་
ལོག་དང་སྟོན་གཉིད་མ་ཕྱས་ན་ལས་ཚན་རང་འཇགས་བྱས་ཆོག་པར་སྤར་
བྱས་ལ་བཅད་གཅོད་མི་བྱེད།

བཅུ་གསུམ་བ། བོད་བསྐྱོད་མི་དམངས་བཅོངས་བཁྲོལ་དམག་གིས་
གོང་གསལ་དོན་ཚན་ནངས་ཀྱི་སྤྱི་བྱས་ལ་སྤྱང་བཅི་བྱེད་གྱི་མ་ཟད། ཉོ་
ཚོང་དང་བཞག་མི་དམངས་ཀྱི་ཁབ་སྐྱོད་ཅེས་ཡང་གང་བྱེད་མི་ལོན།

བཅུ་བཞི་པ། ཀྱང་དབྱང་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་ནས་བོད་ཀྱི་ས་
གནས་སུ་བྱང་བའི་ཁྱིམ་ཁྱེད་ཀྱི་ལས་དོན་མཐའ་དག་གཅིག་གསྐྱེལ་གྱི་སྒོ་
ནས་བྱིད་རྒྱ་དང་། འདྲ་མཉམ་གཉིས་ཐན། ཐན་ཚུན་གྱི་མངའ་ཁུལ་
དང་རང་བཙན་གྱི་དབང་ཆ་ལ་བརྩི་འཛིག་ཐོག་ཉི་འདེབས་རྒྱལ་ཁབ་དང་
ཞི་མཐུན་གྱིས་གནས་རྒྱུ་མ་ཟད། དང་འབྲེལ་གྱི་ཚོང་ལས་འཇུགས་རྒྱ་
དང་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་རྒྱུ།

བཅུ་ལྔ་པ། གྲོས་མཐུན་འདི་ལག་ལེན་དུ་བསྐྱར་བའི་འགན་
ལེན་གྱིས་ཀྱང་དབྱང་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་ནས་བོད་ལ་དམག་སྲིད་ཨུ་
ཡོན་རྒྱུན་ཁང་དང་ས་གནས་དམག་སྐོར་གྱི་དམག་སྲིད་ཁང་འཇུགས་རྒྱ་
དང་། ཀྱང་དབྱང་ནས་བདང་བའི་ལས་བྱིད་མ་ཆད། ཐོད་ཁུལ་གྱི་ལས་
བྱིད་ཀྱང་གང་མང་ཐུག་སྟེ་ལས་ཀ་བྱིད་རྒྱུ། དམག་སྲིད་ཨུ་ཡོན་རྒྱུན་ཁང་
ནང་འགྲོ་མི་རྣམས་བོད་ཀྱི་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་དང་། ཡུལ་སྤྱོད་ས་སོ་སོ་
དགོན་པ་གཙོ་ཆེ་བཅས་ནས་རྒྱལ་ཁབ་ལ་གཞིན་ཡོད་པ་ཀྱང་དབྱང་མི་
དམངས་སྲིད་གཞུང་ནས་བསྐོས་བའི་འཕུས་མི་དང་། གནད་ཡོད་ཀྱི་ཕྱོད་
ཚོང་མ་མཉམ་གྲོས་ཐོག་ནས་མིང་ཕོ་སྤུལ་དེ་ཀྱང་དབྱང་མི་དམངས་སྲིད་
གཞུང་ལ་བསྐོ་བཞག་གནང་བ་ལྟ་རྒྱུ།

བཅུ་དྲུག་པ། དམག་སྲིད་ཨུ་ཡོན་རྒྱུན་ཁང་དང་། ས་གནས་
དམག་སྲིད་ཁང་། ཐོད་བསྐྱོར་མི་དམངས་བཅོངས་བཁྲོལ་དམག་བཙས་
ཀྱི་འགྲོ་སོང་ཀྱང་དབྱང་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་ནས་གཏོང་རྒྱུ། ཐོད་ཀྱི་ས་
གནས་སྲིད་གཞུང་ནས་མི་དམངས་བཅོངས་བཁྲོལ་དམག་ལ་འཕུ་དང་།
གཞན་ཡང་ཉི་མཁོ་བསྐྱེད་རྒྱུ། བསྐྱེད་འདྲིན་བཙས་ལ་རོགས་རམ་བྱིད་
རྒྱུ།

བཅུ་བདུན་པ། གྲོས་མཐུན་འདི་ཉིད་མིང་དགས་བཀོད་འཕྲུལ་ཅུ་བར་
བརྒྱུང་ཉེ་ལག་ལེན་བྱེད་ཀྱང་།

ཀྱང་དབྱང་མི་དམངས་སྤྱི་བཀུར་གྱི་འཕུས་མི་དབང་ཚང་མ་ཡོད་པ།
གཙོ་བོ་འཕུས་མི་རྒྱུས་ལུས་ཉན།

《མིང་དགས་》

འཕུས་མི་ཀྱང་ཅིན་ལྟ།

《མིང་དགས་》

ཀྱང་གོ་རྒྱ།

《མིང་དགས་》

སྤང་གི་ཡོན་

《མིང་དགས་》

བོད་ཀྱི་ས་གནས་སྤྱི་བཀུར་གྱི་འཕུས་མི་དབང་ཆ་ཚང་མ་ཡོད་པ།གཙོ་
བོ་འཕུས་མི་ང་མོད་ངག་དབང་འཇིགས་མེད།

《མིང་དགས་》

འཕུས་མི་ཁེ་སྤྱོད་བསོད་ནམས་དབང་འདུས།

《མིང་དགས་》

ཐུབ་བསྟན་བསྟན་དཔ།

《མིང་དགས་》

ཐུབ་བསྟན་ལེགས་སྟོན།

《མིང་དགས་》

བསམ་པོ་བསྟན་འཇིན་དོན་གྲུབ།

《མིང་དགས་》

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ལྷོ་ ༡ ཚེས་ ༢༢ ལ་བེ་ཅིན།

ཤོག་གླིང་།	ཡིག་གླིང་།	ཡིག་ནོར་།	བཙུང་།
༡	༡	གོང་མ་སྤང་ནས་	གོང་མ་སྤང་ནས་
༢	༢	སྤང་མོ་ཞེས་	སྤང་མོ་ཞེས་
༣	༣	སྤྱི་ལོ་ ༡༩༣༩	སྤྱི་ལོ་ ༡༩༣༩
༤	༤	དེ་ལྟར་	དེ་ལྟར་
༥	༥	ཡོད་འདུག་	ཡོད་འདུག་
༦	༦	འཆས་དེ་	འཆས་དེ་
༧	༧	གནས་སྤངས་བཞེད་ཀྱི་མིན་	གནས་སྤངས་སྤོར་བཞེད་ཀྱི་མིན་
༨	༨	མང་པོ་འི་ཐག་	མང་པོ་འི་ཐག་
༩	༩	དཔོན་པོ་དང་སྤང་མ་	དཔོན་པོ་སྤང་མ་
༡༠	༡༠	བཙན་འཛུལ་བཀའ་འགྲོག་	བཙན་འཛུལ་བཀའ་འགྲོག་
༡༡	༡༡	དེ་སྤྱི་དེ་དེ་	དེ་སྤྱི་དེ་
༡༢	༡༢	གཞུང་གི་སྤོང་ཆེན་	གཞུང་གི་སྤོང་ཆེན་
༡༣	༡༣	དེ་ལ་སྤོང་ནས་	དེ་ལ་སྤོང་ནས་
༡༤	༡༤	དེ་ཁྱེད་ཡིན་པ་	དེ་ཁྱེད་ཡིན་པ་
༡༥	༡༥	མིང་ཅས་ཡིན་པ་	མིང་ཅས་ཡིན་པ་
༡༦	༡༦	སྤང་མ་རྒྱ་གྲོ་ཞེས་	སྤང་མ་རྒྱ་གྲོ་ཞེས་
༡༧	༡༧	གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་	གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་
༡༨	༡༨	ཆེང་སྤོང་ཞེས་	ཆེང་སྤོང་ཞེས་
༡༩	༡༩	ཆེང་སྤོང་ཡིག་འདི་	ཆེང་སྤོང་ཡིག་འདི་

ཤོག་	ཡིག་	ཡིག་ཅོད་	བཅོས་
ཐཱ་	ཐཱ་		
ཐཱ་	ཐཱ་	བུས་བ་ཡིན་	བུས་བ་ཡིན་
ཐཱ་	ཐཱ་	དབོན་རིགས་	དབོན་རིགས་
ཐཱ་	ཐཱ་	བཞག་བའི་ཆིངས་ཡིག་	བཞག་བའི་ཆིངས་ཡིག་
ཐཱ་	ཐཱ་	གོང་མ་གཉིས་པོ་	གོང་མ་གཉིས་པོས་
ཐཱ་	ཐཱ་	གྲུ་ཚན་དུ་	གྲུ་མཚན་དུ་
ཐཱ་	ཐཱ་	མེ་ལག་	མེ་ལག་
ཐཱ་	ཐཱ་	དབྱིན་ཇི་	དབྱིན་ཇི་
ཐཱ་	ཐཱ་	དབྱིན་ཇི་	དབྱིན་ཇི་
ཐཱ་	ཐཱ་	ཅ་ཏོ་ཞེས་བའི་	ཅ་ཏོ་ཞེས་བའི་
ཐཱ་	ཐཱ་	ག་ཤམ་གསལ་གྱི་	ག་ཤམ་གསལ་གྱི་
ཐཱ་	ཐཱ་	བཙུ་འཛོག་	བཙུ་འཛོག་
ཐཱ་	ཐཱ་	རང་ལ་གནས་ཀྱི་	རང་ལ་གནས་ཀྱི་
ཐཱ་	ཐཱ་	དགས་འཛོགས་སྐབས་	དགས་འཛོགས་སྐབས་
ཐཱ་	ཐཱ་	བཙུ་འཛོག་མེད་བ་	བཙུ་འཛོག་མེད་བ་
ཐཱ་	ཐཱ་	ཆིངས་ཡིག་	ཆིངས་ཡིག་
ཐཱ་	ཐཱ་	ཀྱང་གོ་མ་དམངས་	ཀྱང་གོ་མ་དམངས་

རྩིས་སྤྲོད་རང་དབང་བར་ཁང་དུ་བར་བསྐྱུན་ཞུས་པའོ། །

ཕྱི་ལོ་ལ་རང་དབང་བར་ཁང་དུ་དཔེ་ཆ་སྤྱི་ཡོན་འབྲུལ་གྱི་གྲས།

ཏྲ་ ཏྲ་ ཏྲ་

སྒྲིབ་ བད་གསུམ་

༡	ས་སྤྱི་ཡོན་ས་བཤུ་ཆ་བར་ ཏྲ་	༡	༠
༢	ས་སྤྱི་ཡོན་ས་བཤུ་འབྲུལ་བར་ ཏྲ་	༢	༥༠
༣	ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ ཏྲ་	༡	༠
༤	དག་ཡིག་ངག་སྒྲིབ་ཆ་བར་ ཏྲ་	༡	༠
༥	དག་ཡིག་ངག་སྒྲིབ་འབྲུལ་བར་ ཏྲ་	༤	༠
༦	སྤྱི་ཡོན་ཆ་བ་དང་སྒྲིབ་དབང་བཅས་ལ་ ཏྲ་	༠	༥༠
༧	སྤྱི་ཡོན་འབྲུལ་བ་ལེ་བཤུ་སྤྱི་ཡོན་བ་དམ་བར་ ཏྲ་	༢	༠
༨	གཞིན་ཅུ་དུག་གི་དོགས་བཤུ་ལ་ ཏྲ་	༢	༥༠
༩	མཉམ་འབྲུལ་གྱི་ཆ་ཀྱི་ཡིག་ཆར་ ཏྲ་	༡	༥༠
༡༠	མགོ་ས་མཐུགས་མགོན་ཆེན་པོས་ཀྱི་ལ་ཉེ་ སེའི་མི་མང་ལ་བསྐྱུལ་བའི་བཀའ་སྒྲིབ་ལ་ ཏྲ་	༢	༠
༡༡	བསྐྱབ་བྱ་སྤྱི་ཡོན་སྤྱི་ཡོན་བར་ ཏྲ་	༠	༤༢
༡༢	སྒྲིབ་དབང་གི་འབྲུལ་བར་ ཏྲ་	༠	༥༠
༡༣	དག་ཡིག་སྒྲིབ་ལ་ཉེ་མཐོ་འི་སྒྲིབ་གསལ་ ཏྲ་	༡	༢༥
༡༤	གཞིན་ལེ་མཐོ་གསུམ་ཐོག་ལ་ཆུ་རེར་ ཏྲ་	༠	༡༢
	ལོ་གཅིག་ལ་ ཏྲ་	༤	༢༤

ཕྱི་ལོ་ལ་ཕན་ཚུན་དུ་བདང་ན་སྤྱི་ཡོན་སྤྱི་ཡོན་དུ་བསྐྱུལ་གྱི། །

*Printed & Published by T. Lawang at the
Freedom Press, Darjeeling
1960.*